ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สหกรณ์

สาขา **ภาควิชา**

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

Factors Affecting Demand for Short Term Agricultural Credit of Members of Thamaka Agricultural Cooperative Ltd.

นามผู้วิจัย นายประภาส พันธุ์ภักดี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์พรประภา สกุลแสง, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กู้เจริญประสิทธิ์, D.B.A.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

Factors Affecting Demand for Short Term Agricultural Credit of Members of Thamaka Agricultural Cooperative Ltd.

โดย

นายประภาส พันธุ์ภักดี

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประภาส พันธุ์ภักดี 2556: ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ภาควิชาสหกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์พรประภา สกุลแสง, Ph.D. 143 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ปีการเพาะปลูก 2554/55 การศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จำนวน 322 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน

ผลการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีความต้องการสินเชื่อการเกษตร เฉลี่ย 108,114.91 บาท/ครัวเรือน และจากการวิเคราะห์สมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน พบว่า อายุของสมาชิก มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือเมื่อรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือนสูงขึ้น จะส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยปัจจัยทั้งสามสามารถนำมาอธิบายความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้ร้อยละ 72.3 ส่วนที่เหลือร้อยละ27.7 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่มิได้นำมาระบุไว้ในสมการ

การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ คือ สหกรณ์ควรพิจารณาภาวะหนี้สินของครัวเรือน ในการให้สินเชื่อการเกษตรกับสมาชิก เพราะจากการศึกษา พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด สูงสุด

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Prapas Phunphukdee 2013: Factors Affecting Demand for Short Term Agricultural Credit of Members of Thamaka Agricultural Cooperative Ltd. Master of Arts (Cooperative Economics), Major Field: Cooperative Economics, Department of Cooperative. Thesis Advisor: Miss Pornprapa Sakulsaeng, Ph.D. 143 pages.

The objective of this study was to analyze factors affecting demand for short term credit for agricultural of members of Thamaka Agricultural Cooperative Ltd. During the crop year of 2011/2012. The data has been collected from 322 randomly selected members of the Thamaka Agricultural Cooperatives Ltd. through the use of questionnaire. Multiple linear regression was applied for the analysis of the data.

The results of study found that the agricultural credit demand for 108,114.91 baht per household member in average. The results of multiple linear regression analysis revealed that factors which affected the demand for agricultural credits found out the members' age was related in an opposite direction with their demands for agricultural credit of members, at a significance level of 0.95; household expenditure in non-agriculture and debt of household were found to be significantly related in the same direction with their needs for agricultural credit of members, at a significance level of 0.99. These significance factors were consistent with the hypotheses that increasing of household expenditure in non-agriculture and increasing of debt of household would increase short term demand for agricultural credit of members, these three factors could explain 72.3 percent of the member agricultural credit demand; the remaining 27.7 percent was influenced by other factors not specified in the equation.

This study suggested that the cooperative should consider debt of household to provide agricultural credit to members. It is because of this factor showed the highest influence to forecast demand for agricultural credit of members of Thamaka Agricultural Cooperative Ltd.

_____ _____ __ / __ / __

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ โดยความดูแลเอาใจใส่ของ ดร.พรประภา สกุลแสง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่กรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์พร้อม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสุริยา อุบล เจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด และคุณจำลอง สมรูปที่ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งในเรื่องเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งพี่ๆ ที่สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้คำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ที่ได้ให้ข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่ๆกับอาๆที่บ้านของผู้วิจัยเอง ที่เป็นกำลังใจสำคัญและอยู่เบื้องหลังในความสำเร็จที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยอยู่เสมอ รวมทั้งกำลังใจจากเพื่อนๆปริญญาโทเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ (ภาคปกติ) ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจตลอดจนคณะเพื่อนๆที่ทำงานของผู้วิจัยเอง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้ประสบความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ประภาส พันธุ์ภักดี

มีนาคม 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (5)

บทที่ 1 บทนำ 1
- ความสำคัญของปัญหา 1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา 4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4
- ขอบเขตของการศึกษา 4
- นิยามศัพท์ 5

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 7
- แนวคิดทางด้านสหกรณ์ 7
- แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ 9
- แนวคิดสินเชื่อเพื่อการเกษตร 9
- แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสหกรณ์ 11
- ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ 14
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 18
- กรอบแนวคิดการวิจัย 27
- สมมติฐาน 30

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 33
- การเก็บรวบรวมข้อมูล 33
- ประชากรและกกลุ่มตัวอย่าง 33
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 36
- วิธีการรวบรวมข้อมูล 36
- การวิเคราะห์ข้อมูล 37

บทที่ 4 สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษา 38
- ที่ตั้งและอาณาเขต 38
- ประชากร 38
- การปกครอง 38

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ลักษณะอากาศ 40
สภาพภูมิประเทศ 40
สภาพเศรษฐกิจ 40
การพาณิชย์ 40
ทรัพยากรธรรมชาติ 41
สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด 42
บทที่ 5 ผลการวิจัย 49
สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด 49
สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด 52
ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด 94
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด 97
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 105
สรุปผลการวิจัย 105
ข้อเสนอแนะ 111

เอกสารและสิ่งอ้างอิง 113

ภาคผนวก 117
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 118
ภาคผนวก ข ระเบียบสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2555 124
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ท่ามะกา จำกัด 138

ประวัติการศึกษา และการทำงาน 143

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นและระยะกลางแก่สมาชิก ปี 2549-2554	3
2	การใช้ตัวแปรอิสระในแบบจำลอง	26
3	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม	35
4	สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด	50
5	การถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	53
6	พื้นที่ทำการเกษตร	57
7	รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้	60
8	รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้	63
9	รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย	66
10	รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย	72
11	สินทรัพย์ของสมาชิก	83
12	ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	88

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	การออมของครัวเรือน	91
14	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด	93
15	ปริมาณเงินกู้ระยะสั้นที่ครัวเรือนสมาชิกได้รับเงินกู้จากสหกรณ์	94
16	วัตถุประสงค์ของการขอกู้	95
17	ความสามารถในการชำระหนี้	95
18	สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด	96
19	ความเพียงพอของเงินกู้เมื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร	96
20	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด	99
21	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนด้วยวิธี Enter	101
22	การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน	102

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนไม่จำกัด	15
2	การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนจำกัด	16
3	การใช้ปัจจัย X เมื่อมีการกู้ยืมเงิน	17
4	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	29
5	แผนที่อำเภอท่ามะกา	39

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

เกษตรกรรมเป็นภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศไทยมาเป็นระยะเวลานาน ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานโครงสร้างของประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตร ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศชาติและยังเป็นรากฐานทางเศรษฐกิจไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังจะเห็นว่าภาคการผลิตเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจประเทศไทยทั้งในมิติที่เป็นการผลิตที่รองรับอาชีพหลักของประเทศไทย รวมทั้งภาคการผลิตที่นำมาซึ่งรายได้หลักของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2552 ผลิตภัณฑ์ในประเทศของภาคเกษตรมีมูลค่าถึง 931,907 ล้านบาท (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552) แม้ว่าในรอบหลายปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้พัฒนาไปเป็นอย่างมาก และโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาคเกษตรซึ่งเคยเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศในอดีตกลับมีบทบาทและความสำคัญลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับสาขาอื่น ๆ โดยสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคเกษตรกรรมของประเทศ ได้ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 10 ในขณะที่ประชากรประมาณร้อยละ 35 ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และยังต้องพึ่งพาการเกตษร(อภิสิทธ์ เวชชาชีวะ, 2553) แต่จำนวนประชากรในภาคเกษตรกรรมมิได้ลดลงในสัดส่วนเดียวกันกับ GDP ของภาคเกษตร จึงทำให้ช่องว่างระหว่างรายได้ของประชากรในภาคเกษตรกรรมกับภาคอื่น ๆ มีความแตกต่างกันเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดของประเทศมีฐานะความเป็นอยู่ที่ยากจนและมีหนี้สินมาก (ปริบัณ มณีฉาย, 2552)ประกอบกับในสภาพปัจจุบันนั้นการเกษตรของประเทศไทยได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก ซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจเพื่อการยังชีพมาเป็นระบบเศรษฐกิจเพื่อการค้า โดยเกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยี และมีการนำเครื่องจักรและเครื่องทุ่นแรงมาใช้ในการเกษตรมากขึ้น จึงทำให้รูปแบบในการทำการเกษตรของประเทศไทยเปลี่ยนไป เกษตรกรส่วนใหญ่เพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมากขึ้นส่งผลให้มีต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น อีกทั้งเกษตรกรยังต้องแบกรับความเสี่ยงในการทำการเกษตรทั้งในด้านการผลิตและด้านราคา รวมไปถึงค่าครองชีพในปัจจุบันที่สูงขึ้นเกษตรกร ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้ความพยายามทุกวิธีทางที่จะยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น และวิธีการสหกรณ์ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่รัฐบาลได้นำมาใช้ในการพัฒนาฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มีการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้นมาเพื่อเป็นองค์กรช่วยเหลือสมาชิกให้เกิดการรวมกลุ่มกันเพื่อมีอำนาจการต่อรองเรื่องราคาการขายผลิตผล และยังเป็นแหล่งจัดหาเงินทุนให้สมาชิกเพื่อนำ ไปลงทุนสร้างผลกำไร เพื่อยกฐานะและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น รวมทั้งให้สหกรณ์การเกษตรเป็นสถาบันหลักของเกษตรกรในการกระจายสินเชื่อให้แก่เกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งเงินกู้ของตนเองและลดการพึ่งพาเงินกู้นอกระบบลดลง ซึ่งสินเชื่อการเกษตรจะเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการช่วยขยายและรักษาระดับการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของการเกษตร การใช้เทคโนโลยีหรือการทำเกษตรแนวใหม่ในการเพิ่มผลผลิต อีกทั้งยังช่วยแก้ไขปัญหารายได้ตกต่ำ และเมื่อพืชผลประสบภัยธรรมชาติ (ทองโรจน์ อ่อนจันทร์, 2526) เพื่อเป็นการสร้างรายได้สร้างเศรษฐกิจชุมชนในระดับรากหญ้าให้มีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

สินเชื่อหรือเงินทุนเป็นปัจจัยการผลิตอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากที่ดิน แรงงาน และปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่เกษตรจำเป็นต้องใช้ในการทำการเกษตร เมื่อสินเชื่อหรือเงินทุนเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญแล้ว การขาดแคลนเงินทุนจึงมีผลทำให้ผลผลิตต่อไร่ตกต่ำได้ ทั้งนี้ เนื่องจากเกษตรกร หรือสมาชิกสหกรณ์ไม่มีเงินทุนไปซื้อปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง หรือค่าจ้างแรงงานเพื่อใช้ในไร่นาไม่สามารถหาซื้อเมล็ดพันธุ์ที่ดีมาเพาะปลูก และไม่อาจใช้เทคโนโลยีแผนใหม่ได้ ดังนั้น ถ้าสมาชิกสหกรณ์มีเงินทุนไม่เพียงพอก็จะทำให้การลงทุนการผลิตกระทำได้ไม่เต็มที่ซึ่งมีผลกระทบทำให้ผลผลิต หรือผลตอบแทนได้น้อยด้วย ซึ่งในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์นั้นจะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ และรัดกุม จึงจะช่วยให้สมาชิก และสหกรณ์ได้รับประโยชน์ ทั้ง 2 ฝ่าย สินเชื่อถ้าใช้ได้อย่างถูกทางก็จะเกิดผลประโยชน์มาก แต่ถ้าหากใช้ไม่ถูกก็จะก่อให้เกิดโทษอย่างมหันต์เช่นกัน ดังนั้น ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อถ้าหากสหกรณ์คำนึงถึงผลได้ คือ ดอกเบี้ยเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงความสามรถในการส่งชำระหนี้คืนของสมาชิกแล้ว ก็จะทำให้เกิดผลเสียแก่สหกรณ์ และตัวสมาชิกเอง

สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2512 จากการควบสหกรณ์ขนาดเล็ก จำนวน 25 สหกรณ์ โดยมีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 115 คน ทุนดำเนินแรกตั้งจำนวน 289,300 บาท มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์ดำเนินธุรกิจ 4 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรและผลิตสินค้า และธุรกิจเงินรับฝาก รวมมูลค่า 79.84 ล้านบาท ปัจจุบันสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับธุรกิจสินเชื่อ เนื่องมาจากว่าสหกรณ์ไม่ได้ดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรเอง เป็นเพียงการให้บริการตลาดกลาง และพบว่าธุรกิจด้านสินเชื่อเป็นธุรกิจที่สมาชิกให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสนใจและใช้บริการเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสินเชื่อการเกษตรได้รับการยอมรับว่าเป็นเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการเกษตร ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีเงินทุนไปเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและผลผลิตทางการเกษตร

ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจสินเชื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้ให้บริการแก่สมาชิกของสหกรณ์ใน 2 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะปานกลาง ซึ่งการจ่ายสินเชื่อการเกษตรจากรายงานประจำปีเป็นที่น่าสังเกตว่า การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นจะมีสัดส่วนที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี เมื่อนำมาคิดเฉลี่ยต่อสัญญา นอกจากนี้ยังพบว่าการจ่ายเงินกู้ยืมให้แก่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้นในปริมาณที่สูงกว่าระยะปานกลาง ซึ่งยังไม่ปรากฏแน่ชัดว่าปัจจัยใดมีอิทธิผลกำหนดความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัดซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอีกในอนาคต

ตารางที่ 1 การจ่ายเงินกู้ระยะสั้นและระยะกลางแก่สมาชิก ปี 2549-2554

ปี	การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิก		สัญญา		เฉลี่ย/สัญญา(บาท)	
	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะสั้น	ระยะกลาง
2549	76,904,000	7,315,000	932	40	82,515.02	182,875.00
2550	82,312,450	11,095,500	947	61	86,919.17	181,893.44
2551	81,822,820	9,400,000	933	49	87,698.63	191,836.73
2552	88,209,015	9,664,000	968	55	91,125.02	175,709.09
2553	81,224,950	16,367,000	878	89	92,511.33	183,898.88
2554	80,986,340	15,137,100	853	80	94,942.95	189,213.75

ที่มา: รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ปี 2549-2554

ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมกับความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์กรเกษตรท่ามะกา จำกัด ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์กรเกษตรท่ามะกา จำกัด” ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สหกรณ์จะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานด้านธุรกิจสินเชื่อการเกษตรของสหกรณ์สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เหมาะสมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกในการทำการเกษตร ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีเงินทุนในการประกอบอาชีพได้อย่างเพียงพอและเกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

2. เพื่อศึกษาความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

2. ทำให้ทราบถึงความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เพื่อสหกรณ์จะได้จัดหาเงินทุนให้แก่สมาชิกได้อย่างเหมาะสม

3. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

4. สมาชิกสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ไปประกอบการวางแผนการผลิต

ขอบเขตการศึกษา

1. การศึกษาการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด” เป็นการศึกษาเฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ปีการเพาะปลูก 2554/2555

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตร ดังนี้ อายุของสมาชิก ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ปริมาณทรัพย์สินของสมาชิก ภาวะหนี้สินของครัวเรือน การออมของครัวเรือนและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

3. พื้นที่ในเขตการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด มีอาณาเขตพื้นที่ 17 ตำบล คือ ตำบลท่าไม้ ตำบลท่ามะกา ตำบลยางม่วง ตำบลสนามแย้ ตำบลอุโลกสี่หมื่น ตำบลดอนขมิ้น ตำบลท่าเสา ตำบลดอนชะเอม ตำบลพระแท่น ตำบลแสนตอ ตำบลตะคร้ำเอน ตำบลหนองลาน ตำบลโคกตะบอง ตำบลเขาสามสิบหาบ ตำบลพงตึก ตำบลหวายเหนียว ตำบลท่าเรือ

นิยามศัพท์

สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ปีการเพาะปลูก หมายถึง ช่วงเวลาการเพาะปลูกระหว่าง 1 เมษายน 2554 ถึง 31 มีนาคม 2555

ความต้องการสินเชื่อการเกษตร หมายถึง เงินกู้ที่เป็นเงินสดหรือวัสดุการเกษตรที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ต้องการกู้ยืมจากสหกรณ์ เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร

สินเชื่อการเกษตร หมายถึง การให้กู้ยืมเงินและให้เครดิตแก่สมาชิกนำไปประกอบการอาชีพทางการเกษตร การประมง และการเลี้ยงสัตว์

สินเชื่อระยะสั้น หมายถึง เงินกู้เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร สำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ ซึ่งเงินกู้ประเภทนี้กำหนดชำระคืนภายใน 12 เดือน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง ที่ดินที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรของสมาชิก ประกอบด้วยที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่าที่ต้องจ่ายค่าเช่า และที่ดินผู้อื่นที่ใช้เพาะปลูกโดยไม่ต้องเสียค่าเช่า

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้จากการเกษตรทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง รายได้ที่ได้รับนอกภาคการเกษตร รวมถึงรายได้อื่นจากสมาชิกภายในครอบครัว

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด รวมค่าแรงงานของตนเองด้วย

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช่จ่ายที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคประจำวัน ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

การออมของครัวเรือน หมายถึง จำนวนเงินฝากของครัวเรือน ที่ฝากกับสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด สถาบันการเงินต่างๆ รวมถึงจำนวนเงินที่ครัวเรือนให้ ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน พ่อค่านายทุน กู้ยืมด้วย

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน หมายถึง จำนวนเงินกู้ของครัวเรือน ที่กู้กับสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด รวมทั้งแหล่งเงินกู้อื่นๆที่นอกเหนือจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด และต้องชำระคืนต่อผู้ให้กู้

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หมายถึง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามประกาศของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

สินทรัพย์ของสมาชิก หมายถึง สินทรัพย์ทั้งหมดในครัวเรือนของเกษตรกรรวมทั้งที่เป็นอุปกรณ์ใช้สอยในครัวเรือน และสินทรัพย์ทางการเกษตร เช่น เครื่องพ่นย่าฆ่าแมลง เครื่องปั๊มน้ำ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเอาทฤษฎีและแนวคิดในการศึกษา รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดทางด้านสหกรณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ
3. แนวคิดสินเชื่อเพื่อการเกษตร
4. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสหกรณ์
5. ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางด้านสหกรณ์

ความหมายของสหกรณ์

คำว่า “สหกรณ์” ตรงกับในภาษาอังกฤษว่า Cooperation หรือ Cooperatives ซึ่งตามความหมายทั่วไป หมายถึง “การทำงานร่วมกัน” (Working together) แต่ในความหมายพิเศษเฉพาะ หมายถึง ระบบรวมกันทำงานของบุคคลด้วยความสมัครใจ โดยยึดหลักเสมอภาค เพื่อขจัดการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของคนกลางในด้านใดด้านหนึ่ง ตามความต้องการทางเศรษฐกิจของตน (พสุ สัตถาภรณ์, 2533) อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่าสหกรณ์เป็นระบบการร่วมมือกันหรือเป็นองค์การธุรกิจรูปแบบหนึ่ง นักเศรษฐศาสตร์และนักสหกรณ์หลายท่านก็ไม่ต้องการที่จะกำหนด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความหมายของสหกรณ์ไว้ตายตัว เนื่องจากสหกรณ์เป็นองค์การที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวไปตามวัตถุประสงค์และเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่แตกต่าง (ถวิล เลิศประเสริฐ, 2528) แต่ก็มีนักเศรษฐศาสตร์และนักสหกรณ์บางท่านได้ให้คำจำกัดความของคำว่า สหกรณ์ ไว้อาทิ เช่น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับ สหกรณ์ว่า (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2542:1) สหกรณ์ แปลว่า การทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันนี้ลึกซึ้งมาก เพราะว่าจะต้องร่วมมือกันทุกด้าน ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยร่างกาย ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยสมอง และงานการที่ทำด้วยใจ ทุกอย่างนี้ขาดไม่ได้ ต้องพร้อมกัน

องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ หรือไอซีเอ (International Cooperative Alliance: ICA, 2538) ได้อธิบายความหมายของสหกรณ์ดังนี้ “สหกรณ์ คือ องค์การปกครองตนเองของบรรดาบุคคลซึ่งรวมกลุ่มกันโดยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการอันจำเป็นและความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย”

Schaars (1969) ได้ให้คำจำกัดความว่า “สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจซึ่งมีสมาชิกเป็นทั้งเจ้าของ ผู้อุดหนุน และผู้ควบคุมการดำเนินงานในลักษณะที่ไม่ได้มุ่งหวังกำไรหรือเพื่อบริการในราคาทุน

วิจิตต์ศรี สงวนวงศ์ (2547) ได้ให้คำนิยามสหกรณ์ว่า คือ องค์กรธุรกิจประเภทหนึ่ง ที่ไม่ได้มุ่งหวังผลกำไรจากการทำธุรกิจซึ่งเป็นการรวมตัวกันของประชาชนด้วยความสมัครใจ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม โดยทุกคนจะมีสิทธิเท่าเทียมกัน และยึดหลักประชาธิปไตย

International Labour Organization-ILO (n.d. อ้างใน ประพันธ์, 2529) ในทรรศนะของ ILO สหกรณ์หมายถึง สมาคมของบุคคลหลายๆคนซึ่งมีฐานะยากจนต่างสมัครใจที่จะมาร่วมกันบรรลุวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจโดยการก่อตั้งองค์การทางธุรกิจที่มีการควบคุมแบบประชาธิปไตย ร่วมลงทุนกันอย่างเสมอภาค และยอมรับการเสี่ยงภัยและผลประโยชนต่างๆทางธุรกิจอย่างยุติธรรม

จากคำนิยามต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปอย่างกว้างๆได้ว่า สหกรณ์เป็นองค์การทางเศรษฐกิจและสังคม หรือเป็นการประกอบการอย่างหนึ่งทีเกิดจากการร่วมมือกันโดยสมัครใจ โดยที่สมาชิกผู้เป็นเจ้าของเป็นผู้ใช้บริการ การดำเนินงานยึดหลักประชาธิปไตย มีจุดมุ่งหมายที่มิได้แสวงหา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กำไร แต่เพื่อให้เกิดการกินดีอยู่ดีในหมู่สมาชิกและผลประโยชน์ต่างๆ ที่ได้จะเฉลี่ยคืนกลับไปยังสมาชิกตามส่วนที่ได้ใช้บริการในสหกรณ์

แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ

สินเชื่อ (credit) มีที่มาจากคำภาษาลาตินว่า cerdere แปลว่า to trust หรือ to believe และนักวิชาการบางท่านกล่าวว่ามาจากคำภาษาลาติน credo ซึ่งเป็นคำผสมระหว่างคำภาษาสันสกฤกต crad แปลว่า ความเชื่อถือไว้วางใจ กับคำภาษาลาติน do แปลว่า ทำให้เกิดหรือมอบ จะเห็นได้ว่าที่มาของคำว่าสินเชื่อนั้นมาจากรากฐานเดียวกัน คือ ความเชื่อถือและไว้วางใจ (ดารณี พุทธวิบูลย์, 2543) ในทางเศรษฐศาสตร์ "สินเชื่อ" (Cread) หมายถึง ความเชื่อถือซึ่งทำให้บุคคลฝ่ายหนึ่งยอมมอบของ (Goods)หรือบริการ (Services) หรือเงินจำนวนหนึ่งให้เพื่อประโยชน์ของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งชั่วระยะเวลาหนึ่ง

ลักษณะของสินเชื่อก็คือ ของหรือบริการหรือเงินจำนวนในปัจจุบันแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่มีค่าเท่ากันในอนาคต อีกนัยหนึ่งคือ มีการให้เวลาในการชำระหนี้ เป็นต้นว่า การซื้อขายเชื่อ ซึ่งมีข้อตกลงให้ผู้ซื้อชำระราคาในวันข้างหน้า หรือการกู้ยืมซึ่งมีข้อตกลงให้ลูกหนี้ชำระคืนเงินกู้ เมื่อถึงกำหนดในภายหน้า เหล่านี้เรียกว่ามีการให้สินเชื่อหรือเครดิตแก่กัน การที่ผู้ขายหรือผู้ให้กู้ยอมตกลง ดังนี้ก็เพราะเชื่อถือในคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ซื้อ หรือของผู้กู้ว่าเป็นผู้ซื่อตรงในการชำระหนี้ และเชื่อถือว่าผู้ซื้อหรือผู้กู้มีทรัพย์สินหรือรายได้พอที่จะชำระหนี้นั้นในเมื่อถึงกำหนด ตลอดจนเชื่อถือ ในอำนาจของศาลที่จะบังคับให้เป็นไปตามสิทธิเรียกร้องของตนด้วย ซึ่งเป็นหลักประกันโดยปริยายในการชำระค่าแลกเปลี่ยนของสินเชื่อนั้น

แนวคิดสินเชื่อเพื่อการเกษตร

สินเชื่อเพื่อการเกษตร หมายถึง การกู้ยืมของเกษตรกรเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเกษตรกรรม หรือเพื่อช่วยในการผลิตและการขายผลิตผลเกษตรกรรมการให้สินเชื่อนั้นอาจให้เป็นเงินสดหรือให้เป็นสิ่งของ เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย หรือวัสดุการเกษตรอื่นๆ เป็นต้น

สินเชื่ออาจจะแบ่งประเภทออกได้ในหลายลักษณะกล่าวคือแบ่งประเภทตามระยะเวลาของสินเชื่อ และแบ่งตามวัตถุประสงค์ของสินเชื่อนั้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. การแบ่งสินเชื่อตามเวลา ปกติจะแบ่งออกได้เป็นสามประเภทคือ

1.1 สินเชื่อระยะสั้น เป็นสินเชื่อที่ต้องใช้คืนภายในเวลา 1 ปี ส่วนมากนำไปใช้เพื่อการดำเนินกิจการฟาร์มในด้านค่าใช้จ่ายการผลิต เช่น ซื้อปุ๋ย ค่าจ้างแรงงาน และปัจจัยการผลิตอื่นๆ

1.2 สินเชื่อระยะปานกลาง เป็นสินเชื่อที่ต้องใช้คืนภายในเวลา 3 ปี โดยเกษตรกรจะนำไปใช้ในการซื้อเครื่องมือการเกษตร เช่น เครื่องฉีดยาฆ่าแมลง เครื่องสูบน้ำหรือซื้อปศุสัตว์เพื่อใช้งาน

1.3 สินเชื่อระยะยาว เป็นสินเชื่อเพื่อการลงทุนซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าจะให้ผลตอบแทน และผลตอบแทนดังกล่าวจะมีเวลานานเช่นกัน เช่น ซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดิน เครื่องมือการเกษตร และการกู้เพื่อประกอบการผลิตการเกษตรคือ การเลี้ยงสัตว์ และการทำสวนยาง เป็นต้น

2. การแบ่งสินเชื่อตามวัตถุประสงค์ของเงินกู้ อาจจะแบ่งออกเป็น

2.1 สินเชื่อเพื่อการผลิต เช่น สินเชื่อเพื่อการดำเนินกิจการผลิตในฟาร์ม ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นการดำเนินการ (หรือเป็นลักษณะของสินเชื่อระยะสั้น) กล่าวคือ เป็นสินเชื่อที่จะใช้ไปในการซื้อปัจจัยการผลิต เช่นปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และการจ้างแรงงาน เป็นต้น นอกจากนั้นสินเชื่อเพื่อการผลิตอาจจะมีลักษณะเป็นการลงทุน (หรือเป็นลักษณะของสินเชื่อระยะยาว) เช่น การลงทุนในการปรับปรุงที่ดินหรือการชลประทาน การซื้อที่ดิน และการซื้อเครื่องจักรเครื่องมือถาวรที่จะต้องลงทุนเป็นจำนวนมาก

2.2 สินเชื่อเพื่อการบริโภค หมายถึง สินเชื่อเพื่อใช้ในการบริโภคภายในครัวเรือนของเกษตรกรเอง เช่น เพื่อซื้ออาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นต้น

โดยปกติแล้วเกษตรกรจะมีความต้องการสินเชื่อสองประเภทนี้ และเนื่องจากธุรกิจการทำฟาร์มแยกตัวออกจากครอบครัวไม่ได้ จึงมักจะมีปัญหาในการใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ในบางครั้งเกษตรกรอาจจะนำเอาเงินกู้ซึ่งเป็นเงินกู้เพื่อการผลิต มาใช้ในด้านการบริโภคในครัวเรือนของตนเอง การกู้ยืมดังกล่าวนั้นก็อาจจะไม่มีส่วนทำให้การผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด ปัญหาดังกล่าวนี้นับได้ว่าเกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งผลที่ตามมาก็คือภาวะหนี้สินของเกษตรกรจะมีมากขึ้น เนื่องจากใช้หนี้คืนไม่ได้ ในที่สุดฐานะความยากจนของเกษตรก็จะมากขึ้นไปอีก การใช้สินเชื่อนั้นจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527 อ้างใน ศิริพร สุขเกษม, 2546)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรที่จะให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพนั้น เกษตรกรต้องมีความสามารถในการจัดการฟาร์ม และการจัดการเงินดีพอสมควร หากเกษตรกรไม่มีความรู้หรือไม่มีความสามรถที่จะดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนได้แล้ว การให้สินเชื่อจะเกิดความเสียหายทั้งแก่เกษตรกรผู้กู้ และสถาบันหรือเอกชนผู้ให้กู้ได้

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสหกรณ์

การวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อการเกษตร

ในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารหรือกิจการใด ๆ จะมีเป้าหมายหลักเดียวกันก็คือต้องการให้ลูกค้าผู้กู้ นำเงินไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ แล้วสามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งพื้นฐานหลักในการพิจารณาวิเคราะห์สินเชื่อ จะใช้นโยบาย 5 C"s ซึ่งประกอบด้วย

1. คุณสมบัติผู้ขอสินเชื่อ (Character) เป็นคุณสมบัติประการแรกที่ผู้ให้สินเชื่อพิจารณาว่าผู้ขอสินเชื่อมีลักษณะนิสัย ความประพฤติ หรืออาชีพการงานที่มีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใดตัวอย่างของคุณสมบัติผู้ขอสินเชื่อที่ควรหลีกเลี่ยง เช่น อายุมาก มีโรคประจำตัว นิสัยเกเร

2. ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) เป็นคุณสมบัติที่พิจารณาในแง่การมีรายได้ในการประกอบอาชีพ หรือการทำธุรกิจว่าเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ตามที่ตกลงไว้

3. เงินทุน (Capital) เป็นคุณสมบัติอีกประการหนึ่งที่ผู้ให้สินเชื่อพิจารณาว่าผู้ขอสินเชื่อนั้นมีมูลค่าทรัพย์สินมากกว่าหนี้สินในปัจจุบันอยู่เท่าใด

4. หลักประกัน (Collateral) เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญมากเช่นกันจนมีคำกล่าวว่า "No Land No Loan" ซึ่งแปลว่า ถ้าไม่มีหลักประกันคุ้มมูลหนี้โดยเฉพาะที่ดิน (อสังหาริมทรัพย์) ก็ไม่มีโอกาสได้รับสินเชื่อ

5. สภาพทางเศรษฐกิจ (Condition) เป็นคุณสมบัติในเชิงมหภาคที่ผู้ให้สินเชื่อต้องมีความรู้ถึงภาวะแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบทั้งในแง่บวก และลบต่อผู้ขอสินเชื่อ แล้วจะส่งผลกลับมายังผู้ให้สินเชื่อในที่สุด โดยทั่วไปต้องพิจารณาคือ กฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยี อัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น (กฤษฎา สังขมณี, 2549)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื่องจากการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรมีความเสี่ยง (Risk) ทั้งในด้านการผลิตและการขายผลิตผล ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว การให้สินเชื่อจะต้องใช้ความระมัดระวัง และความละเอียดรอบคอบตามสมควร ซึ่งสถาบันผู้ให้กู้ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรที่จะให้ผลมั่นคง (Sound Lending Policies) ตามแนวทางต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2527)

1. การคัดเลือกท้องที่ เพื่อให้การใช้สินเชื่อได้ผลในการเพิ่มผลผลิตหรือสนับสนุน การพัฒนางานเกษตรอย่างแท้จริง สถาบันผู้ให้กู้ควรดำเนินงานในท้องที่ซึ่งมีลู่ทางเพิ่มการผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งท้องที่ที่ได้รับน้ำจากชลประทาน มีการบริการส่งเสริมการเกษตรจากส่วนราชการหรือส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และผลิตผลในท้องที่นั้นมีลู่ทางขายได้กว้างขวาง

2. การคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ สถาบันผู้ให้กู้ควรให้ความระมัดระวังในการคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ ให้ได้ผู้มีนิสัยดีมีความซื่อสัตย์และมีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควร ตลอดจนมีความสามารถดำเนินงานเกษตรในขนาดซึ่งก่อให้เกิดรายได้อย่างพอเพียง ซึ่งปกติย่อมชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนด

3. การให้การศึกษาอบรม สถาบันผู้ให้กู้จะต้องให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกรผู้กู้ เช่น ในเรื่องเหตุผลคุณประโยชน์และโทษของการให้สินเชื่อ ลู่ทางการเพิ่มผลผลิต การทำแผนงานผลิต และการออมเงิน เป็นต้น

4. การให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิต สถาบันผู้ให้กู้ควรช่วยเหลือเกษตรกรในการทำแผนงานผลิตโดยถูกต้องสมควร และให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิตโดยคำนึงถึง แผนงานผลิต ความสามารถชำระหนี้ของเกษตรกรผู้กู้แต่ละราย อีกทั้งจำนวนสินเชื่อควรสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการผลิต และค่าของผลิตผลซึ่งคาดว่าจะได้ นอกจากนี้สถาบันควรปฏิเสธไม่ให้สินเชื่อซึ่งไม่อาจชำระคืนจากรายได้การเกษตร เพราะการให้สินเชื่อเช่นนั้น มักเกิดความยากลำบากในการชำระคืน

การให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิต ควรจ่ายเป็นงวด ๆ ตามความต้องการในการดำเนินงานเกษตร ส่วนการกำหนดระยะเวลาชำระคืน ควรมีช่วงเวลาเพียงพอที่เกษตรผู้กู้จะขายผลผลิตของตนได้ราคาตามสมควร

การสนับสนุนให้เกษตรกรผู้กู้ทำงานเกษตรหลายอย่าง เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในกรณีที่ผลิตผลอย่างใดอย่างหนึ่งเสียหายหรือมีราคาตกต่ำ และจะช่วยให้เกษตรกรผู้กู้มีความสามารถชำระหนี้สูงขึ้นด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. การควบคุมแนะนำ สถาบันผู้ให้กู้ต้องควบคุมการใช้สินเชื่อของเกษตรกรผู้กู้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยการออกไปตรวจสอบการใช้สินเชื่อให้เป็นไปตามแผนงานผลิต และให้คำแนะนำทางด้านเทคนิคการเกษตรแก่เกษตรกรผู้กู้ ซึ่งอาจจะร่วมมือประสานงานกับส่วนราชการหรือส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

6. ทะเบียนเกษตรกรรม สถาบันผู้ให้กู้พึงช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดทำทะเบียนเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินของเกษตรกรประจำปี เพื่อเป็นทางหยั่งรู้ฐานะทางการเงินของเกษตรกรผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันโดยถ่องแท้ ตลอดจนให้เป็นทางทดสอบหรือวัดผลของการให้เงินกู้

7. หลักประกัน สถาบันผู้ให้กู้ควรพิจารณากำหนดให้เหมาะสมกับจำนวนสินเชื่อและระยะเวลาชำระคืน

8. การเชื่อมโยงงานสินเชื่อเข้ากับงานธุรกิจอื่น สถาบันผู้ให้กู้ควรเชื่อมโยงงานสินเชื่อ งานขายผลิตผลการเกษตร และงานจัดหาวัสดุการเกษตรเข้าด้วยกันโดยบริบูรณ์ (Linkage Of Credit Marketing And Supply Functions) ซึ่งสถาบันผู้ให้กู้ควรจะดำเนินการด้วยตนเอง หรือร่วมมือกับสถาบันอื่นที่น่าเชื่อถือ เพื่ออำนวยคุณประโยชน์แก่เกษตรกร

9. เหตุสุดวิสัย โดยที่อาชีพการเกษตรต้องอาศัยดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ หากมีเหตุการณ์นอกเหนืออำนาจการควบคุมของสถาบันผู้ให้กู้และเกษตรกรผู้กู้เกิดขึ้น เช่น ดินฟ้าอากาศแปรปรวนและมีภัยธรรมชาติอื่น ๆ ทำให้การผลิตทางการเกษตรได้ผลไม่แน่นอน ฉะนั้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงนี้ การให้สินเชื่อเพื่อการผลิตทางการเกษตรโดยปกติควรให้ไม่เกินส่วนอันสมควร เช่น ไม่เกินร้อยละห้าสิบหรือร้อยละหกสิบแห่งค่าของผลิตผลส่วนเหลือเพื่อขายซึ่งคาดว่าจะได้ ถ้าเป็นการให้สินเชื่อเพื่อการผลิตบางประเภทที่มีความเสี่ยงมากกว่าประเภทอื่น ก็ควรลดอัตราส่วนลงตามความเหมาะสม

10. การไม่ชำระหนี้โดยจงใจ ในกรณีที่มีเกษตรกรผู้กู้จงใจไม่ชำระหนี้ทั้งที่สามารถชำระได้ หากสถาบันได้ใช้ความสามารถในการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้แล้ว แต่ไม่เป็นผลสถาบันพึงดำเนินการตามกฎหมายเพื่อบังคับชำระหนี้ และเพื่อมิให้ผู้อื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรนั้นมีความเสี่ยงทั้งในด้านการผลิตและการขายผลิตผล ดั้งนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว สหกรณ์ควรมีการพิจารณาการให้สินเชื่อการเกษตรแก่สมาชิกอย่างละเอียดรอบครอบ โดยสหกรณ์ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานและกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อการเกษตรแก่สมาชิกอย่างรัดกุมมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานด้านธุรกิจสินเชื่อการเกษตรของสหกรณ์สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกและสหกรณ์ได้รับประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์

ในกระบวนการทำการเกษตร เกษตรกรจำเป็นจำเป็นจะต้องจัดหาปัจจัยการผลิต ซึ่งได้แก่ ทุน ที่ดิน แรงงาน และผู้ประกอบการ มาใช้ในการทำการเกษตร และเมื่อได้ผลผลิตที่ต้องการออกมาแล้ว ผลผลิตเหล่านี้ก็จะถูกนำไปจำแนกแจกจ่ายแก่ผู้บริโภคต่อไป โดยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตต่างๆ กับปริมาณผลผลิตที่ได้รับจากการใช้ปัจจัยการผลิตเหล่านั้นในการทำการเกษตร สามารถแสดงได้ด้วยฟังก์ชันการผลิต (Production function) (อนุสรณ์ สรพรหม, 2545)

$TP = f(q_A, q_B, q_C, \dots, q_N)$

เมื่อ TP คือ ปริมาณการผลิตทั้งหมดที่ได้รับ

q_A คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต A ที่ใช้ในการผลิต

q_B คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต B ที่ใช้ในการผลิต

q_C คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต C ที่ใช้ในการผลิต

⋮ ⋮ ⋮

q_N คือ ปริมาณปัจจัยการผลิต N ที่ใช้ในการผลิต

จากฟังก์ชันการผลิต ปริมาณผลผลิตที่ได้รับจะมาหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณปัจจัยการผลิตชนิดต่างๆ ที่ใช้ ซึ่งสมาชิกสามารถเพิ่มหรือลดปริมาณผลผลิตได้ โดยการเพิ่มหรือลดปริมาณปัจจัยการผลิตชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดพร้อมๆ กัน และเนื่องจากเกษตรกรต้องการให้ได้รับกำไรสูงสุด ดังนั้นจึงสมมติว่าการผลิตตามฟังก์ชันการผลิตนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตลอดเวลา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากที่กล่าวมา เงินทุนถือเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำการเกษตร แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดแคลนเงินทุน ดังนั้น เกษตรกรจำนวนมากจึงมีความต้องการสินเชื่อเพื่อการเกษตร โดยสามารถอธิบาย อุปสงค์สินเชื่อเพื่อการเกษตร (Demand for Credit) (ทองโรจน์ อ่อนจันทร์, 2530) ได้ดังนี้

อาจจะพิจารณาอุปสงค์สินเชื่อเพื่อการเกษตรในแง่ทฤษฎี โดยอาศัยภาพที่ 1 กล่าวคือในการใช้ทรัพยากรการผลิต X นั้น จุดที่จะให้ผลตอบแทนสูงสุดอยู่ที่ $VMP_Y = P_X$ ในที่นี้ราคาปัจจัย X คือ Co จุดเหมาะสมของการใช้ปัจจัย X คือ P_E (ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ พ.ศ. 2530, 104-109)

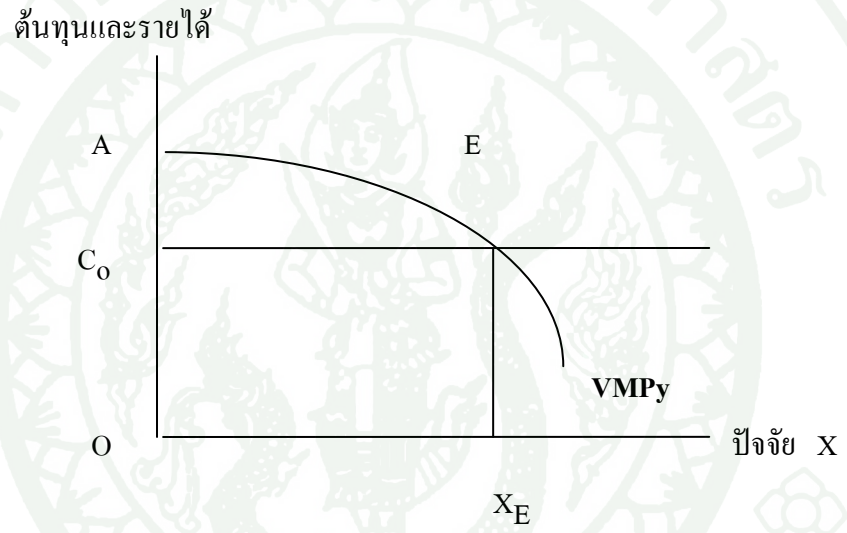

ภาพที่ 1 การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนไม่จำกัด
ที่มา: หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร (2530)

จากข้อสมมติฐานว่าเงินทุนที่จะนำมาซื้อปัจจัยการผลิตเพื่อให้ได้กำไรสูงสุดนั้นมีไม่จำกัด ดังนั้นเกษตรกรจะใช้ปัจจัย X ณ ระดับการผลิตที่ X_E และมีกำไรเกิดขึ้นที่ AC_oE

อย่างไรก็ตามในสภาพที่เป็นจริงนั้น เกษตรกรผู้ผลิตนั้นมักจะขาดแคลนเงินสดที่ใช้ซื้อปัจจัยการผลิตในระดับที่เหมาะสม ภาพที่ 2 สมมติให้เกษตรกรมีเงินสดที่ซื้อปัจจัยการผลิต X ได้เพียง X_O จะเห็นได้ว่าเกษตรกรจะใช้ปัจจัยการผลิตต่ำกว่าระดับที่ทำให้เขามีรายได้สูงที่สุด จะทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลงเท่ากับ RSE

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

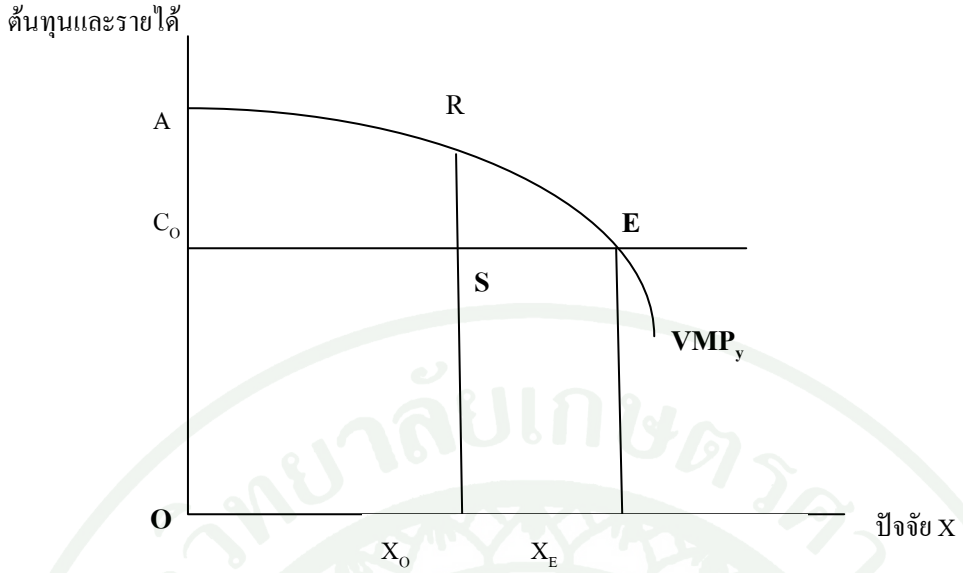

ภาพที่ 2 การใช้ปัจจัย X เมื่อเงินทุนจำกัด
ที่มา: หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร (2530)

ถ้าเกษตรกรสามารถกู้ยืมเงินมาซื้อปัจจัยการผลิต X ได้ ก็สามารถที่จะใช้ปัจจัยการผลิตมากขึ้นจาก OX_O อย่างไรก็ตาม การกู้ยืมนี้จะทำให้ต้นทุนปัจจัย X สูงขึ้นเท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่เกษตรกรต้องเสีย หากอัตราดอกเบี้ยสูงกำไรที่จะได้ลดลงกว่าที่ควรจะได้ และการใช้ปัจจัย X ก็จะลดลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง พิจารณาจากภาพที่ 3

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

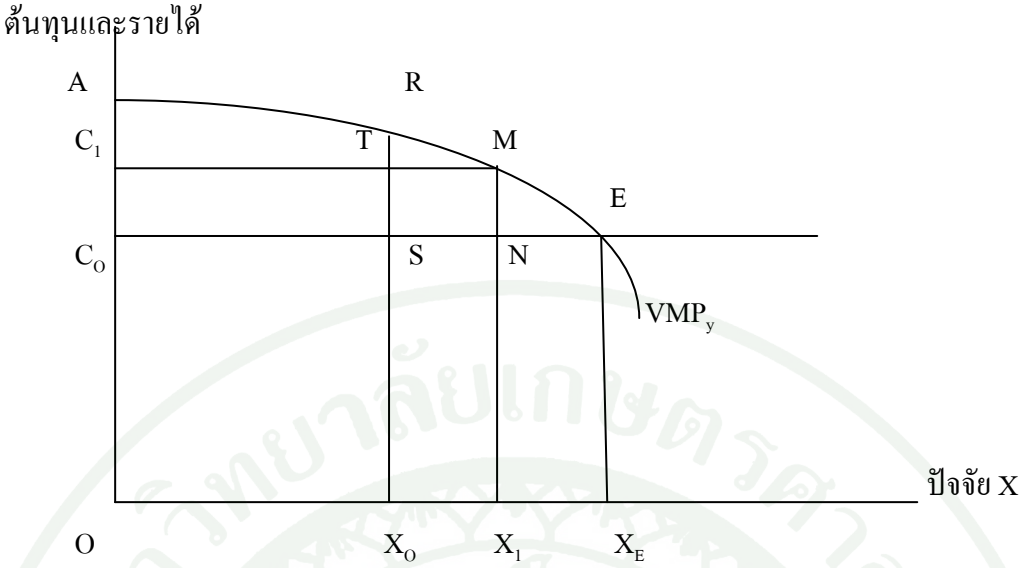

ภาพที่ 3 การใช้ปัจจัย X เมื่อมีการกู้ยืมเงิน
ที่มา: หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร (2530)

จากภาพที่ 3 การที่เกษตรกรกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ย ST เกษตรกรจะใช้ปัจจัยการผลิต X ระดับที่เหมาะสมใหม่คือ OX_1 กำไรที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ปัจจัยการผลิต และจากการกู้ยืมเงินมาใช้ในการเกษตรก็คือ RTM จะเห็นได้ว่าการกู้ยืมเงินจะทำให้การใช้ปัจจัย X ต่ำกว่า X_E แต่สินเชื่อนี้ทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิต และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรได้ อย่างไรก็ตามถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ก็อาจจะทำให้การผลิตลดลงไปในทิศทางตรงกันข้าม เพราะใช้ปัจจัย X น้อยลงไปเรื่อยๆ จนกระทั้งระดับหนึ่งก็อาจทำให้เกษตรกรไม่กู้ยืม เพราะจะขาดทุน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นโยบายของรัฐบาลในการให้สินเชื่อนั้น ถ้าต้องการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรแล้ว รัฐควรต้องพยายามลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการเกษตร หรือกำหนดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวให้มีความเหมาะสม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัลยาพร กัลยาบุตร (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2533” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 129 ครัวเรือน โดยแบ่งเป็นครัวเรือนที่กู้ยืมในปีการเพาะปลูก 2533/34 จำนวน 57 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่ได้กู้ยืมจำนวน 72 ครัวเรือนโดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์ แบบสมการถดถอยเชิงซ้อน และการวิเคราะห์จำแนกประเภท ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรใช้สินเชื่อในการผลิตร้อยละ 52.97 ของสินเชื่อทั้งหมด และใช้สินเชื่อไปในการบริโภคร้อยละ 47.03 ของสินเชื่อทั้งหมด สินเชื่อที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อระยะสั้น แหล่งสินเชื่อที่สำคัญได้แก่ ผู้ให้กู้ที่ไม่เป็นสถาบัน หรือเอกชน ซึ่งเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 52.63 เมื่อเทียบกับร้อยละ 43.37 จากแหล่งที่เป็นสถาบัน สำหรับผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างสินเชื่อการเกษตรกับปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการใช้สินเชื่อนั้น ปรากฏว่าหนี้สินค้างชำระเมื่อตอนต้นปี ทรัพย์สินในการดำเนินการเกษตรของฟาร์ม และค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับสินเชื่อการเกษตร ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อการเกษตร ณ ระดับฟาร์ม ปรากฏว่า ปัจจัยที่ผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อการเกษตรของครัวเรือนที่กู้ยืมใน อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ได้แก่ รายได้สุทธิในฟาร์ม ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือน หนี้สินค้างชำระเมื่อตอนต้นปี และทรัพย์สินในการดำเนินการเกษตรของฟาร์ม สำหรับผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างครัวเรือนที่กู้ และครัวเรือนที่ไม่กู้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภทพบว่า ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีผลให้ครัวเรือนที่กู้ และไม่กู้มีความแตกต่างกันคือ พื้นที่เพาะปลูก และหนี้สินค้างชำระเมื่อตอนต้นปี

จุฑามาศ ชุมพานิช (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สองประการ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ และเพื่อศึกษาปัญหาในการใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด จำนวน 120 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม พร้อมการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ได้อธิบายโดยการใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อการเกษตรที่ได้รับในปีการผลิต 2538/2539 ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 83.30 เป็นเพศหญิงร้อย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ละ 16.70 อายุเฉลี่ย 53.43 ปี ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกส่วนใหญ่น้อยกว่า 9 ปี ร้อยละ 37.50 ขนาดพื้นที่ฟาร์มเฉลี่ย 6.44 ไร่ ส่วนใหญ่สมาชิกประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ การปลูกลำไย กระเทียม ข้าว หอมแดง รายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 87,571.67 บาท รายได้นอกการเกษตรเฉลี่ย 34,830.83 บาท รายจ่ายในการเกษตรเฉลี่ย 52,802.80 บาท ลงทุนในภาคการเกษตรเฉลี่ย 57,840.83 บาท โดยมีทรัพย์สินเฉลี่ย 928,296.67 บาท หนี้สินเฉลี่ย 92,458.33 บาท และการออมของสมาชิกเฉลี่ย 14,167.31 บาท ผลการศึกษาปัญหาการใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของสมาชิกพบว่า สหกรณ์เป็นแหล่งสินเชื่อที่สมาชิกใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตรมากที่สุดร้อยละ 94.17 ปริมาณสมาชิกใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตรเต็มที่และได้ตามหลักเกณฑ์ที่สหกรณ์กำหนด ร้อยละ 80.83 โดยใช้เป็นเงินกู้ระยะสั้นเฉลี่ย 24,750 บาท เงินกู้ระยะปานกลางเฉลี่ย 62,209.78 บาท สามารถชำระคืนได้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยร้อยละ 72.50 และประสบปัญหาสหกรณ์มีการแจ้งข่าวต่าง ๆ เกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้สมาชิกน้อยร้อยละ 50.83 ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านร่ายจ่ายในการเกษตรสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงสินเชื่อเพื่อการเกษตร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.819 โดยปัจจัยด้านขนาดของฟาร์มและปัจจัยการลงทุนในการเกษตรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.084 และ 0.056 ซึ่งปัจจัยทั้งสามสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ได้ร้อยละ 92.60 ส่วนที่เหลืออีก 7.46 เป็นอิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ ที่มีได้นำมาระบุไว้ในสมการ จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านร่ายจ่ายในการเกษตร ขนาดของฟาร์ม และการลงทุนในการเกษตรมีผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์

ชัยพฤกษ์ สุดถวิล (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัญหาการชำระสินเชื่อการเกษตรในเขตอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุปัญหาการชำระสินเชื่อการเกษตรและศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยศึกษาเฉพาะหนี้ที่มีปัญหาของเกษตรกรในเขตอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีปัญหาการชำระสินเชื่อการเกษตรมีสาเหตุมาจาก ราคาผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรมีหนี้สินภายนอกที่ต้องมีภาระชำระ และเกษตรกรมีรายจ่ายในครัวเรือนสูงกว่ารายได้ที่ได้มาจากการเกษตร ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาสินเชื่อการเกษตร เห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ณัฐพล สำเภาเงิน (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อทราบสถานการณ์ผลการดำเนินงานโดยใช้สัดส่วนทางการเงินที่สำคัญ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรงของธนาคาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ระหว่างปี พ.ศ. 2525–2540 ผลการศึกษาการวิเคราะห์ผลทางการเงิน พบว่า ธ.ก.ส. มีอัตราส่วนสภาพคล่อง และอัตราส่วนการมีเงินทุนเพียงพอเฉลี่ยสูงกว่าของธนาคารพาณิชย์ ส่วนประสิทธิภาพในการทำกำไรพบว่า ธนาคารพาณิชย์จะมีประสิทธิภาพในการทำกำไรสูงกว่า ธ.ก.ส. และผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรงของธนาคารพาณิชย์พบว่า ปัจจัยที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรโดยตรง ได้แก่ ปริมาณเงินฝากปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค ที่ระดับความเชื่อมั่นสูงกว่าร้อยละ 99 และมีค่าความยืดหยุ่น 1.3804 โดยที่ทิศทางไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค และปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค มีระดับความเชื่อมั่นสูงกว่าร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ มีค่าความยืดหยุ่น -0.1832 และ -0.1169 ตามลำดับ โดยมีทิศทางตรงกันข้าม ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตรของ ธ.ก.ส. พบว่า ปัจจัยที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณการให้สินเชื่อการเกษตร ได้แก่ ปริมาณเงินฝากปรับด้วยดัชนีราคา และปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค มีระดับความเชื่อมั่นสูงกว่าร้อยละ 99 และ 95 ตามลำดับ มีค่าความยืดหยุ่น 1.3186 และ 0.0849 ตามลำดับ โดยมีทิศทางเดียวกัน

จริยา จรดล (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2542/2543” มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่กู้เงินระยะสั้นทั้งหมด 170 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สภาพทั่วไป สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 37.45 ปี สมาชิกส่วนใหญ่สมรสแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถม โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.98 คน/ครัวเรือน มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.85 คน/ครัวเรือน สมาชิกมีระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกเฉลี่ย 6.07 ปี สมาชิกมีพื้นที่เฉลี่ย 20.68 ไร่/คน สภาพเศรษฐกิจของสมาชิก พบว่า สมาชิกมีรายได้ในภาคเกษตรเฉลี่ย 290,550.80 บาท/คน มีรายจ่ายภาคเกษตรเฉลี่ย 247,054.60 บาท/คน มีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 41,611.76 บาท/คน มีรายจ่ายนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 54,395.29 บาท/คน มีการลงทุนในภาคเกษตรเฉลี่ย 7,773.10 บาท/คน มีการลงทุนนอกภาคเกษตรเฉลี่ย 15,434.78 บาท/คน มีเงินออมเฉลี่ย 29,841.18 บาท/คน มีหนี้สินเฉลี่ย 13,411.76 บาท/คน การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิก พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อ ได้แก่ ขนาดของพื้นที่ รายได้นอกภาคเกษตร รายจ่ายในภาคเกษตร รายจ่ายนอกภาคเกษตร ในระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยขนาดของพื้นที่มีค่าสัมประสิทธิ์ 203.009 รายได้ นอกภาคเกษตรมีค่าสัมประสิทธิ์ 8.530 รายจ่ายภาคเกษตรมีค่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สัมประสิทธิ์ 7.868 และรายจ่ายนอกภาคเกษตรมีค่าสัมประสิทธิ์ 6.848 ซึ่งปัจจัยทั้งสี่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกที่ได้ 32.80 เปอร์เซ็นต์ ที่เหลืออีก 67.20 เปอร์เซ็นต์ เป็นอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้นำมาใช้ในสมการ สำหรับปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อได้แก่ จำนวนสมาชิในครัวเรือน ระยะเวลาการเข้าเป็นสมาชิกรายได้ในภาคเกษตร การลงทุนในภาคเกษตร และการลงทุนนอกภาคเกษตร

รายวัน พิกุล (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด จำนวน 148 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีอายุเฉลี่ย 41 ปี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ยครอบครัวละ 5 คน มีที่ดินเพื่อทำการเกษตรเฉลี่ย 15.44 ไร่ ได้รับรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 42,881.00 บาท ได้รับรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 34,984.31 บาท มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเฉลี่ย 35,627.34 บาท มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร เฉลี่ย 33,319.60 บาท มีการลงทุนในภาคการเกษตรเฉลี่ย 9,750.35 บาท นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 175,421.90 บาท สมาชิกมีเงินออมเฉลี่ย 27,722.48 บาท มีสินทรัพย์ในครัวเรือนเฉลี่ย 369,724 บาท มีหนี้สินเฉลี่ย 20,914.63 บาท ต้องการเงินกู้ระยะสั้นเฉลี่ย 21,233.30 บาท ระยะปานกลาง เฉลี่ย 62,308 บาท ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตองการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปางมะผ้า จำกัด พบว่า สมาชิกทั้งหมด 148 คน มีความต้องการสินเชื่อระยะสั้น 45 คน ความต้องการสินเชื่อระยะปานกลาง 60 คน รวมสมาชิกที่มีความต้องการสินเชื่อทั้งหมด 105 คน คิดเป็นร้อยละ 70.95 ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมด 148 คน โดยสมาชิกที่ต้องการสินเชื่อนั้น มีความต้องการสินเชื่อในลักษณะต้องการรับเป็นเงินสดทั้งหมด เพราะสะดวกต้อการจับจ่าย ใช้สอยปัจจัยต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ และสมาชิกส่วนใหญ่ที่ต้องการสินเชื่อนั้นเป็นชาวไทยใหญ่ที่อาศัยอยู่บริเวณรอบ ๆ ตัวอำเภอซึ่งใกล้แหล่งชุมชน และมีความเจริญแล้ว สำหรับสมาชิกที่ไม่ต้องการสินเชื่อจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 29.05 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด 148 คน นั้นส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขาเผ่ามูเซอและลีซอ ที่อยู่ห่างไกลออกไปจากตัวอำเภอ โดยสาเหตุที่ไม่ต้องการสินเชื่อนั้นไม่อยากเป็นหนี้รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสภาพพื้นที่ทำการเกษตรไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของสมาชิก พบว่า อายุของสมาชิกมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความ เชื่อมั่นร้อยละ 95 รายจ่ายนอกภาคการเกษตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และรายได้นอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ปางมะผ้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะปานกลางของสมาชิก พบว่า ขนาดฟาร์มของสมาชิก และการลงทุนในภาคการเกษตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทรัพย์สินของสมาชิกมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สำหรับแนวทางในการดำเนินการสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด สหกรณ์ควรดำเนินการโดยคณะกรรมการดำเนินการต้องกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านสินเชื่อเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

บุญรอด บัวปล้อง (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์และอุปทานสินเชื่อเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์และอุปทานสินเชื่อเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้สมการแบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อน วิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น เพื่อทดสอบผลกระทบของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่ออุปสงค์และอุปทานสินเชื่อ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย ดังกล่าวใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ราย 6 เดือน ตั้ง แต่ พ.ศ. 2531-2541 ผลการการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์สินเชื่อเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรมากที่สุด คือ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ รองลงมา ปริมาณเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ โดยมีค่าความยืดหยุ่น 0.71161 และ 0.591151 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์สินเชื่อเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรมากที่สุด คือ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของภาคการเกษตร อัตราเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ และ ดัชนีราคาน้ำมันในประเทศ โดยมีค่าความยืดหยุ่น 9.514560, 1.021460, 0.510590 และ 0.259390 ตามลำดับ

บุญรอด สามารถ (2544) การศึกษาปัจจัยที่ผลต่อการขยายปริมาณสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2521 ถึงปี พ.ศ. 2540 รวม 20 ค่าสังเกต รวมทั้งได้ทำการพยากรณ์ปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรในลักษณะของ Ex-Ante Forecast ซึ่งได้กำหนดตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 5 ตัวแปร คือปริมาณเงินฝาก ปริมาณเงินให้กู้ยืมทั้งในและต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภค และงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จากการศึกษาปรากฏผลได้ว่าปัจจัยดังกล่าวข้างต้น มีผลต่อการขยายขนากปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร ตามข้อสมมติฐาน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และตัวแปรที่มีผลต่อการขยายขนาดปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด คือเงินให้การสนับสนุนจากรัฐบาล หรืองบประมาณที่ได้รับจากกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลต่อไป นอกจากนี้สมการแสดงการประมาณค่าที่ได้รับ สามารถนำมาพยากรณ์ค่าปริมาณสินเชื่อ เพื่อการเกษตรของธนาคารได้อย่างมีนัยสำคัญ

เรืองวัฒน์ ทองอยู่ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้คืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองปาน จำกัด พบว่า แหล่งเงินกู้ของสมาชิกส่วนใหญ่คือกู้จากสหกรณ์โดยใช้การค้ำประกันจากสมาชิกร่วมกลุ่ม สำหรับปัญหาที่ทำให้สมาชิกค้างชำระสินเชื่อเกิดจากปัญหาภัยธรรมชาติ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อเกษตรของสมาชิก ได้แก่ วงเงินกู้ วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม และมูลค่าหลักประกันสินเชื่อปัญหาของสมาชิกที่มีต่อการชำระสินเชื่อพบว่าปัญหาการแยกหนี้เดิมมาจากสหกรณ์การเกษตรแจ้ห่ม จำกัด สมาชิกไม่ได้หนังสือเตือนการชำระหนี้จากสหกรณ์เป็นปัญหาหลักของสมาชิก

นงเยาว์ วงศ์ปรีชาสวัสดิ์ (2545) ได้ทำ การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหนี้เงินกู้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนิคมฯ ลำตะคอง จำกัด พบว่าสมาชิกสหกรณ์ขาดทุนจากการขายผลผลิต ซึ่งเกิดจากราคาผลผลิตตกต่ำ แต่ต้นทุนการผลิตสูง เพราะวัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างต้องใช้เงินซื้อ เช่น ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง เมล็ดพันธุ์พืช และการนำ เงินกู้ไปใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะลงทุนทำ การผลิตตามแผนการผลิต ทำ ให้ได้ผลผลิตน้อยเมื่อขายผลผลิตได้จึงมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะมาชำ ระหนี้คืนสหกรณ์ ขณะเดียวกันสหกรณ์เองก็จ่ายเงินกู้ให้สมาชิกไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงทำ ให้สมาชิกไปกู้ยืมเงินจากที่อื่นมา โดยเฉพาะนายทุนนอกระบบและเมื่อขายผลผลิตได้ก็จะนำ เงินไปชำ ระหนี้ให้เอกชนก่อน เพราะไม่สามารถผ่อนผันได้ แต่หนี้ของสหกรณ์สามารถผ่อนผันได้จึงชะลอไว้ก่อน เมื่อมีเงินแล้วถึงจะนำ มาชำ ระคืนภายหลัง

ฐิติพล โพดาพล (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง"ปัจจัยที่มีผลต่อคามต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรในหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่" การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุหลักเพื่อ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรในหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2543/44 การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรจำนวน 40 ราย ที่ปลูกดอกเบญจมาศ และทำการกู้ยืมสินเชื่อระยะสั้น โดยใช้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีวิเคราะห์แบบสมการถดถอยเชิงซ้อน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินจากแหล่งสินเชื่อในสถาบันการเงินคิดเป็นร้อยละ 58.49 โดยส่วนใหญ่จะกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. ส่วนแหล่งสินเชื่อนอกสถาบันการเงินที่สำคัญของเกษตรกรคือ พ่อค้าในหมู่บ้าน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมของเกษตรกรส่วนใหญ่จะนำไปซื้อปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ส่วนขนาดเงินกู้ที่เหมาะสมของเกษตรกรเท่ากับ 31,542.54 บาท ต่อครัวเรือน และจากผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย และต้นทุนการผลิต ส่วนปริมาณผลผลิตทางการเกษตรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งปริมาณผลผลิตทางการเกษตร และต้นทุนทางการเกษตร จะมีผลในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อระยะสั้น ส่วนอัตราดอกเบี้ยจะให้ผลในทิศทางตรงกันข้ามกับความต้องการสินเชื่อระยะสั้นซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรลดลงส่วนการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตทางการเกษตร และต้นทุนการผลิต จะมีผลทำให้สินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

อัครเดช คุ้มสะดวก (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2546 ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การประกอบอาชีพหลัก จำนวนแรงงานในครัวเรือน ลักษณะการถือครองที่ดิน รายได้การเกษตรสุทธิ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา การได้รับข่าวสารและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนเงินกู้ของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน ทั้งนี้เนื่องจากการตัดสินใจประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับสภาพธรรมชาติที่จะเอื้ออำนวย และราคาผลผลิตในปีที่ผ่านมา ประกอบกับครัวเรือนของลูกหนี้ที่มีจำนวนแรงงานที่ใกล้เคียงกันมาก มีที่ดินถือครองเป็นของตนเอง คู่สมรส บุตร เป็นส่วนใหญ่ และขนาดถือครองที่ดินค่อนข้างน้อย ทำให้รายได้เกษตรกรค่อนข้างน้อยตามไปด้วย รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูงมากทำให้ไม่มีเงินเหลือเพียงพอที่จะชำระหนี้ ตลอดจนการได้รับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่ไม่ตรงเป้าหมาย ทำให้ได้รับข้อมูลกองทุนหมุนเวียนฯ ไม่มาก และมีการติดต่อพบเจ้าหน้าที่กองทุนหมุนเวียนฯ ค่อนข้างน้อย ส่วนรายได้นอกภาคเกษตรมีความสัมพันธ์ต่อการชำระหนี้คืนของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน ทำให้ทราบว่าการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของลูกหนี้มีปัญหา สำหรับหนี้ค้างชำระของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่มีหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนเงิน 30,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.2 หนี้ค้างชำระน้อยกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.1 หนี้ค้างชำระ 50,001-80,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.3 หนี้ค้างชำระ 80,001-100,00 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วรกฤษ ธงภักดี (2554)ได้ทำปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด ปีการเพาะปลูก 2553/54 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด จำนวน 268 คน และใช้วิธีวิเคราะห์แบบสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน ผลการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสด เฉลี่ย 96,219.51 บาท/ครัวเรือน ในรูปของวัสดุการเกษตรเฉลี่ย 9,393.51 บาท/ครัวเรือน และจากการวิเคราะห์สมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปเงินสด ได้แก่ รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ พื้นที่ทำการเกษตร และภาวะหนี้สินของครัวเรือน สามารถนำมาอธิบายความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก ได้ร้อยละ 56.5 ส่วนที่เหลือร้อยละ 43.5 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปวัสดุการเกษตร ได้แก่ รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และพื้นที่ทำการเกษตร สามารถนำมาอธิบายความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก ได้ร้อยละ 67.1 ส่วนที่เหลือร้อยละ 32.9 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา

จากการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้น ในเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรหรือความต้องการสินเชื่อ สามารถนำมาสรุปได้ดังตารางที่ 2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 การใช้ตัวแปรอิสระในแบบจำลอง

ชื่อ	ตัวแปร (Y)	x1	x2	x3	x4	x5	x6	x7	x8	x9	x10	x11	x12	x13	x14	x15
จุฑามาศ ชุมพานิช	/	/	-	-	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-
วรกฤษ ธงภักดี	/	/	-	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	/	/	/
รายวัน พิกุล	/	/	/	-	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-
ฐิติพล โพคาพล	/	-	-	-	-	/	/	-	/	-	-	-	-	-	-	/
กัลยาพร กัลยาบุตร	/	/	/	-	-	/	/	/	/	/	-	-	/	/	-	-

หมายเหตุ: ตัวแปร ตัวแปร Y คือ ความต้องการสินเชื่อการเกษตร

โดยที่ / แสดงถึงการใช้ตัวแปรในแบบจำลอง

- แสดงถึงการไม่ใช่ตัวแปรในแบบจำลอง

x_1 = อายุของสมาชิก

x_2 = ระดับการศึกษาของสมาชิก

x_3 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

x_4 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

x_5 = พื้นที่ทำการเกษตร

x_6 = รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_7 = รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_8 = รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_9 = รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

x_{10} = การลงทุนในภาคการเกษตร

x_{11} = การลงทุนนอกภาคการเกษตร

x_{12} = ปริมาณทรัพย์สินของสมาชิก

x_{13} = ภาวะหนี้สินของครัวเรือน

x_{14} = การออมของครัวเรือน

x_{15} = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

ที่มา: จากการตรวจเอกสาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นในครั้งนี้จะเลือกใช้บางตัวแปรที่มีความเหมาะสมกับเรื่องที่ทำการศึกษาซึ่งได้แก่ อายุของสมาชิก ระดับการศึกษาของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ปริมาณทรัพย์สินของสมาชิก ภาวะหนี้สินของครัวเรือน การออมของครัวเรือนและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ส่วนการลงทุนในภาคการเกษตรและการลงทุนนอกภาคการเกษตรผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา เนื่องจากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ที่ทำการศึกษา และได้มีโอกาสสัมภาษณ์ประธานสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ผู้วิจัยจึงทราบว่า สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดกลาง โดยการพิจารณาปล่อยสินเชื่อระยะสั้นให้แก่สมาชิกจะคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานการผลิต แต่ไม่เกินร้อยละ 60 แห่งราคาประเมินของผลิตผล เฉพาะส่วนเพื่อขาย ซึ่งวงเงินกู้ที่สมาชิกได้รับจึงไม่สูงมากหนัก ประกอบกับสภาพทั่วไปของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่มีขนาดครอบครัวไม่ใหญ่มาก การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของสมาชิกเป็นการทำเพื่อการยังชีพ โดยเงินกู้ของสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ได้นำมาลงทุนในภาคการเกษตร และการลงทุนนอกภาคการเกษตร แต่สมาชิกส่วนใหญ่จะนำเงินที่กู้ที่ได้รับมาเป็นค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร และค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้นำตัวแปรการลงทุนในภาคการเกษตรและการลงทุนนอกภาคการเกษตรมาศึกษาด้วยในครั้งนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการตรวจเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ากา จำกัด สามารถแสดงเป็นสมการของความต้องการสินเชื่อการเกษตร ในรูปของสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) ได้ดังนี้

$$y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13}$$

โดยกำหนดให้

y = ความต้องการสินเชื่อการเกษตรหนึ่งหน่วยเวลา มีหน่วยเป็นบาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

x_1 = อายุของสมาชิก มีหน่วยเป็นปี

x_2 = ระดับการศึกษาของสมาชิก มีหน่วยเป็นปี

x_3 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีหน่วยเป็นปี

x_4 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีหน่วยเป็นคน

x_5 = พื้นที่ทำการเกษตร มีหน่วยเป็นไร่

x_6 = รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_7 = รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_8 = รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_9 = รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_{10} = ปริมาณทรัพย์สินของสมาชิก มีหน่วยเป็นบาท

x_{11} = ภาวะหนี้สินของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_{12} = การออมของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท

x_{13} = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีหน่วยเป็นบาท (ร้อยละต่อปี)

a = ค่าคงที่

b = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร x_1 ถึง x_{13}

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวแปรอิสระ **ตัวแปรตาม**

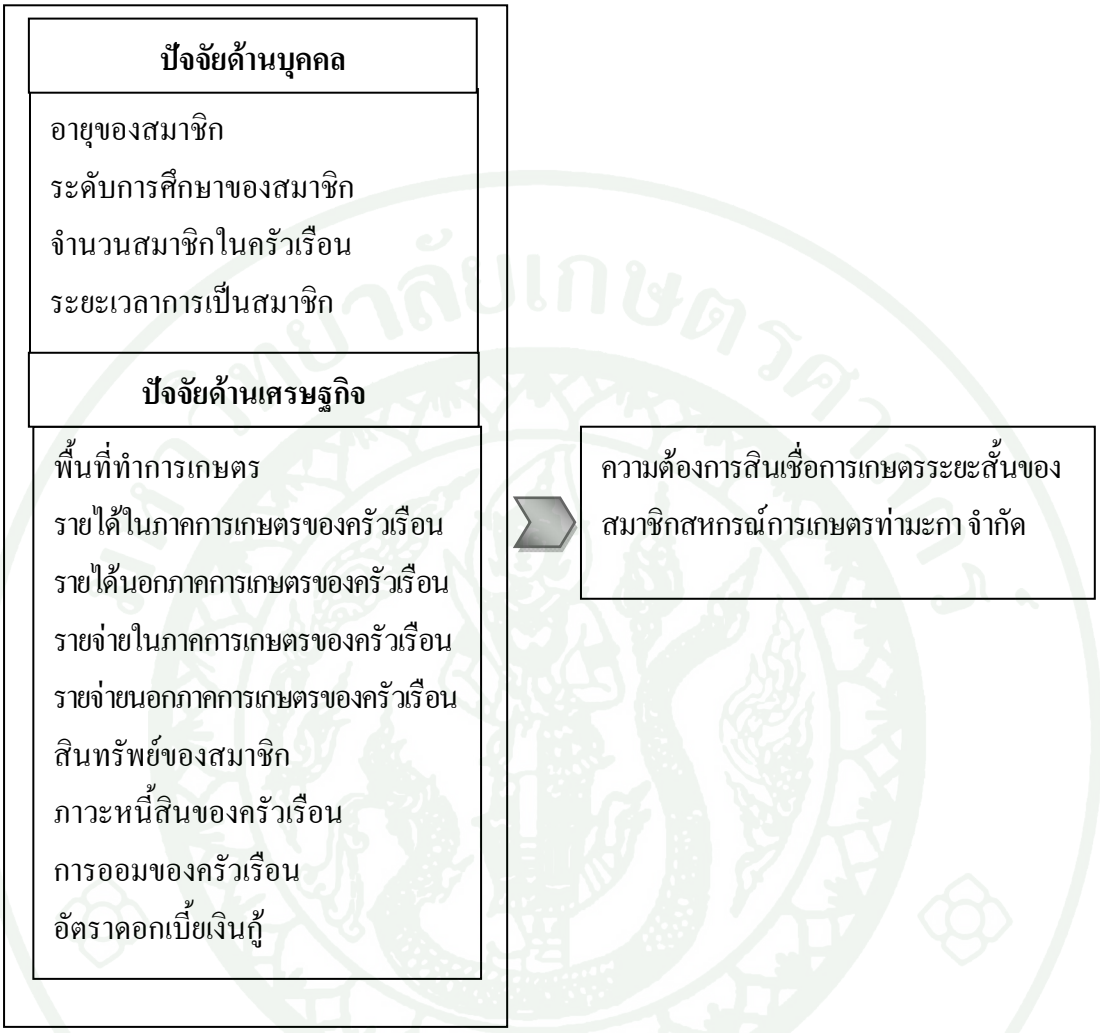

ภาพที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐาน

1. อายุ มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากเกษตรกรที่มีอายุมากขึ้นย่อมมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากขึ้น ทำให้มีความต้องการสินเชื่อเพื่อไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตรมากขึ้น ดังนั้น อายุจึงเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

2. ระดับการศึกษาของสมาชิก มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากสมาชิกที่มีการศึกษาสูงจะมีความคิดอ่านในการลงทุน หรือเพิ่มผลิตภาพของปัจจัยการผลิตต่างๆ ให้สูงขึ้น ความต้องการปัจจัยการผลิตจะเพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลให้ความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้น ดังนั้น ระดับการศึกษาของสมาชิก เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

3. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากการเป็นสมาชิกมาเป็นระยะเวลานาน ความน่าเชื่อถือจากการมีส่วนร่วมในธุรกิจของสหกรณ์ก็จะเพิ่มขึ้น ทำให้สามารถกำหนดวงเงินกู้ได้สูงกว่าสมาชิกที่พึ่งเข้ามาสมัครเป็นสมาชิก ดังนั้น ระยะเวลาการเป็นสมาชิก เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีส่วนสำคัญมีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อเนื่องจากจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มากทำให้มีค่าใช้จ่ายมาก จึงมีความต้องการสินเชื่อเพื่อมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ได้ผลผลิต และผลตอบแทนที่สูงขึ้น เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน ดังนั้น จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

5. พื้นที่ทำการเกษตร มีส่วนสำคัญมีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อเนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรที่มากขึ้นทำให้ต้องใช้เงินทุนในการทำการเกษตรสูงขึ้นและส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น พื้นที่ทำการเกษตร เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากเงินทุนเป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง การที่รายได้ในภาคการเกษตรซึ่งเป็นรายได้หลักของครัวเรือนเพิ่มขึ้น (ลดลง) ก็จะทำให้สมาชิกมีเงินทุนเพิ่มขึ้น (ลดลง) ทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง (เพิ่มขึ้น) ดังนั้น รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

7. รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน บางครั้งรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนก็มีส่วนในการกำหนดความต้องการสินเชื่อเช่นกัน เนื่องจากรายได้ในภาคการเกษตรกับรายได้นอกภาคการเกษตรแยกออกจากกันไม่ได้มักจะเอามารวมไว้ด้วยกัน ดังนั้นถ้ารายได้นอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ลดลง) ก็จะทำให้สมาชิกมีเงินทุนเพิ่มขึ้น (ลดลง) ทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง (เพิ่มขึ้น) ฉะนั้น รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

8. รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการผลิตของสมาชิก หากต้นทุนการผลิตสูงขึ้น จะทำให้สมาชิกต้องใช้เงินทุนเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการเกษตร ส่งผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรเพิ่มสูงขึ้นด้วย ดังนั้นรายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

9. รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน บางครั้งรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนก็มีส่วนในการกำหนดความต้องการสินเชื่อเช่นกัน เนื่องจากรายจ่ายในภาคการเกษตรกับรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนแยกออกจากกันไม่ได้ ดังนั้น ถ้ารายจ่ายนอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ลดลง) ความต้องการสินเชื่อก็จะเพิ่มขึ้น (ลดลง) ด้วย ฉะนั้นรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

10. ปริมาณสินทรัพย์ของสมาชิก เกษตรกรที่มีสินทรัพย์มาก จะแสดงถึงความเป็นอยู่ที่ดี มีเงินทุนเพียงพอที่จะใช้ในการผลิต เกษตรกรจึงมีความต้องการใช้เงินทุนน้อย ดังนั้นการที่เกษตรกรมีสินทรัพย์มาก ความต้องการใช้สินเชื่อของเกษตรกรก็จะลดลงด้วย จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ของเกษตรกรกับปริมาณสินเชื่อจึงมีทิศทางตรงกันข้าม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11. ภาวะหนี้สินของครัวเรือน มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากสมาชิกจำเป็นต้องมีเงินทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร ยิ่งมีหนี้สินมากก็แสดงว่ามีเงินทุนน้อย ยิ่งทำให้ต้องการเงินสินเชื่อมาก ดังนั้น ภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน

12. การออมของครัวเรือน มีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อ เนื่องจากการที่สมาชิกมีเงินออมมาก ก็สามารถนำเงินออมส่วนนี้มาใช้ในการทำการเกษตร ทำให้ความต้องการสินเชื่ออาจจะลดลง ดังนั้น การออมของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

13. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นตัวแปรที่สำคัญต่อปริมาณสินเชื่อเนื่องจากตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น (ลดลง) จะทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง (เพิ่มขึ้น) ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้าม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากสัมภาษณ์เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยการใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวกับสหกรณ์ตลอดจนเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง บทความ เอกสารวิชาการของเรื่องที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รวมถึงเว็บไซต์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวน1,652 คน สังกัดตามกลุ่มต่างๆ รวม 39 กลุ่ม กระจายอยู่ตามตำบลต่างๆใน 17 ตำบล

1. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากจำนวนประชากรด้วยวิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของขนาดตัวอย่างให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 95 หมายความว่า จะยอมให้มีความคลาดเคลื่อนของขนาดตัวอย่างได้ร้อยละ 5 ซึ่งสูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้ (Yamane, 1973 อ้างใน สุวรรณา, 2544)

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดย n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

$$n = \frac{1,652}{1+(1,652)(0.05)^2}$$

$$n = 322.03$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ 322 คน

2. แบ่งจำนวนตัวอย่างประชากรที่จะใช้วิจัยในครั้งนี้จะทำการสุ่มตัวอย่างของกลุ่มสมาชิกใน 17 ตำบลและทำการหาจำนวนตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ด้วยการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

โดย n_1 = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_1 = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

3. ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จนกระทั่งครบตัวอย่างที่ต้องการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

รายชื่อตำบล	จำนวนประชากรทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ตำบลท่าไม้	62	12
ตำบลท่ามะกา	84	16
ตำบลยางม่วง	162	32
ตำบลสนามแย้	52	10
ตำบลอุโลกสี่หมื่น	28	5
ตำบลดอนขมิ้น	26	5
ตำบลท่าเสา	74	14
ตำบลดอนชะเอม	184	36
ตำบลพระแท่น	112	22
ตำบลแสนตอ	275	54
ตำบลตะคร้ำเอน	186	36
ตำบลหนองลาน	45	9
ตำบลโคกตะบอง	75	15
ตำบลเขาสามสิบหาบ	106	21
ตำบลพงตึก	40	8
ตำบลหวายเหนียว	126	24
ตำบลท่าเรือ	15	3
รวม	**1,652**	**322**

ที่มา: สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้แก่ ลักษณะการถือครองที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน การออมของครัวเรือน และสินทรัพย์ของสมาชิก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อที่สหกรณ์อนุมัติ ความเพียงพอของสินเชื่อที่สหกรณ์อนุมัติ จำนวนสินเชื่อที่สมาชิกต้องการ ลักษณะของสินเชื่อ วัตถุประสงค์ของการขอกู้ ความสามารถในการส่งชำระหนี้ และสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้พิจารณาแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้เนื้อหาตรงประเด็นและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ก่อนจะนำไปทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ที่ไม่ใช้กลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 20 คน และทำการปรับปรุงให้สมบูรณ์เรียบร้อยก่อนนำไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้จัดการสหกรณ์ และพนักงานสินเชื่อของสหกรณ์เพื่อวางแผนในการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ประชุมชี้แจงผู้ดำเนินการได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการสำรวจ และอธิบายรายละเอียดในแบบสอบถามให้เข้าใจเพื่อที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน

4. ผู้วิจัยและคณะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis Method) โดยใช้บรรยายลักษณะของข้อมูลสภาพทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจ และความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis Method) โดยใช้สมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด และใช้วิธีการกำลัง 2 น้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square) มาทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่างๆ จากแบบจำลอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษา

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอท่ามะกา (ดังภาพที่ 5) เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 97 กิโลเมตรห่างจากกาญจนบุรี 30 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 340.809 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดกับอำเภอพนมทวน และ อำเภอสองพี่น้อง (จังหวัดสุพรรณบุรี)
ทิศตะวันออก	ติดกับอำเภอกำแพงแสน (จังหวัดนครปฐม) และอำเภอบ้านโป่ง (จังหวัดราชบุรี)
ทิศใต้	ติดกับอำเภอบ้านโป่ง (จังหวัดราชบุรี)
ทิศตะวันตก	ติดกับอำเภอท่าม่วง (จังหวัดกาญจนบุรี)

ประชากร

ประชากรในเขตพื้นที่ของอำเภอท่ามะกา ทั้งหมดจำนวน135,153 คน แยกเป็นชาย 65,617 คน หญิง 68,167 คน โดยมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 43,426 ครัวเรือน (สำนักงานอำเภอท่ามะกา, 2554)

การปกครอง

อำเภอท่ามะกาแบ่งการปกครองออกตาม พ.ร.บ. ลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2547 เป็น 17 ตำบล 153 หมู่บ้าน 19 ชุมชน (สำนักงานอำเภอท่ามะกา, 2554)

1. ตำบลท่าเรือ	(เขตในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่นทั้งตำบล)		
2. ตำบลท่ามะกา	จำนวน	11	หมู่บ้าน
3. ตำบลท่าไม้	จำนวน	10	หมู่บ้าน
4. ตำบลท่าเสา	จำนวน	8	หมู่บ้าน
5. ตำบลพงตึก	จำนวน	6	หมู่บ้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. ตำบลหวายเหนียว	จำนวน	7	หมู่บ้าน
7. ตำบลเขาสามสิบหาบ	จำนวน	8	หมู่บ้าน
8. ตำบลโคกตะบอง	จำนวน	8	หมู่บ้าน
9. ตำบลแสนตอ	จำนวน	13	หมู่บ้าน
10. ตำบลดอนขมิ้น	จำนวน	9	หมู่บ้าน
11. ตำบลดอนชะเอม	จำนวน	10	หมู่บ้าน
12. ตำบลยางม่วง	จำนวน	9	หมู่บ้าน
13. ตำบลสนามแย้	จำนวน	7	หมู่บ้าน
14. ตำบลพระแท่น	จำนวน	16	หมู่บ้าน
15. ตำบลตะคร้ำเอน	จำนวน	16	หมู่บ้าน
16. ตำบลอุโลกสี่หมื่น	จำนวน	8	หมู่บ้าน
17. ตำบลหนองลาน	จำนวน	8	หมู่บ้าน

ภาพที่ 5 แผนที่อำเภอท่ามะกา

ที่มา: สำนักงานอำเภอท่ามะกา (2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะอากาศ

ภูมิอากาศโดยทั่วไปของอำเภอท่ามะกามีสภาพอากาศร้อน

สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นราบลุ่มมีคลองส่งน้ำชลประทานอยู่ทั่วไป พื้นที่เป็นภูเขาบางส่วนในบริเวณทิศตะวันออก ได้แก่ เขาสะพายแล้ง และทิศตะวันตกซึ่งเป็นภูเขาขนาดเล็กมีพื้นที่ป่าไม้ซึ่งได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ คือ วนอุทยานพระแท่นดงรัง เนื้อที่ประมาณ 1,344 ไร่

สภาพเศรษฐกิจ

ประชากรมีอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 50,000 บาทต่อปี (สำนักงานอำเภอท่ามะกา, 2554)

การเกษตรกรรม

พื้นที่ทางการเกษตรของอำเภอท่ามะกามีทั้งสิ้น 144,951 ไร่ พืชทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ อ้อย 73,826 ไร่ ข้าว 43,903 ไร่ ไม้ผล 4,322 ไร่ และพืชผัก 12,961 ไร่

การอุตสาหกรรม

ประชากรประมาณร้อยละ 10 ประกอบอาชีพอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากเขตพื้นที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่มากโดยเฉพาะโรงงานน้ำตาล มีจำนวน 8 โรงงาน และยังมีโรงงานผลไม้กระป๋อง โรงงานไม้อัด โรงงานฟอกย้อม โรงงานน้ำตาลทรายแดง โรงงานผลิตปุ๋ย โรงงานวุ้นเส้น ฯลฯ

การพาณิชย์

ในเขตอำเภอท่ามะกามีการหมุนเวียนของเงินมาก สำนักงานสรรพากรอำเภอท่ามะกาสามารถจัดเก็บภาษีได้ปีละประมาณ 100 ล้านบาท ตามชุมชนต่างๆมีธนาคารพาณิชย์ตั้งอยู่ถึง 11 ธนาคาร ได้แก่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ธนาคารกรุงไทย จำกัด มหาชน	สาขาท่ามะกา
2. ธนาคารออมสิน	สาขาท่ามะกา
3. ธนาคารออมสิน	สาขาท่าเรือ
4. ธนาคารออมสิน	สาขาลูกแก
5. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	สาขาท่ามะกา
6. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	สาขาท่าเรือ
7. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด มหาชน	สาขาท่าเรือ
8. ธนาคารทหารไทย จำกัด มหาชน	สาขาท่าเรือ
9. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	สาขาท่าเรือ
10. ธนาคารกรุงเทพฯ	สาขาท่าเรือ
11. ธนาคารกรุงเทพฯ	สาขาโลตัสท่ามะกา

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรดิน ลักษณะดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายเหมาะสำหรับการปลูกข้าวและดินร่วมปนทรายเหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ต่างๆ

ทรัพยากรน้ำ

แม่น้ำที่สำคัญคือ แม่น้ำแม่กลอง ซึ่งไหลมาจากอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีไหลผ่านตำบลตะคร้ำเอน ตำบลแสนตอ ตำบลท่ามะกา ตำบลหวายเหนียว ตำบลพงตึก ตำบลท่าไม้ ตำบลท่าเสา ตำบลดอนขมิ้น ซึ่งมีระยะที่ไหลผ่านอำเภอท่ามะกาประมาณ 15 กิโลเมตร

คลองชลประทาน มีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาให้บริการเขตอำเภอท่ามะกา จำนวน 4 โครงการ คือ

1. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกา ซึ่งรับผิดชอบส่งน้ำในท้องที่ ตำบลแสนตอ ตำบลหวายเหนียว ตำบลพงตึก ตำบลท่าเสา ตำบลโคกตะบอง ตำบลเขาสามสิบหาบ

2. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม รับผิดชอบส่งน้ำในท้องที่ตำบลตะคร้ำเอน ตำบลท่ามะกา ตำบลท่าไม้ ตำบลยางม่วง ตำบลดอนขมิ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน รับผิดชอบส่งน้ำในท้องที่ตำบลท่าไม้ ตำบลดอนขมิ้น ตำบลสนามแย้ และตำบลยางม่วง

4. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน รับผิดชอบส่งน้ำในท้องที่ตำบลตะคร้ำเอน ตำบลอุโลกสี่หมื่น ตำบลหนองลาน และตำบลพระแท่น

ทรัพยากรป่าไม้

อำเภอท่ามะกา มีป่าสงวนแห่งชาติอยู่ 1 แห่ง คือป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพระแท่นดงรัง เนื้อที่ประมาณ 1,344 ไร่ อยู่ในเขตตำบลพระแท่น อำเภอท่ามะกาจังหวัดกาญจนบุรี

สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

สหกรณ์การเกษตร คือ องค์การที่ผู้ประกอบอาชีพการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น สหกรณ์การเกษตรมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามสภาพท้องที่และลักษณะการประกอบอาชีพ โดยทำหน้าที่ในการส่งเสริมการผลิตเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก อันหมายถึง การดำเนินงานของสหกรณ์ในทุกรูปแบบที่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อการเกษตร การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้าเครื่องมือและอุปกรณ์การผลิตมาจำหน่ายแก่สมาชิก ตลอดจนการรวบรวมและแปรรูปผลิตผลการเกษตร (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2549)

ประวัติการจัดตั้ง

ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นครั้งแรกในพื้นที่อำเภอท่ามะกา เมื่อปี พ.ศ. 2496 เป็นสหกรณ์ประเภทหาทุน ได้รับการจดทะเบียนครั้งแรก จำนวน 7 สหกรณ์ มีสมาชิกครั้งแรก จำนวน 115 คน ใช้ทุนดำเนินงานเมื่อแรกตั้งจำนวน 289,300 บาท สหกรณ์รุ่นแรกนี้ได้แก่ สหกรณ์ วัดโพธิ์ทอง ไม่จำกัด สหกรณ์บ้านสนุ่น ไม่จำกัด สหกรณ์ท่าไม้ ไม่จำกัด สหกรณ์ท่าหว้า ไม่จำกัด สหกรณ์ทุ่งสะเดา ไม่จำกัด สหกรณ์ห้วยตะเคียน ไม่จำกัด สหกรณ์สำนักคร้อ ไม่จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต่อมาได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทหาทุนขึ้นในปี พ.ศ. 2500 จำนวน 10 สหกรณ์ ในปี พ.ศ. 2501 จำนวน 7 สหกรณ์ และในปี พ.ศ. 2507 จำนวน 1 สหกรณ์ รวมสหกรณ์ทั้งสิ้น 25 สหกรณ์ได้แก่ สหกรณ์วัดโพธิ์ทอง สหกรณ์ทุ่งสะเดา สหกรณ์บ้านสนุ่น สหกรณ์สำนักคร้อ สหกรณ์แสนตอ สหกรณ์หนองลาน สหกรณ์หมอสอ สหกรณ์บ้านไร่ สหกรณ์ดอนขมิ้น สหกรณ์ดอนสำราญ สหกรณ์ดอนรัก สหกรณ์บ้านหกหลัง สหกรณ์บ้านแสนตอ สหกรณ์ห้วยตะเคียน สหกรณ์ท่าไม้ สหกรณ์ท่าหว้า สหกรณ์หนองไร่ สหกรณ์คร้อสามัคคี สหกรณ์ท้องพงษ์ สหกรณ์ดอนชะเอม สหกรณ์ท่าเสา สหกรณ์บ้านเก้าหลัง สหกรณ์ทุ่งประทุน สหกรณ์คร้อพัฒนา สหกรณ์ทุ่งมะกรูด

เมื่อได้มีพระราชาบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ซึ่งมีบทบัญญัติให้สหกรณ์ประเภทเดียวกันในอำเภอเดียวกันตั้งแต่ 2 สหกรณ์ ควบเข้ากันได้ จึงมีมติควบเข้ากับสหกรณ์อื่นในอำเภอเดียวกันเป็นสหกรณ์ชนิดจำกัดสินใช้ ชื่อ สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2512 จากสหกรณ์หาทุนที่ควบเข้ากัน 25 สหกรณ์

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์

สหกรณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการเกษตร หัตถศึกษา อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

2. ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ หรือปิดกั้นทำนบเหมืองฝาย จัดระบบการส่งน้ำ ระบายน้ำและอำนวยการใช้น้ำเพื่อประโยชน์แก่การเกษตร

3. จัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภค ที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก

4. รวบรวมผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจัดการขาย หรือแปรรูปออกขาย โดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น

5. จัดให้มีฉางหรือโรงเรียนการเกษตร เพื่อเก็บรักษาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. จัดให้มียานพาหนะขนส่งเครื่องมือ เครื่องจักรกล หรือปศุสัตว์ เกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรสำหรับให้บริการแก่สมาชิก

7. จัดให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปผลิตผล หรือเพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด

8. จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพหรือการใช้จ่ายที่จำเป็น

9. จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

10. รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น

11. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

12. ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

13. ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

14. ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์

15. ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน

16. ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

17. ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว

18. ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก กลุ่มสตรีสหกรณ์ กลุ่มเยาวชนสหกรณ์ กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มรวมกันผลิต กลุ่มรวมกันซื้อ กลุ่มรวมกันขาย และกลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

19. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทั้งทางการศึกษา พลานามัย และทางจิตใจ ให้เป็นครอบครัวที่สุขสมบูรณ์เพื่อรวมเป็นสังคมที่มีสันติสุข

20. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์

21. การกระทำต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ซื้อ ถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิทธิครอบครอง กู้ ยืม แลกเปลี่ยน เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอน สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

22. ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

23. ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่นใด

24. ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

วิสัยทัศน์ของสหกรณ์

สร้างแรงศรัทธา ร่วมพัฒนาธุรกิจ สร้างคุณภาพชีวิต ปลูกจิตสำนึกสามัคคี ส่งเสริมอาชีพที่ดี ถ้วนถี่การให้บริการ สมานฉันท์บุคลากร สู่สหกรณ์ที่เข้มแข็ง

การดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ระดับอำเภอ อยู่ในการแนะนำและส่งเสริมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี สหกรณ์ดำเนินงานมาแล้วกว่า 41 ปี มีบุคลากรทั้งสิ้น 24 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ 2 คน กลุ่มสมาชิก 43 กลุ่ม (ไม่ปรากฏรายชื่อสมาชิกและจำนวนสมาชิกในกลุ่มที่ 14, 21, 24 และ 31) ในท้องที่ 16 ตำบลประธานกลุ่ม 43 คน คณะกรรมการดำเนินการ 15 คน ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้ดำเนินธุรกิจกับสมาชิกของสหกรณ์ทั้งหมด 5 ด้าน คือ ธุรกิจเงินกู้ ธุรกิจเงินฝาก ธุรกิจรวมซื้อ ธุรกิจรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย และธุรกิจแปรรูปการผลิตสินค้า ดังต่อไปนี้

1. ธุรกิจการให้เงินกู้ (สินเชื่อ) สหกรณ์ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกในรูปเงินสดและวัสดุการเกษตร และคิดดอกเบี้ยในอัตรายุติธรรม การให้เงินกู้ของสหกรณ์คำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนการผลิต รายได้ ความสามารถในการชำระหนี้ ประวัติการชำระหนี้ของสมาชิก โดยคณะกรรมการดำเนินการหรือคณะอนุกรรมการเงินกู้จะเป็นผู้กำหนดจำนวนเงิน และระยะเวลาการส่งชำระคืนตามที่เห็นสมควร และเมื่อสมาชิกรับเงินกู้ไปแล้ว สหกรณ์จะติดตามการใช้เงินกู้ตามแผนการผลิตที่เสนอไว้ต่อสหกรณ์ เงินกู้จากสหกรณ์แยกตามวัตถุประสงค์ได้ 3 ประเภท ดังนี้

1.1 เงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร สำหรับฤดูการผลิตหนึ่งๆ เช่น

1.1.1 ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตร ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม และค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

1.1.2 ค่าซื้อปศุสัตว์ สัตว์ปีก สัตว์น้ำ เพื่อเลี้ยงขายและใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ

1.1.3 ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลิตผลการเกษตร

1.1.4 ค่าเช่า ค่าภาษีอากร ค่าบริการต่างๆ เกี่ยวกับการเกษตร

1.1.5 ค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่จำเป็น

เงินกู้ประเภทนี้กำหนดชำระคืนภายใน 12 เดือน แต่ถ้ามีความจำเป็นพิเศษอาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 18 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่ว่าผลผลิตนั้นๆ จะเกิดขึ้นเมื่อใด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 บาทต่อปี

1.2 เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนในสินทรัพย์เกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.2.1 บุกเบิก ปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินทำการเกษตร

1.2.2 สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูนา ประตูน้ำ และงานปรับปรุงที่ดิน

1.2.3 การวางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่ เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

1.2.4 ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้างหรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์อื่นๆ การขนส่งและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเกษตร

1.2.5 ซื้อหรือสร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

เงินกู้ระยะปานกลางนี้ สมาชิกชำระคืนต้นเงินกู้และดอกเบี้ยได้เป็นงวดๆ ภายในระยะเวลา 3 ปี เว้นแต่กรณีที่มีเหตุพิเศษอาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 บาทต่อปี

1.3 เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ได้แก่ เงินกู้เพื่อนำไปใช้ลงทุนในการผลิต ที่คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดให้เป็นผลิตผลหลัก ทั้งนี้โดยอาศัยกฎเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการดำเนินการเกษตรนั้น มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันในฤดูกาลการผลิตหนึ่งๆ

2. ธุรกิจรวบรวมผลิตผล (ธุรกิจการขาย) สหกรณ์บริการรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกประเภทอ้อยในรูปหัวหน้าโควต้า และรวบรวมข้าวเปลือกผ่านตลาดกลางข้าวเปลือกประจำตำบล แต่ในปัจจุบันสหกรณ์ไม่ได้ดำเนินธุรกิจด้านการรวบรวมเอง เป็นเพียงการให้บริการตลาดกลาง โดยให้บุคคลภายนอกมารับซื้อข้าวเปลือกที่สมาชิกและบุคคลอื่นนำมาจำหน่าย และสหกรณ์เป็นผู้บริการการซื้อขาย โดยได้รับค่าบริการเป็นการตอบแทน

3. ธุรกิจแปรรูปการผลิตสินค้า สหกรณ์ได้มีการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์ได้จัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิก ประเภทปุ๋ย เคมีการเกษตร สินค้าอุปโภค-บริโภค น้ำมันดีเซล น้ำมันเครื่อง และอิฐบล็อคมาจำหน่ายในราคายุติธรรม

5. ธุรกิจรับฝากเงินโดยให้บริการรับฝากเงินจากสมาชิกประเภทต่าง ๆ เพื่อเป็นการออมทรัพย์ในอัตราดอกเบี้ยที่สูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เพื่อศึกษาความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 322 คน ผลการวิจัยได้นำเสนอด้วยตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

2. สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

3. ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และระยะเวลากรเป็นสมาชิก ผลการศึกษาได้นำเสนอด้วยตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ข้อมูลด้านบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศของสมาชิก		
ชาย	173	53.7
หญิง	149	46.3
รวม	**322**	**100.0**
สถานภาพสมรส		
โสด	10	3.1
สมรส	286	88.8
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	26	8.1
รวม	**322**	**100.0**
อายุของสมาชิก		
ไม่เกิน 30 ปี	-	-
31 – 40 ปี	17	5.3
41 – 50 ปี	110	34.2
51 – 60 ปี	185	57.5
61 ปีขึ้นไป	10	3.1
รวม	**322**	**100.0**
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	51	15.8
ประถมศึกษา	248	77.0
มัธยมศึกษา	16	5.0
อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	-	-
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	7	2.2
รวม	**322**	**100.0**
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 – 2 คน	25	7.8
3 – 4 คน	160	49.7
5 – 6 คน	126	39.1
7 คนขึ้นไป	11	3.4
รวม	**322**	**100.0**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลด้านบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		
ไม่เกิน 5 ปี	61	18.9
6 – 10 ปี	140	43.5
11 – 15 ปี	76	23.6
16 ปีขึ้นไป	45	14.0
รวม	**322**	**100.0**

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

เพศ

จากการศึกษา (ตารางที่ 4) พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศ มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 53.7และเพศหญิง ร้อยละ 46.3

สถานภาพสมรส

จากการศึกษา(ตารางที่ 4) พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.8รองลงมาได้แก่ เป็นหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ และโสด คิดเป็นร้อยละ 8.1และ 3.1ตามลำดับ

อายุ

จากการศึกษา(ตารางที่ 4) พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51–60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.5รองลงมาได้แก่ช่วงอายุ 41–50 ปี 31–40 ปี และ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.2 5.3 และ 3.1 ตามลำดับ ไม่พบสมาชิกที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับการศึกษา

จากการศึกษา(ตารางที่ 4) พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมาได้แก่ ไม่ได้รับการศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า และคิดเป็นร้อยละ15.8 5.0 และ 2.2 ตามลำดับ สำหรับสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อนุปริญญาปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจบในระดับนี้

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการศึกษา(ตารางที่ 4) พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3–4 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมาได้แก่ 5-6 คน 1-2 คน และ 7 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.1 7.8 และ 3.4 ตามลำดับโดยสมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 2 คน และสูงสุด 8 คน

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

จากการศึกษา(ตารางที่ 4) พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่เกิน 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาได้แก่ ช่วงระยะเวลา 11-15 ปี และไม่เกิน 5 ปี ะ คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ 18.9 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 14.0 เท่านั้น

สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัดได้แก่ การถือครองที่ดินและพื้นที่การทำเกษตร รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และจำนวนเงินออมของครัวเรือน ผลการศึกษาได้นำเสนอด้วยตารางประกอบคำบรรยายดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 การถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

การถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง	-	-
ที่ดินเป็นของตนเอง		
1 – 5 ไร่	28	8.7
6 – 10 ไร่	96	29.8
11 – 15 ไร่	84	26.1
16 – 20 ไร่	47	14.6
20 ไร่ขึ้นไป	67	20.8
รวม	**322**	**100.0**
ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง : ต่ำสุด 2 ไร่ สูงสุด 34 ไร่ เฉลี่ย 13.93 ไร่		
ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง		
ไม่ใช้เพื่อการเพาะปลูก	**7**	**2.2**
ใช้เพื่อการเพาะปลูก	**315**	**97.8**
1 – 5 ไร่	27	8.4
6 – 10 ไร่	92	28.6
11 – 15 ไร่	82	25.5
16 – 20 ไร่	47	14.6
20 ไร่ขึ้นไป	67	20.8
รวม	**322**	**100.0**
ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเองและใช้เพื่อการเพาะปลูก : ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 34 ไร่เฉลี่ย 14.03 ไร่		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง		
ไม่ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์	**313**	**97.2**
ใช้เพื่อการเพื่อการเลี้ยงสัตว์	**9**	**2.8**
1 – 5 ไร่	4	1.2
6 – 10 ไร่	3	0.9
10 ไร่ขึ้นไป	2	0.6
รวม	**322**	**100.0**
ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเองและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ : ต่ำสุด 1.50 ไร่ สูงสุด 13 ไร่เฉลี่ย 6.61 ไร่		
หมายเหตุ : ไม่พบสมาชิก เอาที่ดินของตนเองไปให้ผู้อื่นเช่า		
ไม่มีที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า	**283**	**87.9**
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า		
1 – 5 ไร่	-	-
6 – 10 ไร่	39	12.1
10 ไร่ขึ้นไป	-	-
รวม	**322**	**100.0**
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า : ต่ำสุด 7 ไร่ สูงสุด 10ไร่ เฉลี่ย 9.28 ไร่		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า		
ไม่ใช้เพื่อการเพาะปลูก	**284**	**88.2**
ใช้เพื่อการเพาะปลูก		
1 – 5 ไร่	-	-
6 – 10 ไร่	38	11.8
10 ไร่ขึ้นไป	-	-
รวม	**322**	**100.0**
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่าและใช้เพื่อการเพาะปลูก : ต่ำสุด 7 ไร่ สูงสุด 10ไร่ เฉลี่ย 9.57 ไร่		
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า		
ไม่ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์	**321**	**99.7**
ใช้เพื่อการเพื่อการเลี้ยงสัตว์		
1 – 5 ไร่	-	-
6 – 10 ไร่	1	0.3
10 ไร่ขึ้นไป	-	-
รวม	**322**	**100.0**
ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่าและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ : ต่ำสุด 10 ไร่ สูงสุด 10ไร่ เฉลี่ย 10 ไร่		

หมายเหตุ: ไม่มี สมาชิกถือครองที่ดินผู้อื่นโดยไม่เสียค่าเช่า

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การถือครองที่ดินของครัวเรือนสมาชิก

การถือครองที่ดินของครัวเรือนสมาชิก (ตารางที่ 5) จากการศึกษา พบว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของครัวเรือนสมาชิก มี 2 ลักษณะ คือ การถือครองที่ดินเป็นของตนเอง และการถือครองที่ดินโดย การเช่า สำหรับรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

การถือครองที่ดินเป็นของตนเอง พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเองอยู่ในช่วง 6-10 ไร่ขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.8 รองลงมา ขนาด 11-15 ไร่ 20 ไร่ขึ้นไป 16-20 ไร่ และ 1-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 26.1 20.8 14.6 และ 8.7 ตามลำดับ การถือครองเป็นของตนเองต่ำสุด 2ไร่ สูงสุด 34ไร่ การถือครองเป็นของตนเองโดยเฉลี่ยเท่ากับ 13.93 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การถือครองที่ดินเป็นของตนเองใช้เพื่อการเพาะปลูก พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเองใช้เพื่อการเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 97.8 โดยอยู่ในช่วง 6-10 ไร่ขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมา ขนาด 11-15 ไร่ 20 ไร่ขึ้นไป 16-20 ไร่ และ 1-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.5 20.8 14.6 และ 8.4 ตามลำดับ การถือครองเป็นของตนเองและใช้เพื่อการเพาะปลูกต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 34 ไร่ การถือครองเป็นของตนเองโดยเฉลี่ยเท่ากับ 14.03 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ถือครองที่ดินเป็นของตนเองแต่ไม่ใช้เพื่อการเพาะปลูกคิดเป็นร้อยละ 2.2

การถือครองที่ดินเป็นของตนเองใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเองใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 2.8 โดยอยู่ในช่วง 1-5 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.2 รองลงมาขนาด 6-10 ไร่ และ 10 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.9 และ 0.6 ตามลำดับ การถือครองที่ดินเป็นของตนเองและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ ต่ำสุด 1.50 ไร่ สูงสุด 13 ไร่ การถือครองที่ดินเป็นของตนเองและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์โดยเฉลี่ยเท่ากับ 6.61 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 97.2

การถือครองที่ดินโดยการเช่า พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการเช่าพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในช่วง 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.1 การถือครองที่ดินโดยการเช่า ต่ำสุด 7 ไร่ สูงสุด 10 ไร่ พื้นที่ถือครองโดยการเช่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.28 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีที่ดินที่ถือครองโดยการเช่าเช่าคิดเป็นร้อยละ 87.9 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การถือครองที่ดินโดยการเช่าเพื่อการเพาะปลูก พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการเช่าพื้นที่ทำการเพาะปลูก อยู่ในช่วง 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.8 การถือครองที่ดินโดยการเช่าและใช้เพื่อการเพาะปลูก ต่ำสุด 7 ไร่ สูงสุด 10 ไร่ พื้นที่ถือครองโดยการเช่าและใช้เพื่อการเพาะปลูกเฉลี่ยเท่ากับ 9.57 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่ได้เช่าพื้นที่ เพื่อการเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 88.2

การถือครองที่ดินโดยการเช่าเพื่อการเลี้ยงสัตว์ พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการเช่าพื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์ อยู่ในช่วง 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.3 การถือครองที่ดินโดยการเช่าและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ ต่ำสุด 10 ไร่ สูงสุด 10 ไร่ พื้นที่ถือครองโดยการเช่าและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ยเท่ากับ 10 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่ได้เช่าพื้นที่ เพื่อการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 99.7

ตารางที่ 6 พื้นที่ทำการเกษตร

พื้นที่ทำการเกษตร	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
1 – 5 ไร่	16	5.0
6 – 10 ไร่	71	22.0
11 – 15 ไร่	98	30.4
16 – 20 ไร่	70	21.7
20 ไร่ขึ้นไป	67	20.8
รวม	**322**	**100.0**
พื้นที่ทำการเกษตร : ต่ำสุด 1.50 ไร่ สูงสุด 34 ไร่ เฉลี่ย 15.03ไร่		
ไม่ใช้เพื่อการปลูกข้าว (นาปี-นาปรัง)	**43**	**13.4**
ใช้เพื่อการปลูกข้าว (นาปี-นาปรัง)	**279**	**86.6**
1 – 5 ไร่	33	10.2
6 – 10 ไร่	69	21.4
11 – 15 ไร่	91	28.3
16 – 20 ไร่	38	11.8
20 ไร่ขึ้นไป	48	14.9
รวม	**322**	**100.0**
ใช้พื้นที่ทำการเกษตรเพื่อการปลูกข้าว (นาปี-นาปรัง) : ต่ำสุด 2 ไร่ สูงสุด 30 ไร่ เฉลี่ย 12.94 ไร่		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พื้นที่ทำการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ใช้เพื่อการทำไร่	**179**	**55.6**
ใช้เพื่อการทำไร่	**143**	**44.4**
1 – 5 ไร่	86	26.7
6 – 10 ไร่	19	5.9
11 – 15 ไร่	11	3.4
16 – 20 ไร่	9	2.8
20 ไร่ขึ้นไป	18	5.6
รวม	**322**	**100.0**
ใช้พื้นที่ทำการเกษตรเพื่อการทำไร่: ต่ำสุด 1ไร่ สูงสุด 30 ไร่ เฉลี่ย 8.18ไร่		
ไม่ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์	**312**	**97.0**
ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์	**10**	**3.0**
1 – 5 ไร่	4	1.2
6 – 10 ไร่	4	1.2
10 ไร่ขึ้นไป	2	0.6
รวม	**322**	**100.0**
ใช้พื้นที่ทำการเกษตรเพื่อการเลี้ยงสัตว์ : ต่ำสุด 1.50 ไร่ สูงสุด 13ไร่ เฉลี่ย 6.61ไร่		

หมายเหตุ: ไม่พบสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ใช้พื้นที่ทำการเกษตรเพื่อการทำสวนผัก, สวนผลไม้ หรือทำการเกษตรอื่นๆ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิก

พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิก (ตารางที่ 6) จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตร 11–15 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา ได้แก่ 6–10 ไร่ 16–20 ไร่ 20 ไร่ขึ้นไป และ 1-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.0 21.7 20.8 และ 5.0 ตามลำดับ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุดเท่ากับ 1.50 ไร่ สูงสุด 34 ไร่ โดยเฉลี่ยครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตร 15.03 ไร่ สำหรับรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 86.6 ใช้เพื่อการปลูกข้าว (นาปี-นาปรัง) ซึ่งครัวเรือนสมาชิกสามารถทำการเพาะปลูกข้าวได้ปีละ 2 ครั้งโดยพบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตรใช้เพื่อการปลูกข้าว อยู่ในช่วง 11-15 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาได้แก่ 6–10ไร่ 20 ไร่ขึ้นไป 16-20 ไร่ และ 1-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.4 14.9 11.8 และ 10.2 ตามลำดับ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรใช้เพื่อการปลูกข้าว ต่ำสุดเท่ากับ 2ไร่ สูงสุด 30ไร่ โดยเฉลี่ยครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตรใช้เพื่อการปลูกข้าว เฉลี่ยเท่ากับ 12.94 ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่ใช้เพื่อการปลูกข้าว (นาปี-นาปรัง) คิดเป็นร้อยละ 13.4

พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกใช้เพื่อการทำไร่ พบว่า ครัวเรือนสมาชิกเกือบครึ่งหนึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตรใช้เพื่อการทำไร่คิดเป็นร้อยละ 44.4 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 1-5 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.7 รองลงมาได้แก่ 6–10 ไร่ 20 ไร่ขึ้นไป 11-15 ไร่ และ 16-20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.9 5.6 3.4 และ 2.8 ตามลำดับ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรใช้เพื่อการทำไร่ต่ำสุดเท่ากับ 1 ไร่ สูงสุด 30ไร่ โดยเฉลี่ยครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตรใช้เพื่อการทำไร่ เฉลี่ย 8.18ไร่ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่ใช้เพื่อการทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.6

พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ จากการศึกษาพบว่า ครัวเรือนของสมาชิกไม่ใช้พื้นที่การเกษตรในการเลี้ยงสัตว์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 97.0 ส่วนครัวเรือนสมาชิกที่มีพื้นที่ทำการเกษตรใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ พบว่า อยู่ในช่วง 1-5 ไร่ และ 6-10 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.2 เท่ากัน และน้อยที่สุด 10 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.6 การถือครองที่ดินเป็นของตนเองและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์ ต่ำสุด 1.50 ไร่ สูงสุด 13 ไร่ การถือครองที่ดินเป็นของตนเองและใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์โดยเฉลี่ยเท่ากับ 6.61 ไร่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่เกิน 250,000 บาท	78	24.2
250,001–300,000 บาท	18	5.6
300,001–350,000 บาท	58	18.0
350,001–400,000 บาท	41	12.7
400,001 บาทขึ้นไป	127	39.4
รวม	**322**	**100.0**

รายได้ในภาคการเกษตร: ต่ำสุด 81,000 บาท สูงสุด 1,850,000 บาท เฉลี่ย 386,137.00 บาท

แหล่งที่มาของรายได้	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่มีรายได้จากผลผลิตข้าวเปลือก (นาปี-นาปรัง)	**43**	**13.4**
รายได้จากผลผลิตข้าวเปลือก (นาปี-นาปรัง)	**279**	**86.6**
ไม่เกิน 250,000 บาท	79	24.5
250,001 – 300,000 บาท	26	8.1
300,001 – 350,000 บาท	40	12.4
350,001 – 400,000 บาท	32	9.9
400,001 บาทขึ้นไป	102	31.7
รวม	**322**	**100.0**

รายได้จากผลผลิตข้าวเปลือก : ต่ำสุด 56,200 บาท สูงสุด 840,000 บาท เฉลี่ย 363,177.47 บาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
แหล่งที่มาของรายได้	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่มีรายได้จากการทำไร่	**193**	**59.9**
รายได้จากการทำไร่	**129**	**40.1**
ไม่เกิน 20,000 บาท	18	5.6
20,001 – 30,000 บาท	28	8.7
30,001 – 40,000 บาท	10	3.1
40,001 – 50,000 บาท	8	2.5
50,001 บาทขึ้นไป	65	20.2
รวม	**322**	**100.0**
รายได้จากการทำไร่: ต่ำสุด 15,000 บาท สูงสุด 600,000 บาท เฉลี่ย 144,880.62 บาท		
ไม่มีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์	**313**	**97.2**
รายได้จากการเลี้ยงสัตว์	**9**	**2.8**
ไม่เกิน 250,000 บาท	2	0.6
250,001 – 300,000 บาท	2	0.6
300,001 – 350,000 บาท	2	0.6
350,001 – 400,000 บาท	1	0.3
400,001 บาทขึ้นไป	2	0.6
รวม	**322**	**100.0**
รายได้จากการเลี้ยงสัตว์: ต่ำสุด 180,000 บาท สูงสุด 1,850,000 บาท เฉลี่ย 480,000.00 บาท		

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จำนวน 95 คน ที่ตอบแหล่งที่มาของรายได้มากกว่า 1 คำตอบไม่พบสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด มีรายได้จากการทำสวนผัก, สวนผลไม้ หรือทำการเกษตรอื่นๆ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

จากการศึกษา(ตารางที่ 7) พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการประกอบอาชีพทางการเกษตร คือ ปลูกข้าว (นาปี-นาปรัง), ทำไร่ และการเลี้ยงสัตว์ ไม่พบครัวเรือนสมาชิกที่มีการประกอบอาชีพทำสวนผักและ สวนผลไม้ ดังนั้นรายได้ส่วนใหญ่จึงได้มาจากการทำการเกษตรเป็นหลัก และสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคการเกษตรมากกว่า 400,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาคือ ไม่เกิน 250,000 บาท 300,001–350,000 บาท 350,001-400,000 บาท และ 250,001-300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.2 18.0 12.7 และ 5.6 ตามลำดับ รายได้ในภาคการเกษตรต่ำสุด 81,000 บาท สูงสุด 1,850,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 386,137 บาท สำหรับรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคการเกษตรจากผลผลิตข้าวเปลือก (นาปี-นาปรัง) คิดเป็นร้อยละ 86.6โดยพบว่า อยู่ในช่วง มากกว่า 400,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.7 รองลงมาคือ ไม่เกิน 250,000 บาท 300,001 –350,000 บาท 350,001-400,000 บาท และ 250,001-300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.5 12.4 9.9 และ 8.1 ตามลำดับ รายได้จากผลผลิตข้าวเปลือกในภาคการเกษตรต่ำสุด 56,200 บาท สูงสุด 840,000 บาท โดยเฉลี่ย 363,177.47 บาท นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีรายได้จากผลผลิตข้าวเปลือก(นาปี-นาปรัง) คิดเป็นร้อยละ 13.4

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคการเกษตรจากการทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.1โดยพบว่าอยู่ในช่วง มากกว่า 50,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.2 รองลงมาคือ 20,001-30,000 บาท ไม่เกิน 20,000 บาท 30,001-40,000 บาท และ 40,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.7 5.6 3.1 และ 2.5 ตามลำดับ รายได้จากการทำไร่ในภาคการเกษตรต่ำสุด 150,000 บาท สูงสุด 600,000 บาท โดยเฉลี่ย 144,880.62 บาท นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่ได้ทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.9

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคการเกษตรจากการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 2.8 โดยพบว่าอยู่ในช่วง มากกว่า 400,001 บาทขึ้นไป 300,001-350,000 บาท 250,001-300,000 บาท ไม่เกิน 250,000 บาท เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.6 รองลงมาคือ 350,001-400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.3 รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ในภาคการเกษตรต่ำสุด 180,000 บาท สูงสุด 1,850,000 บาท โดยเฉลี่ย 480,000 บาท นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีรายได้จาการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 97.2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	97	30.1
ไม่เกิน 30,000 บาท	56	17.4
30,001 – 40,000 บาท	25	7.8
40,001 – 50,000 บาท	43	13.4
50,001 – 60,000 บาท	34	10.6
60,001 บาทขึ้นไป	67	20.8
รวม	**322**	**100.0**
รายได้นอกภาคการเกษตร : ต่ำสุด 8,000 บาท สูงสุด 360,000 บาท เฉลี่ย 58,214.58 บาท		
ไม่มีรายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้าง	**144**	**44.7**
รายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้าง	**178**	**55.3**
ไม่เกิน 30,000 บาท	37	11.5
30,001 – 40,000 บาท	25	7.8
40,001 – 50,000 บาท	34	10.6
50,001 – 60,000 บาท	27	8.4
60,001 บาทขึ้นไป	55	17.1
รวม	**322**	**100.0**
รายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้าง : ต่ำสุด 8,000 บาท สูงสุด 216,000 บาท เฉลี่ย 55,237.08 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
แหล่งที่มาของรายได้	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่มีรายได้จากการค้าขาย	**270**	**83.9**
รายได้จากการค้าขาย	**52**	**16.1**
ไม่เกิน 30,000 บาท	19	5.9
30,001 – 40,000 บาท	2	0.6
40,001 – 50,000 บาท	11	3.4
50,001 – 60,000 บาท	14	4.3
60,001 บาทขึ้นไป	6	1.9
รวม	**322**	**100.0**
รายได้จากการค้าขาย : ต่ำสุด 10,080 บาท สูงสุด 360,000 บาท เฉลี่ย 50,463.08 บาท		
ไม่มีรายได้อื่นๆ	**315**	**97.8**
รายได้อื่นๆ	**7**	**2.2**
ไม่เกิน 50,000 บาท	1	0.3
50,001 – 100,000 บาท	3	0.9
100,001 บาทขึ้นไป	3	0.9
รวม	**322**	**100.0**
รายได้อื่น ๆ : ต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 108,000 บาท เฉลี่ย 91,714.29 บาท		

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จำนวน 12 คน ที่ตอบแหล่งที่มาของรายได้มากกว่า 1 คำตอบไม่พบสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด มีรายได้จากการทำหัตถกรรม จักสาน

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายได้

จากการศึกษา (ตารางที่ 8) พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน อยู่ในช่วง 60,001 บาทขึ้นไป มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 20.8 รองลงมาได้แก่ ไม่เกิน 30,000 บาท 40,001-50,000 บาท 50,001-60,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.4 13.4 10.6 และ 7.8 ตามลำดับ รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ต่ำสุด 8,000 บาท สูงสุด 360,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 58,214.58 บาท นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 30.1 สำหรับรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้างคิดเป็นร้อยละ 55.3 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 60,001 บาทขึ้นไป มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 17.1 รองลงมาได้แก่ ไม่เกิน 30,000 บาท 40,001-50,000 บาท 50,001-60,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.5 10.6 8.4และ 7.8 ตามลำดับ รายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้าง ต่ำสุด 8,000 บาท สูงสุด 216,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 55,237.08 บาท นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีรายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 44.7

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้จากการค้าขายคิดเป็นร้อยละ 16.1 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 30,000 บาท มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.9 รองลงมาได้แก่ 50,001-60,000 บาท 40,001-50,000 บาท 60,001 บาทขึ้นไป และ 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.3 3.4 1.9 และ 0.6 ตามลำดับ รายได้จากการค้าขาย ต่ำสุด 10,080 บาท สูงสุด 360,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 50,463.08 บาท นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีรายได้จากอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 83.9

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.2 โดยพบว่า อยู่ในช่วง 100,001 บาทขึ้นไป และ 50,001-100,000 บาท เท่ากัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9 และน้อยสุดอยู่ในช่วง ไม่เกิน 50,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.3 รายได้อื่นๆ ต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 108,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 91.714.29 บาท นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีรายได้จากอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 97.8

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่เกิน 30,000 บาท	29	9.0
30,001 – 40,000 บาท	48	14.9
40,001 – 50,000 บาท	9	2.8
50,001 – 60,000 บาท	12	3.7
60,001 บาทขึ้นไป	224	69.6
รวม	**322**	**100.0**
รายจ่ายในภาคการเกษตร : ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 1,561,000 บาท เฉลี่ย 102,500.71 บาท		
ไม่มีค่าปุ๋ย	**7**	**2.2**
ค่าปุ๋ย	**315**	**97.8**
ไม่เกิน 10,000 บาท	57	17.7
10,001 – 20,000 บาท	67	20.8
20,001 – 30,000 บาท	28	8.7
30,001 – 40,000 บาท	64	19.9
40,001 บาทขึ้นไป	99	30.7
รวม	**322**	**100.0**
ค่าปุ๋ย : ต่ำสุด 1,000 บาท สูงสุด 96,000 บาท เฉลี่ย 33,307.94 บาท		
ไม่มีค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช	**7**	**2.2**
ค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช	**315**	**97.8**
ไม่เกิน 10,000 บาท	123	38.2
10,001 – 20,000 บาท	62	19.3
20,001 – 30,000 บาท	75	23.3
30,001 – 40,000 บาท	36	11.2
40,001 บาทขึ้นไป	19	5.9
รวม	**322**	**100.0**
ค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช : ต่ำสุด 650 บาท สูงสุด 72,000 บาท เฉลี่ย 19,388.79 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	**173**	**53.7**
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	**149**	**46.3**
ไม่เกิน 2,000 บาท	69	21.4
2,001 – 3,000 บาท	30	9.3
3,001 – 4,000 บาท	2	0.6
4,001 – 5,000 บาท	29	9.0
5,001 บาทขึ้นไป	19	5.9
รวม	**322**	**100.0**
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น : ต่ำสุด 900 บาท สูงสุด 20,000 บาท เฉลี่ย 4,086.58 บาท		
ไม่มีค่าเมล็ดพันธุ์	**13**	**4.0**
ค่าเมล็ดพันธุ์	**309**	**96.0**
ไม่เกิน 10,000 บาท	94	29.2
10,001 – 20,000 บาท	151	46.9
20,001 – 30,000 บาท	42	13.0
30,001 – 40,000 บาท	21	6.5
40,001 บาทขึ้นไป	1	0.3
รวม	**322**	**100.0**
ค่าเมล็ดพันธุ์ : ต่ำสุด 600 บาท สูงสุด 55,000 บาท เฉลี่ย 16,437.22 บาท		
ไม่มีค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักร	**74**	**23.0**
ค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักร	248	77.0
ไม่เกิน 10,000 บาท	69	21.4
10,001 – 20,000 บาท	140	43.5
20,001 – 30,000 บาท	22	6.8
30,001 – 40,000 บาท	9	2.8
40,001 บาทขึ้นไป	8	2.5
รวม	**322**	**100.0**
ค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักร : ต่ำสุด 1,200 บาท สูงสุด 144,000 บาท เฉลี่ย 15,252.46 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร	**283**	**87.9**
ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร	**39**	**12.1**
ไม่เกิน 10,000 บาท	-	-
10,001 – 20,000 บาท	2	0.6
20,001 – 30,000 บาท	27	8.4
30,001 – 40,000 บาท	8	2.5
40,001 บาทขึ้นไป	2	0.6
รวม	**322**	**100.0**
ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร : ต่ำสุด 19,200 บาท สูงสุด 48,600 บาท เฉลี่ย 29,142.56 บาท		
ไม่มีค่าเตรียมดิน	**52**	**16.1**
ค่าเตรียมดิน	**270**	**83.9**
ไม่เกิน 10,000 บาท	185	57.5
10,001 – 20,000 บาท	72	22.4
20,001 – 30,000 บาท	11	3.4
30,001 – 40,000 บาท	1	0.3
40,001 บาทขึ้นไป	1	0.3
รวม	**322**	**100.0**
ค่าเตรียมดิน : ต่ำสุด 400 บาท สูงสุด 1,417,000 บาท เฉลี่ย 14,562.00 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	**121**	**37.6**
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	**201**	**62.4**
ไม่เกิน 2,000 บาท	126	39.1
2,001 – 3,000 บาท	41	12.7
3,001 – 4,000 บาท	17	5.3
4,001 – 5,000 บาท	12	3.7
5,001 บาทขึ้นไป	5	1.6
รวม	**322**	**100.0**
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ : ต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 8,000 บาท เฉลี่ย 2,113.68 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ	**307**	**95.3**
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	**15**	**4.7**
ไม่เกิน 10,000 บาท	1	0.3
10,001 – 20,000 บาท	-	-
20,001 – 30,000 บาท	-	-
30,001 – 40,000 บาท	1	0.3
40,001 บาทขึ้นไป	13	4.0
รวม	**322**	**100.0**
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 210,000 บาท เฉลี่ย 96,133.33 บาท		

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จำนวน 320 คน ที่ตอบแหล่งที่มาของรายจ่ายมากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

จากการศึกษา (ตารางที่ 9) พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีรายจ่ายในภาคการเกษตรประกอบด้วย ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร ค่าเตรียมดิน ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยภาพรวมพบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีรายจ่ายในภาคการเกษตร อยู่ในช่วง 60,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.6 รองลงมาคือ 30,001–40,000 บาท ไม่เกิน 30,000 บาท บาท 50,001–60,000 บาทและ 40,001–50,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 14.9 9.0 3.7 และ 2.8 ตามลำดับ สำหรับค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรต่ำสุด คือ 10,000 บาท สูงสุด 1,561,000 บาท โดยเฉลี่ยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรครัวเรือนละ102,500.71 บาท สำหรับรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ครัวเรือนสมาชิกมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าปุ๋ย คิดเป็นร้อยละ 97.8 โดยพบว่า อยู่ในช่วง 40,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมาคือ 10,001–20,000 บาท 30,001– 40,000 บาท ไม่เกิน 10,000 บาท และ 20,001-30,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 20.8 19.9 17.7 และ 8.7 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าปุ๋ย ต่ำสุด 1,000 บาท สูงสุด 96,000 บาท โดยเฉลี่ยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าปุ๋ยครัวเรือนละ 33,307.94 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าปุ๋ย คิดเป็นร้อยละ 2.2

ครัวเรือนสมาชิกมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช คิดเป็นร้อยละ 97.8 โดยพบว่า เป็นจำนวนเงินไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ 20,001–30,000 บาท 10,001–20,000 บาท 30,001–40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.3 19.3 11.2 และ5.9 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช ต่ำสุด 650 บาท สูงสุด 72,000 บาท เฉลี่ย 19,388.79 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าจ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช คิดเป็นร้อยละ 2.2

ครัวเรือนสมาชิกมีค่าจ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น คิดเป็นร้อยละ 46.3 โดยพบว่าอยู่ในช่วง ไม่เกิน 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.4 รองลงมาคือ 2,001–3,000 บาท 4,001–5,000 บาท 5,001 บาทขึ้นไป และ 3,001–4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.3 9.0 5.9 และ0.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ต่ำสุด 900 บาท สูงสุด 20,000 บาท เฉลี่ย 4,086.58 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น คิดเป็นร้อยละ 53.7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเมล็ดพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ 96.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 10,001–20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.9รองลงมาคือ ไม่เกิน 10,000 บาท 20,001–30,000 บาท 30,001–40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29.2 13.0 6.5 และ 0.3 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเมล็ดพันธุ์ต่ำสุด 600 บาท สูงสุด 55,000 บาท เฉลี่ย 16,437.22 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเมล็ดพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ 4.0

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 77.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 10,001–20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาคือ ไม่เกิน 10,000 บาท 20,001–30,000 บาท 30,001–40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.4 6.8 2.8 และ2.5 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักร ต่ำสุด 1,200 บาท สูงสุด 144,000 บาท เฉลี่ย 15,252.46 บาท นอกจากนี้ยังครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายจ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักรคิดเป็นร้อยละ 23.0

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 12.1 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 20,001–30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.4 รองลงมาคือ 30,001–40,000 บาท 40,001 บาทขึ้นไป และ 10,001–20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.5 0.6 และ0.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 19,200 บาท สูงสุด 48,600 บาท เฉลี่ย 29,142.56 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 87.9

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเตรียมดิน คิดเป็นร้อยละ 83.9 โดยพบว่าอยู่ในช่วง ไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือ 10,001–20,000 บาท 20,001–30,000 บาท 30,001–40,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.4 3.4 0.3 และ 0.3 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเตรียมดินต่ำสุด 400 บาท สูงสุด 1,417,000 บาท เฉลี่ย 14,562.00 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าเตรียมดิน คิดเป็นร้อยละ 16.1

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าซ่อมแซมเครื่องมือ คิดเป็นร้อยละ 62.4 โดยพบว่าอยู่ในช่วง ไม่เกิน 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.1รองลงมาคือ 2,001–3,000 บาท 20 3,001–4,000 บาท 4,001–5,000 บาท และ 5,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.7 5.3 3.7 และ 1.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าซ่อมแซมเครื่องมือ ต่ำสุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

500 บาท สูงสุด 8,000 บาท เฉลี่ย 2,113.68 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าซ่อมแซมเครื่องมือ คิดเป็นร้อยละ 37.6

ครัวเรือนสมาชิกมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไฟฟ้าจากเครื่องปั๊มน้ำ ค่าอาหารสัตว์ เป็นต้น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4.7 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 40,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.0 รองลงมาคือ 30,001–40,000 บาท และไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.3 0.3 และ 4.0 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรที่เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 210,000 บาท เฉลี่ย 96,133.33 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรที่เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 95.3

ตารางที่ 10 รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่เกิน 50,000 บาท	24	7.5
50,001 – 100,000 บาท	103	32.0
100,001 – 150,000 บาท	133	41.3
150,001 – 200,000 บาท	52	16.1
200,001 บาทขึ้นไป	10	3.1
รวม	**322**	**100.0**
รายจ่ายนอกภาคการเกษตร: ต่ำสุด 28,000 บาท สูงสุด 257,200 บาท เฉลี่ย 114,397.64 บาท		
แหล่งที่มาของรายจ่าย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่มีค่าใช้จ่าย	-	-
ค่าอาหาร		
ไม่เกิน 30,000 บาท	26	8.1
30,001 – 40,000 บาท	63	19.6
40,001 – 50,000 บาท	63	19.6
50,001 – 60,000 บาท	63	19.6
60,001 บาทขึ้นไป	107	33.2
รวม	**322**	**100.0**
ค่าอาหาร: ต่ำสุด 3,600 บาท สูงสุด 104,400 บาท เฉลี่ย 51,806.21 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
แหล่งที่มาของรายจ่าย	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**44**	**13.7**
ค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม	**278**	**86.3**
ไม่เกิน 2,000 บาท	193	59.9
2,001 – 3,000 บาท	28	8.7
3,001 – 4,000 บาท	15	4.7
4,001 – 5,000 บาท	26	8.1
5,001 บาทขึ้นไป	16	5.0
รวม	**322**	**100.0**
ค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม : ต่ำสุด 200 บาท สูงสุด 9,000 บาท เฉลี่ย 2,197.48 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**68**	**21.1**
ค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาล	**254**	**78.9**
ไม่เกิน 2,000 บาท	227	70.5
2,001 – 3,000 บาท	16	5.0
3,001 – 4,000 บาท	2	0.6
4,001 – 5,000 บาท	3	0.9
5,001 บาทขึ้นไป	6	1.9
รวม	**322**	**100.0**
ค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาล : ต่ำสุด 150 บาท สูงสุด 15,000 บาท เฉลี่ย 1,389.80 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**157**	**48.8**
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนบุตร	**165**	**51.2**
ไม่เกิน 2,000 บาท	5	1.6
2,001 – 3,000 บาท	10	3.1
3,001 – 4,000 บาท	25	7.8
4,001 – 5,000 บาท	18	5.6
5,001 บาทขึ้นไป	107	33.2
รวม	**322**	**100.0**
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนบุตร : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 60,000 บาท เฉลี่ย 17,743.03 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	-	-
ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า		
ไม่เกิน 2,000 บาท	9	2.8
2,001 – 3,000 บาท	2	0.6
3,001 – 4,000 บาท	10	3.1
4,001 – 5,000 บาท	8	2.5
5,001 บาทขึ้นไป	293	91.0
รวม	**322**	**100.0**
ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า : ต่ำสุด 650 บาท สูงสุด 72,000 บาท เฉลี่ย 10,564.50 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	321	99.7
ค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้าน		
ไม่เกิน 35,000 บาท	1	0.3
รวม	**322**	**100.0**
ค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้าน : ต่ำสุด 33,000 บาท สูงสุด 33,000 บาท เฉลี่ย 33,000.00 บาท		
รวม	**322**	**100.0**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**215**	**66.8**
ค่าผ่อนรถ	**107**	**33.2**
ไม่เกิน 2,000 บาท	6	1.9
2,001 – 3,000 บาท	1	0.3
3,001 – 4,000 บาท	7	2.2
4,001 – 5,000 บาท	2	0.6
5,001 บาทขึ้นไป	91	28.3
รวม	**322**	**100.0**
ค่าผ่อนรถ : ต่ำสุด 1,080 บาท สูงสุด 117,000 บาท เฉลี่ย 34,346.73 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**85**	**26.4**
ค่าน้ำมันรถ	**237**	**73.6**
ไม่เกิน 2,000 บาท	8	2.5
2,001 – 3,000 บาท	9	2.8
3,001 – 4,000 บาท	7	2.2
4,001 – 5,000 บาท	33	10.2
5,001 บาทขึ้นไป	180	55.9
รวม	**322**	**100.0**
ค่าน้ำมันรถ : ต่ำสุด 1,500 บาท สูงสุด 25,000 บาท เฉลี่ย 10,483.97 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**2**	**0.6**
ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคม	**300**	**99.4**
ไม่เกิน 2,000 บาท	48	14.9
2,001 – 3,000 บาท	71	22.0
3,001 – 4,000 บาท	56	17.4
4,001 – 5,000 บาท	36	11.2
5,001 บาทขึ้นไป	109	33.9
รวม	**322**	**100.0**
ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคม : ต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 48,000 บาท เฉลี่ย 5,333.13 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**180**	**55.9**
ค่าใช้จ่ายสำหรับท่องเที่ยว พักผ่อน	**142**	**44.1**
ไม่เกิน 2,000 บาท	102	31.7
2,001 – 3,000 บาท	28	8.7
3,001 – 4,000 บาท	-	-
4,001 – 5,000 บาท	5	1.6
5,001 บาทขึ้นไป	7	2.2
รวม	**322**	**100.0**
ค่าใช้จ่ายสำหรับท่องเที่ยว พักผ่อน : ต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 12,000 บาท เฉลี่ย 2,051.41 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**3**	**0.9**
ค่าโทรศัพท์	**319**	**99.1**
ไม่เกิน 2,000 บาท	55	17.1
2,001 – 3,000 บาท	52	16.1
3,001 – 4,000 บาท	104	32.3
4,001 – 5,000 บาท	20	6.2
5,001 บาทขึ้นไป	88	27.3
รวม	**322**	**100.0**
ค่าโทรศัพท์ : ต่ำสุด 250 บาท สูงสุด 15,600 บาท เฉลี่ย 4,419.12 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**222**	**68.9**
ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/บุหรี่ ยาสูบ	**100**	**31.1**
ไม่เกิน 2,000 บาท	26	8.1
2,001 – 3,000 บาท	6	1.9
3,001 – 4,000 บาท	5	1.6
4,001 – 5,000 บาท	3	0.9
5,001 บาทขึ้นไป	60	18.6
รวม	**322**	**100.0**
ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/บุหรี่ ยาสูบ : ต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 14,400 บาท เฉลี่ย 6,188.00 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าใช้จ่าย	-	-
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด		
ไม่เกิน 2,000 บาท	22	6.8
2,001 – 3,000 บาท	63	19.6
3,001 – 4,000 บาท	58	18.0
4,001 – 5,000 บาท	64	19.9
5,001 บาทขึ้นไป	115	35.7
รวม	**322**	**100.0**
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด : ต่ำสุด 400 บาท สูงสุด 14,400 บาท เฉลี่ย 5,010.25 บาท		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	**153**	**47.5**
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความบันเทิง	**169**	**52.5**
ไม่เกิน 2,000 บาท	136	42.2
2,001 – 3,000 บาท	27	8.4
3,001 – 4,000 บาท	5	1.6
4,001 – 5,000 บาท	1	0.3
5,001 บาทขึ้นไป	-	-
รวม	**322**	**100.0**
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความบันเทิง : ต่ำสุด 180 บาท สูงสุด 4,200 บาท เฉลี่ย 1,199.17 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ	**268**	**83.2**
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	**54**	**16.8**
ไม่เกิน 2,000 บาท	2	0.6
2,001 – 3,000 บาท	-	-
3,001 – 4,000 บาท	-	-
4,001 – 5,000 บาท	-	-
5,001 บาทขึ้นไป	52	16.1
รวม	**322**	**100.0**

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ : ต่ำสุด 1,800 บาท สูงสุด 19,200 บาท เฉลี่ย 15,296.30 บาท

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จำนวน 322 คน ที่ตอบแหล่งที่มาของรายจ่ายมากกว่า 1 คำตอบ

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่อปีและแหล่งที่มาของรายจ่าย

จากการศึกษา (ตารางที่ 10) พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรประกอบด้วย ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม ค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนบุตร ค่าน้ำค่าไฟ ค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้าน ค่าผ่อนรถ ค่าน้ำมันรถ ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคม ค่าใช้จ่ายสำหรับท่องเที่ยว พักผ่อน ค่าโทรศัพท์ ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/บุหรี่ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าสิ่งของเพื่อความบันเทิง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยภาพรวมพบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรอยู่ในระหว่าง 100,001–150,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาคือ 50,001–100,000 บาท 150,001 – 200,000 บาท ไม่เกิน 50,000 บาทและ 200,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.0 16.1 7.5 และ 3.1 ตามลำดับ โดยมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่ำสุด 28,000 บาท สูงสุด 257,200 บาท เฉลี่ยเท่ากับ 114,397.64 บาท สำหรับรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครัวเรือนสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 60,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.2 รองลงมาคือ 30,001– 40,000 บาท 40,001–50,000 บาท 50,001–60,000 บาท และไม่เกิน 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.6 และ 8.1 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าอาหารต่ำสุด 3,600 บาท สูงสุด 104,400 บาท เฉลี่ย 51,806.21 บาท

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม คิดเป็นร้อยละ 86.3 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.9 รองลงมาคือ 2,001– 3,000 บาท 4,001–5,000 บาท 5,001 บาทขึ้นไป และ 3,001–4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.7 8.1 5.0 และ 4.7 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่มต่ำสุด 200 บาท สูงสุด 9,000 บาท เฉลี่ย 2,197.48 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม คิดเป็นร้อยละ 13.7

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 78.9 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาคือ 2,001–3,000 บาท 5,000 บาทขึ้นไป 4,001–5,000 บาท และ 3,001–4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.0 1.9 0.9 และ 0.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาลต่ำสุด 150 บาท สูงสุด 15,000 บาท เฉลี่ย 1,389.80 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาลคิดเป็นร้อยละ 21.1

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนบุตร คิดเป็นร้อยละ 51.2 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.2 รองลงมาคือ 3,001–4,000 บาท 4,001–5,000 บาท 2,001–3,000 บาท และ 5,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.8 5.6 3.1 และ 1.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนบุตรต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 60,000 บาท เฉลี่ย 17,743.03 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกเกือบครึ่งหนึ่งที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนบุตรคิดเป็นร้อยละ 48.8

ครัวเรือนสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าน้ำและค่าไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.0 รองลงมาคือ 3,001–4,000 บาท ไม่เกิน 2,000 บาท 4,001–5,000 บาท และ 2,001–3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.1 2.8 2.5 และ 0.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าน้ำและค่าไฟฟ้าต่ำสุด 650 บาท สูงสุด 72,000 บาท เฉลี่ย 10,564.50 บาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครัวเรือนสมาชิกเพียงหนึ่งรายมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้าน คิดเป็นร้อยละ 0.3 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 35,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3 โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าผ่อนบ้าน / ค่าเช่าบ้านต่ำสุด 33,000 บาท สูงสุด 33,000 บาท เฉลี่ย 33,000.00 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกเกือบทั้งหมดที่ไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้าน คิดเป็นร้อยละ 99.7

ครัวเรือนสมาชิกมีค่าใช้จ่ายจ่ายเป็นค่าผ่อนรถ คิดเป็นร้อยละ 33.2 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมา คือ 3,001–4,000 บาท ไม่เกิน 2,000 บาท 4,001–5,000 บาท และ 2,001–3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.2 1.9 0.6 และ 0.3 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าผ่อนรถต่ำสุด 1,080 บาท สูงสุด 117,000 บาท เฉลี่ย 34,346.73 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าผ่อนรถ คิดเป็นร้อยละ 66.8

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าน้ำมันรถ คิดเป็นร้อยละ 73.6 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.9 รองลงมา คือ 4,001–5,000 บาท 2,001–3,000 บาท ไม่เกิน 2,000 บาท และ 3,001–4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.2 2.8 2.5 และ 2.5 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าน้ำมันรถต่ำสุด 1,500 บาท สูงสุด 25,000 บาท เฉลี่ย 10,483.97 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าน้ำมันรถ คิดเป็นร้อยละ 26.4

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคม คิดเป็นร้อยละ 99.4 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมา คือ 2,001–3,000 บาท 3,001–4,000 บาท ไม่เกิน 2,000 บาท และ 4,001–5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.0 17.4 14.9 และ 11.2 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคมต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 48,000 บาท เฉลี่ย 5,333.13 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคม คิดเป็นร้อยละ 0.6

ครัวเรือนสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายสำหรับท่องเที่ยว พักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 44.1 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.7 รองลงมา คือ 2,001–3,000 บาท 5,001 บาทขึ้นไป และ 4,00–5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.7 2.2 และ 1.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายสำหรับท่องเที่ยวพักผ่อนต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 12,000 บาท เฉลี่ย 2,051.41 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับท่องเที่ยว พักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 55.9

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 99.1 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 3,001–4,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมา คือ 5,001 บาทขึ้นไป ไม่เกิน 2,000 บาท 2,001–3,000 บาท และ 4,001–5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.3 17.1 16.1 และ 6.2 ตามลำดับ โดยีค่าใช้จ่ายเป็นค่าโทรศัพท์ต่ำสุด 250 บาท สูงสุด 15,600 บาท เฉลี่ย 4,419.12 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 0.9

ครัวเรือนสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ / บุหรี่ ยาสูบ คิดเป็นร้อยละ 31.1 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.6 รองลงมา คือ ไม่เกิน 2,000 บาท 2,001–3,000 บาท 3,001–4,000 บาท และ4,001–5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.1 1.9 1.6 และ 0.9 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ / บุหรี่ยาสูบต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 14,400 บาท เฉลี่ย 6,188.00 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/บุหรี่ ยาสูบ คิดเป็นร้อยละ 68.9

ครัวเรือนสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดคิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมา คือ 4,001–5,000 บาท 2,001–3,000 บาท 3,001–4,000 บาท และไม่เกิน 2,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 19.9 19.6 18.0 และ6.8 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่ำสุด 400 บาท สูงสุด 14,400 บาท เฉลี่ย 5,010.25 บาท

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 52.5 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมา คือ 2,001–3,000 บาท 3,001–4,000 บาทและ 4,001–5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.4 1.6 และ 0.3 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความบันเทิงต่ำสุด 180 บาท สูงสุด 4,200 บาท เฉลี่ย 1,199.17 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกเกือบครึ่งที่ไม่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 47.5

ครัวเรือนสมาชิกที่มีค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 16.8 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.1 รองลงมา คือไม่เกิน 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ โดยมีค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่ำสุด 1,800 บาท สูงสุด 19,200 บาท เฉลี่ย 15,296.30 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 83.2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 สินทรัพย์ของสมาชิก

สินทรัพย์ของสมาชิก	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่เกิน 500,000 บาท	51	15.8
500,001 – 600,000 บาท	34	10.6
600,001 – 700,000 บาท	11	3.4
700,001 – 800,000 บาท	24	7.5
800,001 บาทขึ้นไป	202	62.7
รวม	**322**	**100.0**
สินทรัพย์ของสมาชิก : ต่ำสุด 206,700 บาท สูงสุด 3,334,500 บาท เฉลี่ย 1,156,370.62 บาท		
ไม่มีบ้าน ที่ดิน	-	-
บ้าน ที่ดิน		
ไม่เกิน 500,000 บาท	97	30.1
500,001 – 600,000 บาท	22	6.8
600,001 – 700,000 บาท	24	7.5
700,001 – 800,000 บาท	21	6.5
800,001 บาทขึ้นไป	158	49.1
รวม	**322**	**100.0**
บ้าน ที่ดินของสมาชิก : ต่ำสุด 150,000 บาท สูงสุด 2,450,000 บาท เฉลี่ย 891,772.98 บาท		
ไม่มีตู้เย็น/ทีวี/พัดลม	**8**	**2.5**
ตู้เย็น/ทีวี/พัดลม	**314**	**97.50**
ไม่เกิน 5,000 บาท	71	22.0
5,001 – 10,000 บาท	140	43.5
10,001 – 15,000 บาท	41	12.7
15,001 – 20,000 บาท	27	8.4
20,001 บาทขึ้นไป	35	10.9
รวม	**322**	**100.0**
ตู้เย็น/ทีวี/พัดลมของสมาชิก : ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 40,000 บาท เฉลี่ย 11,014.33 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แหล่งที่มาของสินทรัพย์ในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีสินทรัพย์อื่นๆ	**179**	**55.6**
สินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆ	**143**	**44.4**
ไม่เกิน 5,000 บาท	10	3.1
5,001 – 10,000 บาท	100	31.1
10,001 – 15,000 บาท	20	6.2
15,001 – 20,000 บาท	3	0.9
20,001 บาทขึ้นไป	10	3.1
รวม	**322**	**100.0**
สินทรัพย์อื่นๆ ของสมาชิก : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 49,500 บาท เฉลี่ย 10,898.60 บาท		
ไม่มีเครื่องสูบน้ำ	**61**	**18.9**
เครื่องสูบน้ำ	**261**	**81.1**
ไม่เกิน 5,000 บาท	80	24.8
5,001 – 10,000 บาท	93	28.9
10,001 – 15,000 บาท	51	15.8
15,001 – 20,000 บาท	14	4.3
20,001 บาทขึ้นไป	23	7.1
รวม	**322**	**100.0**
เครื่องสูบน้ำของสมาชิก : ต่ำสุด 300 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 9,197.85 บาท		
ไม่มีท่อน้ำ	**189**	**58.7**
ท่อน้ำ	**133**	**41.3**
ไม่เกิน 5,000 บาท	67	20.8
5,001 – 10,000 บาท	61	18.9
10,001 – 15,000 บาท	1	0.3
15,001 – 20,000 บาท	-	-
20,001 บาทขึ้นไป	4	1.2
รวม	**322**	**100.0**
ท่อน้ำของสมาชิก : ต่ำสุด 300 บาท สูงสุด 32,000 บาท เฉลี่ย 5,731.58 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แหล่งที่มาของสินทรัพย์ทางการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเครื่องพ่นยา	**142**	**44.1**
เครื่องพ่นยา	**180**	**55.9**
ไม่เกิน 5,000 บาท	103	32.0
5,001 – 10,000 บาท	39	12.1
10,001 – 15,000 บาท	34	10.6
15,001 – 20,000 บาท	-	-
20,001 บาทขึ้นไป	4	1.2
รวม	**322**	**100.0**
เครื่องพ่นยาของสมาชิก : ต่ำสุด 300 บาท สูงสุด 22,500 บาท เฉลี่ย 6,452.78 บาท		
ไม่มีสปริงเกิล	**318**	**98.8**
สปริงเกิล	**4**	**1.2**
ไม่เกิน 30,000 บาท	1	0.3
30,001 – 40,000 บาท	-	-
40,001 บาทขึ้นไป	3	0.9
รวม	**322**	**100.0**
สปริงเกิลของสมาชิก : ต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 100,000 บาท เฉลี่ย 82,500.00 บาท		
ไม่มียุ้งฉาง	**319**	**99.1**
ยุ้งฉาง	**3**	**0.9**
ไม่เกิน 30,000 บาท	3	0.9
30,001 – 40,000 บาท	-	-
40,001 บาทขึ้นไป	-	-
รวม	**322**	**100.0**
ยุ้งฉางของสมาชิก : ต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 30,000.00 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แหล่งที่มาของสินทรัพย์ทางการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีสินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆ	**314**	**97.5**
สินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆ	**8**	**2.5**
ไม่เกิน 30,000 บาท	5	1.6
30,001 – 40,000 บาท	-	-
40,001 บาทขึ้นไป	3	0.9
รวม	**322**	**100.0**

สินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆของสมาชิก : ต่ำสุด 35,000 บาท สูงสุด 60,000 บาท เฉลี่ย 42,500.00 บาท

หมายเหตุ: สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จำนวน 322 คน ที่ตอบแหล่งที่มาของรายจ่ายมากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

สินทรัพย์ของสมาชิก

จากการศึกษา (ตารางที่ 11) พบว่าสินทรัพย์ของสมาชิกสหกรณ์ประกอบด้วย สินทรัพย์ในครัวเรือนกับสินทรัพย์ทางการเกษตร ซึ่ง สินทรัพย์ในครัวเรือน ได้แก่ บ้าน ที่ดิน, รถยนต์/รถจักรยานยนต์, ตู้เย็น/ทีวี/พัดลม และสินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆ ส่วน สินทรัพย์ทางการเกษตร ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ, ท่อน้ำ, เครื่องพ่นยา, สปริงเกิล, ยุ้งฉาง และสินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆ เช่น เครื่องรีดน้ำนมวัว เป็นต้น โดยภาพรวมพบว่า สมาชิกมีสินทรัพย์ของสมาชิก อยู่ในช่วง 800,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมา คือ ไม่เกิน 500,000 บาท 500,001–600,000 บาท 700,001– 800,000 บาท และ 600,001–700,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.8 10.6 7.5 และ 3.4 ตามลำดับ โดยพบว่าสมาชิกมีสินทรัพย์ของสมาชิกต่ำสุด 206,700 บาท สูงสุด 3,334,500 บาท เฉลี่ยเท่ากับ 1,156,370.62 บาท ซึ่งมีรายระเอียดดังนี้

สมาชิกที่มีบ้าน ที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 800,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือ ไม่เกิน 500,000 บาท 600,001 – 700,000 บาท 500,001–600,000 บาท และ 700,001–800,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.1 7.5 6.8 และ6.5 ตามลำดับ โดยบ้านที่ดินของสมาชิกต่ำสุด 150,000 บาท สูงสุด 2,450,000 บาท เฉลี่ย 891,772.98 บาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมาชิกที่มีรถยนต์/รถจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 500,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.4 รองลงมาคือ 500,001–600,000 บาท 800,001 บาทขึ้นไป 600,001–700,000 บาท และ 700,001–800,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.3 6.5 2.2 และ 0.6 ตามลำดับ โดยรถยนต์/รถจักรยานยนต์ของสมาชิกต่ำสุด 15,000 บาท สูงสุด 900,000 บาท เฉลี่ย 233,226.71 บาท

สมาชิกส่วนใหญ่มีตู้เย็น/ทีวี/พัดลม คิดเป็นร้อยละ 97.50 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001–10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาคือ ไม่เกิน 5,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท 20,001 บาทขึ้นไป และ 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.0 12.7 10.9 และ 8.4 ตามลำดับ โดยตู้เย็น/ทีวี/พัดลมของสมาชิกต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 40,000 บาท เฉลี่ย 11,014.33 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกที่ไม่มีตู้เย็น/ทีวี/พัดลม คิดเป็นร้อยละ 2.5

สมาชิกที่มีสินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 44.4 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001–10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาคือ 10,001-15,000 บาท 20,001 บาทขึ้นไป ไม่เกิน 5,000 บาท และ 15,001–20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.2 3.1 3.1 และ0.9 ตามลำดับ โดยมีสินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆ ของสมาชิกต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 49,500 บาท เฉลี่ย 10,898.60 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกที่ไม่มีสินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 55.6

สมาชิกส่วนใหญ่มีเครื่องสูบน้ำ คิดเป็นร้อยละ 81.1 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมาคือ ไม่เกิน 5,000 บาท 10,001–15,000 บาท 20,001 บาทขึ้นไป และ 15,001–20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.8 15.8 7.1 และ 4.3 ตามลำดับ โดยเครื่องสูบน้ำของสมาชิกต่ำสุด 300 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 9,197.85 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกบางส่วนที่ไม่มีเครื่องสูบน้ำ คิดเป็นร้อยละ 18.9

สมาชิกที่มีท่อน้ำ คิดเป็นร้อยละ 41.3 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.8 รองลงมาคือ 5,001–10,000 บาท 20,001 บาทขึ้นไป และ 10,001–15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.9 1.2 และ 0.3 ตามลำดับ โดยท่อน้ำของสมาชิกต่ำสุด 300 บาท สูงสุด 32,000 บาท เฉลี่ย 5,731.58 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกที่ไม่มีท่อน้ำ คิดเป็นร้อยละ 58.7

สมาชิกที่มีเครื่องพ่นยา คิดเป็นร้อยละ 55.9 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาคือ 5,001–10,000 บาท 10,001–15,000 บาท และ 20,001 บาทขึ้นไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คิดเป็นร้อยละ 12.1 10.6 และ 1.2 ตามลำดับ โดยเครื่องพ่นยาของสมาชิกต่ำสุด 300 บาท สูงสุด 22,500 บาท เฉลี่ย 6,452.78 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกที่ไม่มีเครื่องพ่นยา คิดเป็นร้อยละ 44.1

สมาชิกที่มีสปริงเกิล คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 40,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9 รองลงมาคือ ไม่เกิน 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ โดยสปริงเกิลของสมาชิกต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 100,000 บาท เฉลี่ย 82,500.00 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่มีสปริงเกิล คิดเป็นร้อยละ 98.8

สมาชิกที่มียุ้งฉาง คิดเป็นร้อยละ 0.9 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9 โดยยุ้งฉางของสมาชิกต่ำสุด 30,000 บาท สูงสุด 30,000 บาท เฉลี่ย 30,000 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่มียุ้งฉาง คิดเป็นร้อยละ 99.1

สมาชิกที่มีสินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆ เช่น เครื่องรีดน้ำนมวัว เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 2.5 โดยพบว่าอยู่ในช่วง ไม่เกิน 30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6 รองลงมาคือ 40,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ โดยมีสินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆ ของสมาชิกต่ำสุด 35,000 บาท สูงสุด 60,000 บาท เฉลี่ย 42,500.00 บาท นอกจากนี้ยังพบสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่มีสินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 97.5

ตารางที่ 12 ภาวะหนี้สินของครัวเรือน

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ไม่เกิน 100,000 บาท	158	49.1
100,001 – 200,000 บาท	114	35.4
200,001 – 300,000 บาท	35	10.9
300,001 – 400,000 บาท	4	1.2
400,001 บาทขึ้นไป	11	3.4
รวม	**322**	**100.0**
ภาวะหนี้สิน: ต่ำสุด 32,000 บาท สูงสุด 510,000 บาท เฉลี่ย 127,645.34 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินกู้จากสหกรณ์	-	-
กู้เงินจากสหกรณ์		
ไม่เกิน 50,000 บาท	83	25.8
50,001 – 100,000 บาท	139	43.2
100,0001 – 150,000 บาท	40	12.4
150,001 – 200,000 บาท	21	6.5
200,001 บาทขึ้นไป	39	12.1
รวม	**322**	**100.0**
ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ : ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท เฉลี่ย 109,257.14 บาท		
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินกู้จาก ธ.ก.ส.	**289**	**89.8**
กู้เงินจาก ธ.ก.ส.	**33**	**10.2**
ไม่เกิน 50,000 บาท	21	6.5
50,001 – 100,000 บาท	5	1.6
100,0001 – 150,000 บาท	2	0.6
150,001 – 200,000 บาท	4	1.2
200,001 บาทขึ้นไป	1	0.3
รวม	**322**	**100.0**
ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจาก ธ.ก.ส. : ต่ำสุด 8,000 บาท สูงสุด 250,000 บาท เฉลี่ย 76,848.48 บาท		
ไม่มีเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้าน	**119**	**37.0**
กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน	**203**	**63**
ไม่เกิน 10,000 บาท	41	12.7
10,001 – 15,000 บาท	62	19.3
15,001 – 20,000 บาท	72	22.4
20,001 – 25,000 บาท	17	5.3
25,001 – 30,000 บาท	11	3.4
รวม	**322**	**100.0**
กู้กองทุนหมู่บ้าน : ต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 29,000 บาท เฉลี่ย 16,674.88 บาท		

หมายเหตุ: ไม่พบสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด กู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป หรือกู้จากแหล่งอื่นๆ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน

จากการศึกษา (ตารางที่ 12) การประกอบอาชีพทางการเกษตร ส่วนใหญ่ครัวเรือนสมาชิกจะขาดแคลนเงินทุนจึงได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ มาเป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตร จากการศึกษา พบว่าครัวเรือนสมาชิกได้กู้เงินจากสหกรณ์ กู้เงินจาก ธ.ก.ส. และกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน โดยภาพรามพบว่า ภาวะหนี้สินของครัวเรือนสมาชิก อยู่ในช่วงไม่เกิน 100,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือ 100,001–200,000 บาท 200,001–300,000 บาท 400,001 บาทขึ้นไป และ 300,00 1–400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.4 10.9 3.4 และ 1.2 ตามลำดับ โดยครัวเรือนสมาชิกมีภาวะหนี้สินต่ำสุด 32,000 บาท สูงสุด 510,000 บาท เฉลี่ยเท่ากับ 127,645.34 บาท และเมื่อจำแนกภาวะหนี้สินตามแหล่งสินเชื่อพบว่า

ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 50,001–100,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมาคือ ไม่เกิน 50,000 บาท 100,0001–150,000 บาท 200,001 บาทขึ้นไป และ 150,001–200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.8 12.4 12.1 และ 6.5 ตามลำดับ โดยครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท เฉลี่ย 109,257.14 บาท

ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจาก ธ.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 10.2 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.5 รองลงมาคือ 50,000–100,000 บาท 150,001–200,000 บาท 100,0001–150,000 บาท และ 200,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.6 1.2 0.6 และ0.3 ตามลำดับ โดยครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจาก ธ.ก.ส.ต่ำสุด 8,000 บาท สูงสุด 250,000 บาท เฉลี่ย 76,848.48 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่กู้เงินจาก ธ.ก.ส คิดเป็นร้อยละ 89.8

ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 63.0 โดยพบว่าอยู่ในช่วง 15,001–20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.4 รองลงมาคือ 10,001–15,000 บาท ไม่เกิน 10,000 บาท 20,001–25,000 บาท และ 25,001–30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.3 12.7 5.3 และ 3.4 ตามลำดับ โดยครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 29,000 บาท เฉลี่ย 16,674.88 บาท นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกที่ไม่กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 37.0

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 13 การออมของครัวเรือน

เงินออมของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินออม	**43**	**13.4**
เงินออม	**279**	**86.6**
ไม่เกิน 50,000 บาท	182	56.5
50,001 – 60,000 บาท	12	3.7
60,001 – 70,000 บาท	11	3.4
70,001 – 80,000 บาท	6	1.9
80,001 บาทขึ้นไป	68	21.1
รวม	**322**	**100.0**
เงินออม : ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 55,775.99 บาท		
ไม่มีเงินฝากกับสหกรณ์	**98**	**30.4**
ฝากเงินกับสหกรณ์	**224**	**69.6**
ไม่เกิน 10,000 บาท	107	33.2
10,001 – 15,000 บาท	20	6.2
15,001 – 20,000 บาท	28	8.7
20,001 – 25,000 บาท	35	10.9
25,001 บาทขึ้นไป	34	10.6
รวม	**322**	**100.0**
ฝากเงินกับสหกรณ์ : ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท เฉลี่ย 18,703.13 บาท		
ไม่มีเงินฝากกับ ธ.ก.ส.	**243**	**75.5**
ฝากเงินกับ ธ.ก.ส.	**79**	**24.5**
ไม่เกิน 10,000 บาท	35	10.9
10,001 – 15,000 บาท	9	2.8
15,001 – 20,000 บาท	4	1.2
20,001 – 25,000 บาท	-	-
25,001 บาทขึ้นไป	31	9.6
รวม	**322**	**100.0**
ฝากเงินกับ ธ.ก.ส. : ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 180,000 บาท เฉลี่ย 26,316.46 บาท		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 13 (ต่อ)

เงินออมของครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	**188**	**58.4**
ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	**134**	**41.6**
ไม่เกิน 10,000 บาท	15	4.7
10,001 – 15,000 บาท	13	4.0
15,001 – 20,000 บาท	12	3.7
20,001 – 25,000 บาท	2	0.6
25,001 บาทขึ้นไป	92	28.6
รวม	**322**	**100.0**

ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป: ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท เฉลี่ย 69,350.75 บาท

หมายเหตุ : ไม่พบสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ฝากเงินกับแหล่งอื่นๆ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

การออมของครัวเรือน

ในรอบปีหนึ่งๆ (ตารางที่ 13) ครัวเรือนสมาชิกจะมีเงินฝากไว้กับแหล่งรับฝากต่างๆ เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็นรวมทั้งเตรียมไว้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรในฤดูกาลต่อไป จากการศึกษา พบว่า แหล่งฝากเงินที่สมาชิกนิยมฝากมีอยู่ 3 แหล่ง คือ สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยภาพรวมครัวเรือนสมาชิกมีการออมเงิน คิดเป็นร้อยละ 86.6 โดยพบว่าอยู่ในช่วงไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมาคือ 80,001 บาทขึ้นไปไม่เกิน 50,000 บาท 50,001 – 60,000 บาท 60,001 – 70,000 บาท และ 70,001 – 80,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.1 3.7 3.4 และ 1.9 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบครัวเรือนสมาชิกจำนวนหนึ่งที่ไม่มีการออมเงิน คิดเป็นร้อยละ 13.4 โดยครัวเรือนสมาชิกมีเงินออมต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 55,775.99 บาท และเมื่อจำแนกตามแหล่งเงินฝากพบว่า

เงินฝากในสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากเงินไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.2 รองลงมาคือ 20,001–25,000 บาท 25,001 บาทขึ้นไป 15,001–20,000 บาท และ 10,001–15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.9 10.6 8.7 และ 6.2 ตามลำดับ ส่วน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีเงินฝากในสหกรณ์เลย คิดเป็นร้อยละ 30.4 โดยครัวเรือนสมาชิกฝากเงินในสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท โดยเฉลี่ย 18,703.13 บาท

เงินฝากกับ ธ.ก.ส. จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากเงินไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ10.9 รองลงมาคือ 25,001 บาทขึ้นไป 10,001–15,000 บาท และ 15,001–20,001 บาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 9.6 2.8 และ 1.2 ส่วนครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีเงินฝากกับ ธ.ก.ส. เลยคิดเป็นร้อยละ 75.5 โดยครัวเรือนสมาชิกมีเงินฝากกับ ธ.ก.ส. ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 180,000 บาท โดยเฉลี่ย 26,316.46 บาท

เงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีเงินฝาก 25,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมาคือ ไม่เกิน 10,000 บาท 10,001–15,000 บาท 15,001–20,000 และ 20,001–25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.7 4.0 3.7 และ 0.6 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์เลย คิดเป็นร้อยละ 58.4 เงินฝากต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท โดยเฉลี่ย 69,350.75 บาท

ตารางที่ 14 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

อัตราดอกเบี้ย/ปี	**จำนวน (คน)**	**ร้อยละ**
ร้อยละ 7.0	238	73.9
ร้อยละ 7.5	67	20.8
ร้อยละ 8.0	17	5.3
รวม	**322**	**100.0**

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

ครัวเรือนสมาชิกได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ตารางที่ 14) จากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ร้อยละ 7.0 ต่อปี มากที่สุด จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 73.9 รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 7.5 ต่อปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 8.0 ต่อปี น้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

เงินกู้ระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ กู้เป็นเงินสด และรับเป็นวัสดุการเกษตร ซึ่งสมาชิกสามัญสามารถกู้ได้ทั้งสองลักษณะ แต่เนื่องจากว่าสมาชิกส่วนใหญ่ไม่นิยมกู้เป็นวัสดุการเกษตร ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเฉพาะกู้เป็นเงินสดเท่านั้น

ตารางที่ 15 ปริมาณเงินกู้ระยะสั้นที่ครัวเรือนสมาชิกได้รับเงินกู้จากสหกรณ์

เงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินกู้จากสหกรณ์	-	-
กู้เงินจากสหกรณ์		
ไม่เกิน 100,000 บาท	224	69.6
100,001 – 150,000 บาท	32	9.9
150,001 – 200,000 บาท	42	13.0
200,001 – 250,000 บาท	10	3.1
250,001 บาทขึ้นไป	14	4.3
รวม	**322**	**100.0**
สมาชิกกู้เป็นเงินสด : ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท เฉลี่ย 108,114.91 บาท		

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ปริมาณเงินกู้ระยะสั้นที่ครัวเรือนสมาชิกได้รับเงินกู้จากสหกรณ์

จากการศึกษา (ตารางที่ 15) พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดของครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยมีวงเงินในการกู้ไม่เกิน 100,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.6 รองลงมาคือ กู้เงินในช่วง 150,001 – 200,000 บาท 100,001 – 150,000 บาท 250,001 บาทขึ้นไป และ 200,001 – 250,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.0 9.9 4.3 และ 3.1 ตามลำดับ โดยครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท โดยเฉลี่ยเท่ากับ 108,114.91 บาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 16 วัตถุประสงค์ของการขอกู้

วัตถุประสงค์	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการเกษตร	322	66.4
ชำระหนี้สิน	31	6.4
ซื้อบ้าน/ต่อเติมบ้าน	2	0.4
ซื้อที่ดิน	22	4.5
ซื้อยานพาหนะ	5	1.0
เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	101	20.9
อื่นๆ	2	0.4
รวม	**485**	**100.0**

หมายเหตุ: สมาชิกตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จำนวน 322 คน สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ทำให้จำนวนตัวอย่างมากกว่า 322 คำตอบ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

วัตถุประสงค์ของการขอกู้

จากการศึกษา (ตารางที่ 16) พบว่า ครัวเรือนตัวอย่างของสมาชิกมีวัตถุประสงค์ขอกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมาคือ เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ร้อยละ 20.9 ชำระหนี้สิน ร้อยละ 6.4 ซื้อที่ดิน ร้อยละ 4.5 ซื้อยานพาหนะ ร้อยละ 1.0 ซื้อบ้าน/ต่อเติมบ้าน ร้อยละ 0.4 และเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ร้อยละ 0.4 เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ความสามารถในการชำระหนี้

การชำระหนี้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชำระคืนตามกำหนด	318	98.8
ชำระคืนได้บางส่วน	1	0.3
ไม่สามารถชะระคืนได้	3	0.9
รวม	**322**	**100.0**

ที่มา : จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสามารถในการชำระหนี้

จากการศึกษา (ตารางที่ 17) พบว่า ครัวเรือนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 98.8 รองลงมาคือ ไม่สามารถชำระคืนได้ คิดเป็นร้อยละ 0.9 ส่วนชำระคืนได้บางส่วนมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 18 สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด

สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์	3	37.5
ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ	3	37.5
ราคาผลผลิตตกต่ำ	-	-
ยังไม่ได้ขายผลผลิต	2	25.0
อื่นๆ	-	-
รวม	**8**	**100.0**

หมายเหตุ: จำนวนคำตอบ 8 คำตอบ มาจากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ฯ จำนวน 3 คนที่ไม่สามารถชำระหนี้ คืนได้ตามกำหนด โดยเป็นคำถามที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด

จากการศึกษา พบว่า มีครัวเรือนตัวอย่างของสมาชิกของสหกรณ์ จำนวน 3 คน ที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด โดยสาเหตุที่ทำให้ครัวเรือนสมาชิกไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดเพราะใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ และผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.5 เท่ากัน ส่วนยังไม่ได้ขายผลผลิตมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 19 ความเพียงพอของเงินกู้เมื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพียงพอ	319	99.1
ไม่เพียงพอ	3	0.9
รวม	**322**	**100.0**

ที่มา: จากการสำรวจ (2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเพียงพอของเงินกู้เมื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร

จากการศึกษา (ตารางที่ 19) พบว่า ครัวเรือนตัวอย่างของสมาชิกส่วนใหญ่ได้รับเงินกู้เพียงพอต่อการทำการเกษตร มีจำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 99.1 สำหรับครัวเรือนตัวอย่างสมาชิกที่บอกว่าจำนวนเงินกู้ที่กู้จากสหกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรมีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ซึ่งมาจากการสัมภาษณ์ครัวเรือนตัวอย่างของสมาชิกที่สามารถชำระคืนได้ตามกำหนด

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตร ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงการวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัดที่เป็นเงินสดเท่านั้น ปีการเพาะปลูก 2554/2555 โดยการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) ดังนี้

$$y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13}$$

กำหนดให้

y = ความต้องการสินเชื่อการเกษตรหนึ่งหน่วยเวลา มีหน่วยเป็นบาท
x_1= อายุของสมาชิก มีหน่วยเป็นปี
x_2= ระดับการศึกษาของสมาชิก
x_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีหน่วยเป็นคน
x_4= ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีหน่วยเป็นปี
x_5= พื้นที่ทำการเกษตร มีหน่วยเป็นไร่
x_6= รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท
x_7= รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท
x_8= รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท
x_9= รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท
x_{10}= สินทรัพย์ของสมาชิก มีหน่วยเป็นบาท
x_{11}= ภาวะหนี้สินของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท
x_{12}= การออมของครัวเรือน มีหน่วยเป็นบาท
x_{13}= อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีหน่วยเป็นบาท (ร้อยละต่อปี)
a = ค่าคงที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

b = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร x_1ถึง x_{13}

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

1. ผลการวิเคราะห์เมื่อมีทุกตัวแปรอยู่ในสมการปรากฏผลดังนี้

$$y = 312{,}964.07 - 18{,}998.98x_1 + 3{,}412.24x_2 - 1{,}478.60x_3 - 625.49x_4 - 887.69x_5$$
$$(2.967)^{*} \quad (-3.671)^{*} \quad (.625)^{NS} \quad (-.502)^{NS} \quad (-.869)^{NS} \quad (-.509)^{NS}$$
$$+ 0.040x_6 - 0.076x_7 + 0.186x_8 - 0.247x_9 + 0.015x_{10} + 0.537x_{11}$$
$$(-.536)^{NS} \quad (-.869)^{NS} \quad (1.425)^{NS} \quad (-2.421)^{**} \quad (1.575)^{NS} \quad (12.731)^{*}$$
$$+ 0.093x_{12} - 29{,}702.24x_{13} \qquad \text{----------(1)}$$
$$(1.079)^{NS} \quad (-2.157)^{**}$$

$R = .877$

$R^2 = .769$

$F = 44.593$

p-value = .000

Durbin-Watson =1.611

เมื่อ ( ) หมายถึง ค่า t-test

* หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.769 สามารถอธิบายได้ว่า อายุของสมาชิก (x_1) ระดับการศึกษา (x_2) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (x_3) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (x_4) พื้นที่ทำการเกษตร (x_5) รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_6) รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_7) รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_8) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) สินทรัพย์ของสมาชิก (x_{10}) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) การออมของครัวเรือน (x_{12}) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13}) สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด (y) ได้ร้อยละ 76.9 ส่วนที่เหลือร้อยละ 23.1 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และจากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่า ค่า Durbin-Watson

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เท่ากับ 1.611 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation คือ ไม่เกิดปัญหาค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กัน จากสมการที่ 1 จะเห็นว่า ตัวแปรอิสระที่กล่าวมาทั้งหมดมีบางตัวเท่านั้นซึ่งได้แก่ อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13}) ที่สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด (y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (จากการทดสอบทางสถิติค่า t-test ในสมการที่ 1 และตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
อายุของสมาชิก (x_1)	-18,998.98	-.159	-3.671	.000*
ระดับการศึกษา (x_2)	3,412.24	.026	.625	.533NS
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (x_3)	-1,478.60	-.022	-.502	.617NS
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก(x_4)	-625.49	-.036	-.869	.386NS
พื้นที่ทำการเกษตร (x_5)	-887.69	-.067	-.509	.612NS
รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_6)	.040	.077	.536	.592NS
รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_7)	-.076	-.039	-.869	.386NS
รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_8)	.186	.111	1.425	.156NS
รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9)	-.247	-.143	-2.421	.016**
สินทรัพย์ของสมาชิก (x_{10})	.015	.128	1.575	.117NS
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11})	.537	.747	12.731	.000*
การออมของครัวเรือน (x_{12})	.093	.090	1.079	.282NS
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13})	-29,702.24	-.088	-2.157	.032**
$R = .877$; $R^2 = .769$; ค่าคงที่ = 312,964.07				
$F = 44.593$; p-value = .000 ; Durbin-Watson =1.611				

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

**หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 20 พบว่า ระดับการศึกษา (x_2) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (x_3) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก (x_4) พื้นที่ทำการเกษตร (x_5) รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_6) รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_7) รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_8) สินทรัพย์ของสมาชิก (x_{10}) และการออมของครัวเรือน (x_{12}) เป็นตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สามารถนำตัวแปรเหล่านี้มาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการตัดตัวแปรอิสระเหล่านี้ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกไป คงเหลือเอาไว้แต่ตัวแปรที่ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น คือ อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13}) และนำไปคำนวณหาสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนเส้นใหม่

2. ผลการวิเคราะห์เมื่อคัดเลือกตัวแปรเพียง 4 ตัวแปรอยู่ในสมการ

ในการวิเคราะห์ครั้งที่สองจะตัดตัวแปรอิสระบางตัวที่การทดสอบทางสถิติค่า t-test ในสมการที่ 1 และตารางที่ 20 ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออก คงเหลือแต่ตัวแปรอิสระที่การทดสอบทางสถิติค่า t-test ในสมการที่ 1 และตารางที่ 20 มีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น ซึ่งได้แก่ อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13}) สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้สมการดังนี้

$$y = -7{,}178.92 - 6{,}631.40x_1 + 0.187x_9 + 0.634x_{11} + 5{,}139.96x_{13} \quad \text{----------(2)}$$
$$(-.125)^{NS} \quad (-2.000)^{**} \quad (3.750)^{*} \quad (26.181)^{*} \quad (.663)^{NS}$$

$R = .850$

$R^2 = .723$

$F = 206.793$

p-value = .000

Durbin-Watson =1.613

เมื่อ ( ) หมายถึง ค่า t-test

* หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.723 สามารถอธิบายได้ว่า อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13}) สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด (y) ได้ร้อยละ 72.3 ส่วนที่เหลือร้อยละ 27.7 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และจากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่า ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.613 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation คือ ไม่เกิดปัญหา ค่าความคลาดเคลื่อนในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กัน จากสมการที่ 2 จะเห็นว่า ตัวแปรอิสระที่กล่าวมาทั้ง 4 ตัวแปรมีบางตัวเท่านั้นซึ่งได้แก่ อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) และภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) ที่สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด (y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (จากการทดสอบทางสถิติค่า t-test ในสมการที่ 2 และตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนด้วยวิธี Enter

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
อายุของสมาชิก (x_1)	-6,631.40	-.059	-2.000	.046**
รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9)	.187	.119	3.750	.000*
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11})	.634	.807	26.181	.000*
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13})	5,139.96	.020	.663	.508 NS
R = .850 ; R^2 = .723 ; ค่าคงที่ = -7,178.92				
F = 206.793 ; p-value = .000 ; Durbin-Watson = 1.613				

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 21 พบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (x_{13}) เป็นตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการตัดตัวแปรอิสระที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกออกไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คงเหลือเอาไว้แต่ตัวแปรที่ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น คือ อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) และนำไปคำนวณหาสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อนเส้นใหม่

3. ผลการวิเคราะห์เมื่อคัดเลือกตัวแปรเพียง 3 ตัวแปรอยู่ในสมการ

ในการวิเคราะห์ครั้งที่สามจะตัดตัวแปรอิสระบางตัวที่มีการทดสอบทางสถิติค่า t-test ในสมการที่ 2 และตารางที่ 21 ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออก คงเหลือแต่ตัวแปรอิสระที่การทดสอบทางสถิติค่า t-test ในสมการที่ 2 และตารางที่ 21 มีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น ซึ่งได้แก่ อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) และภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้สมการดังนี้

$$y = 29{,}966.14 - 6{,}494.71x_1 + 0.178x_9 + 0.635x_{11}$$

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัดโดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่มีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการถดถอยเส้นตรงเชิงซ้อน

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value
อายุของสมาชิก (x_1)	-6,494.71	-.058	-1.965	.050**
รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9)	.178	.114	3.706	.000*
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11})	.635	.809	26.275	.000*
$R = .850$; $R^2 = .723$; ค่าคงที่ = 29,966.14				
F = 276.065 ; p-value = .000 ; Durbin-Watson = 1.610				

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

NS หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา : จากการคำนวณ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 22 อธิบายได้ว่า อายุของสมาชิก (x_1) รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) และภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์ (y) ได้ร้อยละ 72.3 ส่วนที่เหลือร้อยละ 27.7 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา และจากการทดสอบสหสัมพันธ์ในตัว พบว่า ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.610 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดปัญหา Auto Correlation จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) และภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนอายุของสมาชิก (x_1) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้สูงสุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น 0.635 กับ 0.809 รองลงมาคือ รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น 0.178 กับ 0.114 ส่วนอายุของสมาชิก (x_1) สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้น้อยที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B,Beta) เป็น -6,494.71 กับ -0.058 ตามลำดับ ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ตัวแปรรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (x_9) และภาวะหนี้สินของครัวเรือน (x_{11}) สอดคล้องกับสมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุของสมาชิก (x_1) ไม่สอดคล้องกับสมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการศึกษาของ จริยา จรดล ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด ซึ่งพบรายจ่ายนอกภาคการเกษตรมีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกในทิศทางเดียวกัน โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 บาท จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 0.178 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการศึกษาของ กัลยาพร กัลยาบุตร ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2533 ซึ่งพบหนี้สินค้างชำระตอนต้นปีมีผลต่อการใช้สินเชื่อสินเชื่อของเกษตรกรในทิศทางเดียวกัน โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อภาวะหนี้สินของครัวเรือนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 บาท จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 0.635 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

อายุของสมาชิก เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ในทิศทางตรงกันข้ามซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่อาจเป็นเช่นนี้ เพราะอายุยิ่งเพิ่มมากขึ้น การสะสมเงินออมในแต่ละปีก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น สมาชิกที่มีอายุมากขึ้นนี้น่าจะใช้เงินออมของตนเองบางส่วนมาเป็นแหล่งเงินทุนในการทำการเกษตร ดังนั้น อาจจะมีผลทำให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกลดลง โดยผลของการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า เมื่ออายุของสมาชิกเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (หรือลดลง) 1 ปี จะมีผลให้ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เปลี่ยนแปลงลดลง (หรือเพิ่มขึ้น) 6,494.71 บาท เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เพื่อศึกษาความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 322 คน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

จากการศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน พบว่า จำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศจะมีเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 53.7 และเพศหญิง ร้อยละ 46.3 อายุของสมาชิกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51–60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.5 สมาชิกส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.8 สมาชิกสหกรณ์สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษามีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.7 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมี 3 – 4 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.7 และสมาชิกส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5

ลักษณะการถือครองที่ดินของครัวเรือนสมาชิกมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะการถือครองที่ดินที่เป็นของตนเอง และการถือครองที่ดินโดยการเช่า จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเองอยู่ในช่วง 6 – 10 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.8 โดยลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของตนเองของครัวเรือนสมาชิกแบ่งเป็น ใช้เพื่อการเพาะปลูกอยู่ในช่วง 6-10 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.6 ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์อยู่ในช่วง 1 – 5 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.2 ส่วนการถือครองที่ดินโดยการเช่า พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีการเช่าพื้นที่ทำการเกษตรช่วง 6 – 10 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.1 โดยลักษณะการถือครองที่ดินโดยการเช่าของครัวเรือนสมาชิกแบ่งเป็น แบ่งเป็น ใช้เพื่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเพาะปลูกอยู่ในช่วง 6-10 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.8 และใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์อยู่ในช่วง 6–10 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนสมาชิก พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตร 11–20 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.4 โดยเฉลี่ยมีพื้นที่ทำการเกษตร 15.03 ไร่ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรพบว่าใช้เพื่อการปลูกข้าว (นาปี-นาปรัง) อยู่ในช่วง 11-15 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.3 ใช้เพื่อการทำไร่อยู่ในช่วง 1-5 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.7 และใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์อยู่ในช่วง 1–5 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.2

รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 400,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.4 โดยเฉลี่ยมีรายได้ในภาคการเกษตร 386,137.00 บาท/ปี รายได้ในภาคการเกษตรได้มาจากการปลูกข้าว(นาปี-นาปรัง) อยู่ในช่วง 400,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.7 โดยเฉลี่ยมีรายได้จากการปลูกข้าว(นาปี-นาปรัง) 363,177.47 บาท/ปี จากการทำไร่อยู่ในช่วง 50,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.2 โดยเฉลี่ยมีรายได้จากทำไร่ 144,880.62 บาท/ปี และจากการเลี้ยงสัตว์อยู่ในช่วง ไม่เกิน 250,000 บาท/ปี 250,001-300,000 บาท/ปี และ 300,001-350,000 บาท/ปี มากที่สุดเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.6 เท่ากัน โดยเฉลี่ยมีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ 480,000.00 บาท/ปี

รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 60,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.8 โดยเฉลี่ยมีรายได้นอกภาคการเกษตร 58,214.58 บาท/ปี โดยได้รับจากการประกอบอาชีพหลัก/รับจ้างทั่วไปอยู่ในช่วง 60,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.1 โดยเฉลี่ยมีรายได้จากการประกอบอาชีพหลัก/รับจ้าง 55,237.08 บาท/ปี จากการค้าขายอยู่ในช่วงไม่เกิน 30,000 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 5.9 1 โดยเฉลี่ยมีรายได้จากค้าขาย 50,463.08 บาท/ปี และจากรายได้อื่นๆอยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาท/ปี และ 100,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุดเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.9 เท่ากัน โดยเฉลี่ยมีรายอื่นๆ 91,714.29 บาท/ปี

รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 60,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.6 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายในภาคการเกษตรครัวเรือนละ 102,500.71 บาท/ปี โดยแบ่งเป็นค่าปุ๋ยอยู่ในช่วง 40,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.7 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายค่าปุ๋ย 33,307.94 บาท/ปี ค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืชอยู่ในช่วงไม่เกิน 10,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.2 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช 19,388.79 บาท/ปี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.4 โดยเฉลี่ยมีค่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น 4,086.58 บาท/ปี ค่าเมล็ดพันธุ์อยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.9 โดยเฉลี่ยมีค่าเมล็ดพันธุ์ 16,437.22 บาท/ปี ค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักรอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5 โดยเฉลี่ยมีค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักร 15,252.46 บาท/ปี ค่าเช่าพื้นที่อยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.4 โดยเฉลี่ยมีค่าเช่าพื้นที่ 29,142.56 บาท/ปี ค่าเตรียมดินอยู่ในช่วงไม่เกิน 10,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.5 โดยเฉลี่ยมีค่าเตรียมดิน 14,562.00 บาท/ปี ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.1 โดยเฉลี่ยมีค่าซ่อมแซมเครื่องมือ 2,113.68 บาท/ปี และค่าใช้จ่ายอื่นๆอยู่ในช่วง 40,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.0 โดยเฉลี่ยมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 96,133.33 บาท/ปี

รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 100,0001–150,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.3 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตร 114,397.64 บาท/ปี โดยแบ่งเป็น ค่าอาหารอยู่ในช่วง 60,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.2 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายค่าอาหาร 51,806.21 บาท/ปี ค่าเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.9 โดยเฉลี่ยมีรายจ่ายค่าเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม 2,197.48 บาท/ปี ค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาลอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.5 โดยเฉลี่ยมีค่ายารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาล 1,389.80 บาท/ปี ค่าการศึกษาเล่าเรียนบุตรอยู่ในช่วง 5,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.0 โดยเฉลี่ยมีค่าการศึกษาเล่าเรียนบุตร 10,564.50 บาท/ปี ค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้านอยู่ในช่วงไม่เกิน 35,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3 โดยเฉลี่ยมีค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้าน 33,000.00 บาท/ปี ค่าผ่อนรถอยู่ในช่วง 5,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.3 โดยเฉลี่ยมีค่าผ่อนรถ 34,346.73 บาท/ปี ค่าน้ำมันรถอยู่ในช่วง 5,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.9 โดยเฉลี่ยมีค่าน้ำมันรถ 10,483.97 บาท/ปี ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคมอยู่ในช่วง 5,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.9 โดยเฉลี่ยมีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคม 5,333.13 บาท/ปี ค่าท่องเที่ยว พักผ่อนอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.7 โดยเฉลี่ยมีค่าท่องเที่ยว พักผ่อน 2,051.41 บาท/ปี ค่าโทรศัพท์อยู่ในช่วง 3,001-4,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.3 โดยเฉลี่ยมีค่าโทรศัพท์ 4,419.12 บาท/ปี ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/บุหรี่ ยาสูบอยู่ในช่วง 5,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.6 โดยเฉลี่ยมีค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/บุหรี่ ยาสูบ 6,188.00 บาท/ปี ค่าของใช้เบ็ดเตล็ดอยู่ในช่วง 5,0001บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.7 โดยเฉลี่ยมีค่าของใช้เบ็ดเตล็ด 5,010.25 บาท/ปี ค่าสิ่งของเพื่อความบันเทิงอยู่ในช่วงไม่เกิน 2,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.2 โดยเฉลี่ยมีค่าสิ่งของเพื่อความบันเทิง 1,199.17 บาท/ปี และค่าใช้จ่ายอื่นๆอยู่ในช่วง 5,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.1 โดยเฉลี่ยมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 15,296.30 บาท/ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สินทรัพย์ของครัวเรือนสมาชิกอยู่ในช่วง 800,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.7 โดยเฉลี่ยมีสินทรัพย์ของครัวเรือนสมาชิก 1,560,370.62 บาท ซึ่งแบ่งเป็นสินทรัพย์ในครัวเรือนกับสินทรัพย์ทางการเกษตร สินทรัพย์ในครัวเรือนประกอบด้วย บ้าน ที่ดินอยู่ในช่วง 800,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.1 เฉลี่ยมีบ้าน ที่ดิน 891,772.98 บาท ตู้เย็น ทีวี พัดลมอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5 เฉลี่ยมีตู้เย็น ทีวี พัดลม 11,014.33 บาท สินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.1 เฉลี่ยมีสินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆ 10,898.60 บาท สินทรัพย์ทางการเกษตรประกอบไปด้วย เครื่องสูบน้ำอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.9 เฉลี่ยมีเครื่องสูบน้ำ 9,197.85 บาท ท่อน้ำอยู่ในช่วงไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.8 เฉลี่ยมีท่อน้ำ 5,731.58 บาท เครื่องพ่นยาอยู่ในช่วงไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.0 เฉลี่ยมีเครื่องพ่นยา 6,452.78 บาท สปริงเกิลอยู่ในช่วง 40,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9 เฉลี่ยมีสปริงเกิล 82,500.00 บาท ยุ้งฉางอยู่ในช่วงไม่เกิน 30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.9 เฉลี่ยมียุ้งฉาง 30,000.00 บาท สินทรัพย์ทางการเกษตรอื่นๆอยู่ในช่วงไม่เกิน 30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6 เฉลี่ยมีสินทรัพย์ในครัวเรือนอื่นๆ 42,500.00 บาท

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน ส่วนใหญ่ครัวเรือนสมาชิกจะขาดแคลนเงินทุนจึงได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตร จากผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนสมาชิกได้กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด กู้จาก ธ.ก.ส. และกู้จากกองทุนหมู่บ้าน มาเป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตร ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่าครัวเรือนสมาชิกมีภาวะหนี้สินอยู่ในช่วงไม่เกิน 100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.1 โดยเฉลี่ยมีภาวะหนี้สินของครัวเรือน 127,645.34 บาท/ปี โดยพบว่าครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด อยู่ในช่วง 50,001–100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.2 โดยเฉลี่ยกู้ 109,257.14 บาท/ปี ส่วนการกู้เงินจาก ธ.ก.ส. พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่กู้อยู่ในช่วงไม่เกิน 50,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.5 โดยเฉลี่ยกู้ 76,848.48 บาท/ปี และพบว่าครัวเรือนสมาชิกอีกร้อยละ 89.8 ไม่ได้กู้เงินจาก ธ.ก.ส. และการกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มีครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่กู้อยู่ในช่วง 15,001 – 20,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.4 โดยเฉลี่ย 16,674.88 บาท/ปี และมีครัวเรือนสมาชิกไม่กู้กองทุนหมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 37.0

การออมของครัวเรือน ในรอบปีหนึ่งๆ ครัวเรือนสมาชิกจะมีเงินฝากไว้กับแหล่งรับฝากต่าง ๆ เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น รวมทั้งเตรียมไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตรในการทำการเกษตรในฤดูกาลต่อไป จากการศึกษา พบว่า แหล่งฝากเงินที่สมาชิกนิยมฝากมีอยู่ 3 แหล่ง คือ สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด, ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ทั่วไป สำหรับการเงินฝากในสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จำกัด จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากเงินในช่วงไม่เกิน 10,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.2 โดยเฉลี่ยฝากเงิน 18,703.13 บาท/ปี และมีครัวเรือนสมาชิกจำนวนหนึ่งไม่มีเงินฝากในสหกรณ์เลยคิดเป็นร้อยละ 30.4 การฝากเงินกับ ธ.ก.ส. จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกฝากไม่เกิน 10,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.9 โดยเฉลี่ย 26,316.46 บาท/ปี ส่วนครัวเรือนสมาชิกไม่มีเงินฝาก ธ.ก.ส. เลยคิดเป็นร้อยละ 75.5 การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกมีเงินฝาก 25,001 บาท/ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.6 โดยเฉลี่ยฝากเงิน 69,350.75 บาท/ปี ส่วนครัวเรือนสมาชิกที่ไม่มีเงินฝากธนาคารพาณิชย์เลย คิดเป็นร้อยละ 58.4

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด จากการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ที่กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด อยู่ที่ร้อยละ 7 ต่อปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.9 รองลงมาเป็นร้อยละ 7.5 ต่อปี และร้อยละ 8 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 20.8 และ 5.3 ตามลำดับ

ความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

เงินกู้ระยะสั้นของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ กู้เป็นเงินสดและรับเป็นวัสดุการเกษตร ซึ่งสมาชิกสามัญสามารถกู้ได้ และเนื่องมาจากว่าสมาชิกส่วนใหญ่ไม่นิยมกู้เป็นวัสดุการเกษตร ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเฉพาะกู้เป็นเงินสด

จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เป็นจำนวน 322 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยจากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ได้รับเงินกู้ระยะสั้นจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด อยู่ในช่วงไม่เกิน 100,000 บาท/ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.6 โดยพบว่าสมาชิกกู้เงินต่ำสุด 10,000 บาท/ปี และสมาชิกกู้เงินสูงสุด 500,000 บาท/ปี โดยเฉลี่ยสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ 108,114.91 บาท/ปี

นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรจำนวน 3 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.9 ส่วนครัวเรือนสมาชิกที่บอกว่าจำนวนเงินกู้ที่ได้รับจากสหกรณ์มีจำนวนเพียงพอต่อการทำการเกษตรมีจำนวน 319 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.1 ซึ่งครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ขอกู้เพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมาคือเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.9 การชำระหนี้ จากการศึกษา พบว่า ครัวเรือนสมาชิกส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 98.8 รองลงมาคือ ไม่สามารถชำระคืนได้ คิดเป็นร้อยละ 0.9 ส่วนชำระคืนได้บางส่วนมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3 ส่วนสาเหตุที่ทำให้สมาชิกไม่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดเวลาเพราะผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติกับใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.5 เท่ากัน และน้อยที่สุดคือ ยังไม่ได้ขายผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนราคาผลผลิตตกต่ำยังไม่พบในการวิจัยครั้งนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด พบว่า อายุของสมาชิก รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ส่วน ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน สินทรัพย์ของสมาชิก การออมของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ไม่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ซึ่งจะเห็นได้ว่า สมการความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด มีค่า R Square = 0.746 หมายถึง การแสดงค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination R^2) แสดงถึงอิทธิพลหรือผลกระทบของปัจจัยทั้ง 3 ชนิด ได้แก่ อายุของสมาชิก รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือน สามารถนำมาพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด (y) ได้ร้อยละ 74.6 ส่วนที่เหลือร้อยละ 25.4 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา

นอกจากนี้ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือน สามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุของสมาชิกสามารถพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรในรูปของเงินสดของสมาชิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สหกรณ์ควรพิจารณาถึง ภาวะหนี้สินของครัวเรือน และรายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนในการให้สินเชื่อกับสมาชิก เพราะจากการศึกษา พบว่า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยปัจจัยเหล่านี้จะบอกให้ทราบถึงคุณสมบัติและความสามารถของเกษตรกรแต่ละรายด้วย ดังนั้น สหกรณ์เองจึงควรมีการตรวจสอบปัจจัยเหล่านี้ เพื่อใช้พิจารณาขนาดของเงินกู้ที่เหมาะสมกับกิจการการผลิตของเกษตรกรแต่ละรายจะช่วยให้สหกรณ์สามารถได้รับการชำระเงินกู้ครบตามกำหนด และทำให้การอนุมัติสินเชื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. จากการศึกษา พบว่า ภาวะหนี้สินของครัวเรือนมีส่วนสำคัญในการกำหนดความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก และเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด สูงสุด ดังนั้นสหกรณ์ควรแนะนำให้สมาชิกพยายามลดค่าใช้จ่ายในการเกษตร และนอกภาคการเกษตรให้น้อยลงจะทำให้หนี้สินของสมาชิกลดลง และสหกรณ์ควรให้บริการที่ช่วยในด้านค่าใช้จ่ายทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรแก่สมาชิก เช่น ให้บริการด้านรถไถนา และเครื่องจักรอื่น ๆที่จำเป็น โดยสมาชิกไม่ต้องกู้เงินจากสหกรณ์ไปจัดหาซื้อเอง ปรับปรุงบริการการซื้อ โดยจัดหาสินค้าที่จำเป็นมาจำหน่ายในราคายุติธรรม จะเป็นการช่วยเหลือสมาชิกในการลดค่าใช้จ่ายและลดการกู้เงินเพื่อใช้ในการทำการเกษตร

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เท่านั้น ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่อาจนำไปใช้ได้กับสหกรณ์อื่นๆ ได้ทั้งหมด แต่สามารถนำผลการศึกษามาปรับปรุงใช้กับสหกรณ์อื่นได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์อื่นด้วย เพื่อให้ทราบปัจจัยที่มามีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์นั้นๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ซึ่งเป็นธุรกิจที่สหกรณ์ให้สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง แต่เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ยังมีการดำเนินธุรกิจที่อีกหลายด้าน เช่น ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจแปรรูปน้ำมันไบโอดีเซล ซึ่งธุรกิจเหล่านี้ผู้วิจัยเองยังไม่ได้ทำการศึกษา เนื่องมาจากเวลาและงบประมาณที่จำกัด จึงไม่สามารถวิจัยได้ทุกธุรกิจ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการซื้อสินค้าของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เพื่อเป็นการพัฒนาธุรกิจซื้อของสหกรณ์ให้ดีขึ้น และควรศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เพื่อจะได้รู้ว่าธุรกิจนี้มีความคุ้มค่าที่สหกรณ์ควรจะดำเนินการผลิตต่อหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

3. ควรมีการศึกษาการดำเนินงานด้านสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด เพื่อเป็นเป็นแนวทางในการวางแผนการให้บริการสินเชื่อทางการเกษตรแก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2527. **คู่มือวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์สยาม จำกัด.

_____. 2542**. เอกสารสัมมนาข้าราชการเรื่อง "พระราชบัญญัติสหกรณ์ฉบับใหม่"**. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมสหกรณ์. (อัดสำเนา).

กฤษฎา สังขมณี. 2549. **การจักการสินเชื่อ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

กัลยาพร กัลยาบุตร. 2535. **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2533.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จริยา จรดล. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรฝาง จำกัด อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่.** การศึกษาค้นคว้าอิสระวิทยาสาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

จุฑามาศ ชุมพานิช. 2541. **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ชัยพฤกษ์ สุดถวิล. 2541. **ปัญหาการชำระสินเชื่อการเกษตรในเขตอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** การศึกษาค้าคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฐิติพล โพดาพล. 2546. **ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของเกษตรกรในหมู่บ้านม่วงคำ ตำบงโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณัฐพล สำเภาเงิน. 2543. **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดารณี พุทธวิบูลย์. 2543. **การจัดการสินเชื่อ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ถวิล เลิศประเสริ. 2528. **วิสาหกิจสหกรณ์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย.

ทองโรจน์ อ่อนจันทร์. 2526. **เศรษฐศาสตร์เกษตร.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

_____. 2530. **เศรษฐศาสตร์เกษตร.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

นงเยาว์ วงศ์ปรีชาสวัสดิ์. 2545. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหนี้เงินกู้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนิคมฯ ลำตะคอง จำกัด**. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร.

บุญรอด บัวปล้อง. 2541. **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์และอุปทานสินเชื่อเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรของธนาคารพาณิชย์ไทย.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญรอด สามารถ. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคาร เพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประพันธ์ เศวตนันทน์. 2529. **เศรษฐศาสตร์สหกรณ์กับการพัฒนาชนบท.** กรุงเทพมหานคร: สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย.

ปริบัณ มณีฉาย. 2552. **ความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้สหกรณ์การเกษตรร่อนพิบูลย์ จำกัด อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.** วิทยานิพธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พสุ สัตถาภรณ์. 2533. **การบริหารงานสหกรณ์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิพม์โอเดียนสโตร์.

รายวัน พิกุล. 2546. **ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปางมะผ้า จำกัด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

เรืองวัฒน์ ทองอยู่. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้คืนสินเชื่อการเกษตรของของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองปาน จำกัด อ.เมืองปาน จ.ลำปาง.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วรกฤษ ธงภักดี. 2554. **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพระนครศรีอยุธยา จำกัด.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิจิตต์ศรี สงวนวงศ์. 2547. **เอกสารประกอบการสอน วิชา 125411: สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม.** คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริพร สุขเกษม. 2546. **ความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์: กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรบ้านค่าย จำกัด จังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด. 2555. **รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ปี 2548-2555.** สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด. (อัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2552. **รายได้ประชาชาติของประเทศไทย ฉบับ พ.ศ.2552.** กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานอำเภอท่ามะกา. 2554. **ข้อมูลอำเภอท่ามะกา.** ในข้อมูลอำเภอ (Online). http://www.kanchanaburi.go.th/au/25 ธันวาคม 2554.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุวรรณา ธุวโชติ. 2544. **วิธีวิจัยทางสหกรณ์**. คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (ICA). 2538. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์** (Online). http://school.wattano.ac.th/TCH/niramai/Co%201.htm., 4 ตุลาคม 2553.

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. 2553. **คำปราศรัยเนื่องใน "วันเกษตรกร" ประจำปี 2553 วันที่ 12 พฤษภาคม 2553** (Online). www.pm.go.th/blog/26358, 9 สิงหาคม 2553.

อัครเดช คุ้มสะดวก. 2549. **ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2546.** สำนักช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

อนุสรณ์ สรพรหม. 2545. **คู่มือและแนวข้อสอบเข้าศึกษาต่อปริญญาโท เศรษฐศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด.

Schaars, M.A. 1969. **Coopperative : Principle and Practice.** Medison Wis: University of Wisconsin Extension.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ท่ามะกา จำกัด

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้นจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้เป็นจริงมากที่สุด โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 3 ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ก็ด้วยความร่วมมือจากท่าน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คำแนะนำ : 1. ผู้ตอบแบบถามกรุณาทำเครื่องหมายถูก ✓ ใน ☐ ที่ตรงกับความจริง

2. ในกรณีที่มีเครื่องหมาย .....กรุณาเติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. สถานภาพ

☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

3. อายุ

☐ น้อยกว่า 30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี

☐ 51-60 ปี ☐ 60 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้รับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา

☐ อาชีวศึกษา/อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน (รวมตัวท่านเองด้วย)

6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด.....ปี

ส่วนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

1. ที่ดินที่ถือครองเป็นของตนเอง.....ไร่

☐ ใช้เพื่อการเพาะปลูก..... ไร่

☐ ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์..... ไร่

☐ ใช้เช่า..... ไร่

2. ที่ดินที่ถือครองโดยการเช่า.....ไร่

☐ ใช้เพื่อการเพาะปลูก..... ไร่

☐ ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์..... ไร่

3. ที่ดินที่ได้รับทำฟรี.....ไร่

☐ ใช้เพื่อการเพาะปลูก..... ไร่

☐ ใช้เพื่อการเลี้ยงสัตว์..... ไร่

4. รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน

ชนิดพืช	**พื้นที่ปลูก(ไร่)**	**ผลผลิต/ไร่/ปี**	**ราคา/หน่วย**	**รายได้รวม**
ข้าวเปลือก (นาปี-นาปรัง)				
ทำไร่				
ทำสวนผัก,สวนผลไม้				
การเลี้ยงสัตว์				
อื่นๆ.....				
รวม				

5. รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน (รวมรายได้นอกการเกษตรของสมาชิกทุกคนในครอบครัว)

1. รายได้จากอาชีพหลัก/รับจ้างทั่วไป.....บาท/เดือน

2. รายได้จากการค้าขาย.....บาท/เดือน

3. รายได้จากการทำหัตถกรรม จักสาน.....บาท/เดือน

4. อื่นๆ (ระบุ.....).....บาท/เดือน

6. รายจ่ายในภาคการเกษตรของครัวเรือน

1. ค่าปุ๋ย.....บาท/ปี

2. ค่ายาปราบศัตรูพืช วัชพืช โรคพืช.....บาท/ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น.....บาท/ปี
4. ค่าเมล็ดพันธุ์.....บาท/ปี
5. ค่าจ้างแรงงาน/ค่าจ้างเครื่องจักร.....บาท/ปี
6. ค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตร.....บาท/ปี
7. ค่าเตรียมดิน.....บาท/ปี
8. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ.....บาท/ปี
9. ค่าใช้จ่าย อื่นๆ (ระบุ.....).....บาท/ปี

7. รายจ่ายนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

1. ค่าอาหาร.....บาท/เดือน
2. ค่าเสื้อผ้า,เครื่องนุ่งห่ม.....บาท/เดือน
3. ยารักษาโรค/ค่ารักษาพยาบาล.....บาท/เดือน
4. ค่าการศึกษาเล่าเรียนบุตร.....บาท/เดือน
5. ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า.....บาท/เดือน
6. ค่าผ่อนบ้าน/ค่าเช่าบ้าน.....บาท/เดือน
7. ค่าผ่อนรถ.....บาท/เดือน
8. ค่าน้ำมันรถ.....บาท/เดือน
9. ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานสังคม.....บาท/เดือน
10. ท่องเที่ยว พักผ่อน.....บาท/เดือน
11. ค่าโทรศัพท์.....บาท/เดือน
12. ค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/บุหรี่ ยาสูบ.....บาท/เดือน
13. ค่าของใช้เบ็ดเตล็ด เช่น ยาสีฟัน สบู่ ผงซักฟอก.....บาท/เดือน
14. ค่าบันเทิง เช่น แผ่นซีดี, แผ่นดีวีดี.....บาท/เดือน
15. ค่าใช้จ่าย อื่นๆ (ระบุ.....).....บาท/เดือน

8. สินทรัพย์ของสมาชิก

สินทรัพย์ในครัวเรือน

1. บ้าน, ที่ดิน.....บาท
2. รถยนต์/รถจักรยานยนต์.....บาท
3. ตู้เย็น/ทีวี/พัดลม.....บาท
4. อื่นๆ (ระบุ.....).....บาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สินทรัพย์ทางการเกษตร

1. เครื่องสูบน้ำ.....บาท
2. ท่อน้ำ.....บาท
3. เครื่องพ่นยา.....บาท
4. สปริงเกิล.....บาท
5. ยุ้งฉาง.....บาท
6. อื่นๆ (ระบุ.....).....บาท

9. ภาวะหนี้สินของครัวเรือน

1. กู้จากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด .....บาท อัตราดอกเบี้ย....บาท/ปี
2. กู้จาก ธ.ก.ส.....บาท
3. กู้จากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
   3.1 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท
   3.2 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท
4. กู้จากกองทุนหมู่บ้าน.....บาท
5. กู้จากแหล่งอื่นๆ
   ☐ ญาติ พี่ น้อง .....บาท
   ☐ เพื่อนบ้าน.....บาท
   ☐ พ่อค้านายทุน.....บาท
   ☐ อื่นๆ ระบุ.....บาท

10. จำนวนเงินออมของครัวเรือน

1. ฝากสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา.....บาท
2. ฝาก ธ.ก.ส.....บาท
3. ฝากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
   3.1 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท
   3.2 ธนาคาร.....เป็นเงิน.....บาท
4. ฝากแหล่งอื่นๆ
   ☐ ญาติ พี่ น้อง .....บาท
   ☐ เพื่อนบ้าน.....บาท
   ☐ พ่อค้านายทุน.....บาท
   ☐ อื่นๆ ระบุ.....บาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 3 ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

1. ปริมาณเงินกู้ที่ท่านได้กู้จากสหกรณ์ในปีการเพาะปลูก 2554/55 (เม.ย. 54 – มี.ค. 55)

1.1 ท่านกู้เงินระยะสั้นที่ได้รับจากสหกรณ์ที่ผ่านมา.....บาท

2. วัตถุประสงค์ของการขอกู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ค่าใช้จ่ายในการเกษตร

☐ ชำระหนี้สิน

☐ ซื้อบ้าน / ต่อเติมบ้าน

☐ ซื้อที่ดิน

☐ ซื้อยานพาหนะ

☐ เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

☐ อื่นๆ ระบุ.....

3. ท่านได้ส่งชำระหนี้เงินกู้คืนตามกำหนดเวลาหรือไม่

☐ ชำระคืนตามกำหนดเวลา

☐ ชำระคืนได้บางส่วน

☐ ไม่สามารถชำระคืนได้

4. สาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดเวลา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์

☐ ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ / ศตรูพืช

☐ ราคาผลผลิตตกต่ำ

☐ ยังไม่ได้ขายผลิตผล

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

5. การให้สินเชื่อของสหกรณ์เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเกษตรหรือไม่

☐ เพียงพอ

☐ ไม่เพียงพอ เพราะ.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

ระเบียบ สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ว่าด้วยการให้เงินกู้ และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระเบียบสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด
ว่าด้วยการให้เงินกู้ และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ.2555

……..

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 12 และข้อ 102 (3) และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 42 ครั้งที่ 7 วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้ และดอกเบี้ยเงินกู้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้ และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2555”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2545 และบรรดาระเบียบ ประกาศคำสั่ง มติหรือข้อตกลงอื่นใด ซึ่งขัดข้อง หรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้ “สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ข้อ 5 การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้ได้เฉพาะ แก่สมาชิกเท่านั้น

ข้อ 6 วัตถุประสงค์ของการกู้เงินสมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะ เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่น

(ก) ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตรอย่างอื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปศุสัตว์ หรือสัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ เพื่อเลี้ยงขาย และค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(ข) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลิตผลการเกษตรซึ่งผู้กู้ผลิตขึ้น

(ค) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด

(ง) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

(จ) ค่าบริการต่างๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามที่จำเป็น

(ช) ซื้อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลการผลิตหนึ่งๆ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ประสงค์จะขายสัตว์นั้น ส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 6 วรรคแรก

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่น

(ก) บุกเบิก หรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

(ข) สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดินอย่างอื่น

(ค) ทำสวน

(ง) วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

(จ) ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้าง หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง และอุปกรณ์อื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ฉ) ซื้อ หรือสร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

(ช) ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ ยานพาหนะ และอื่นๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(ซ) ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่เกี่ยวกับเงินกู้เป็นธุระกวดขันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามที่สัญญา

ข้อ 7 จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิต และการชำระหนี้เงินกู้รายก่อนๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 60 แห่งราคาประเมินของผลิตผล เฉพาะส่วนเพื่อขาย ซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้นในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้ระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่ โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้จำนวนเงินกู้รายใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้รายก่อนต้องไม่เกินร้อยละ 60 ดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติ หรือภัยพิบัติร้ายแรงต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 80 แห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขาย

การประเมินราคาผลิตผลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้คะเนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้า

จำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดตามที่เห็นสมควรโดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ ความสามารถชำระหนี้ และการชำระหนี้เงินกู้รายก่อนๆ ของสมาชิกนั้น

อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของ เงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะปาน รวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่ง จะเกิน 700,000.- บาท ไม่ได้ เป็นระยะเวลา 5 ปี

ข้อ 8 ระยะเวลาแห่งเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้นนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลิตผลอันผลิตด้วยเงินกู้นั้นจำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้ หรือหลักฐานการกู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เงินกู้ระยะปานกลางนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวดๆ โดยคำนึงถึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ รายได้ และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายใน 5 ปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ อาจให้เวลาไม่เกิน 6 ปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้ หรือหลักฐานการกู้

อนึ่ง ภายใต้ระเบียบข้อ (15) การชำระคืนเงินกู้ หรือเงินงวดชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดนั้นไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวน หรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ย่อมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นต่อไปอีก

ข้อ 9 หลักประกันเงินกู้ การกู้เงินตามระเบียบให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินพิจารณากำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) มีอสังหาริมทรัพย์ ที่ดิน บ้าน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่น จำนองเป็นหลักประกัน โดยคณะกรรมการดำเนินการได้ สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่าอสังหาริมทรัพย์นั้น มีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ โดยมีมูลค่าไม่เกินร้อยละ 60 ของมูลค่า ราคาประเมินที่ดินในขณะนั้น ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (4) หรือ (5) หรือ (6)

การจำนองนั้น ให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิก ซึ่งมีอยู่ หรือจะพึงมีในเวลาหนึ่งเวลาเวลาใดต่อสหกรณ์

(2) มูลค่าหุ้น สมาชิกใช้มูลค่าหุ้นเป็นหลักประกันแห่งเงินกู้ได้ โดยมีมูลค่าไม่เกินร้อยละ 60 ของมูลค่าหุ้นที่มีอยู่ ณ เวลานั้น

(3) สมุดคู่เงินฝาก ออมทรัพย์ หรือออมทรัพย์พิเศษ สมาชิกใช้มูลค่าของสมุดเงินฝากเป็นหลักประกันแห่งเงินกู้ได้ โดยมีมูลค่าไม่เกินร้อยละ 70 ของมูลค่าเงินฝากในขณะนั้น

อนึ่งในกรณีที่มีสมาชิก นำสมุดเงินฝากมาเป็นหลักประกันในการกู้เงินนั้น ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(ก) สมุดคู่เงินฝากต้องเก็บไว้ ณ สำนักงานเกษตรท่ามะกา จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(ข) สมาชิกไม่สามารถถอนเงินฝากทั้งต้นเงิน และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นได้ ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม ถ้ามูลแห่งหนี้เงินกู้ไม่หมดสิ้นลง

(ค)ถ้าปรากฏหนี้แห่งเงินกู้เป็นหนี้ค้างชำระเกินกว่า 1 ปี เป็นต้นไปคณะกรรมการมีอำนาจถอนเงินฝาก เพื่อชำระหนี้เงินกู้ที่คงค้าง ทั้งต้นเงิน ดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ยค้าง หรือค่าปรับ หรือค่าปรับค้าง ได้เต็มจำนวนที่เป็นหนี้ค้างชำระไว้กับสหกรณ์

(ง) สมาชิกผู้ใช้สมุดคู่เงินฝากเป็นหลักประกันหนี้เงินกู้ ต้องทำหนังสือยินยอมให้สหกรณ์สามารถนำเงินฝากมาชำระหนี้ค้างที่เกิดขึ้นได้ ตามแบบหนังสือสัญญาของสหกรณ์

เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของสมาชิกนั้นได้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว และสมาชิกไม่คิดค้ำประกันเงินกู้สมาชิกรายอื่น สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้ และจะประกันเงินกู้ได้ มีมูลค่าไม่เกินร้อยละ 60 ของราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์

(4) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดซึ่งต้องไม่สูงกว่า 50,000 บาท ถ้าสมาชิกผู้ขอกู้ไม่ประสงค์จะใช้หลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (5) หรือ (6) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคน ซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ ทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ผูกพันตนร่วมกันว่าในเมื่อผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นไม่ชำระหนี้เงินกู้ ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูการผลิตนั้นให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวต่อสหกรณ์จนเสร็จสิ้น สหกรณ์จะเรียกชำระหนี้จากผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นโดยสิ้นเชิง หรือบางส่วนตามแต่จะเลือกได้บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันยังคงผูกพันอยู่จนกว่าหนี้เงินกู้ดังกล่าวจะชำระเสร็จสิ้น

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 50,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 53,000 บาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(5) สำหรับการกู้เงินทุกประเภทซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงิน รวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 50,000 บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (5) หรือ (6) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิก ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน ในจำนวนผู้ค้ำประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้นอย่างน้อยคนหนึ่งต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 50,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 53,000 บาท

(6) ภายใต้ระเบียบข้อ 5 สำหรับเงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตตามชนิดของผลิตผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมจัดการขายซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เพื่อการนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการการกำหนด และสมาชิกผู้กู้มีสัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตามข้อ 9 (1) หรือ (3) หรือ (4) หรือ (5) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่งผลิตผลชนิดเดียวกับผู้กู้มูลค่ารวมกันอย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้กู้ และคณะกรรมการการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกัน

สมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือหรือหลักฐานการค้ำประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดสมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้กู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้ การที่สมาชิกผู้ค้ำประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุผลใดๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้นหลุดพ้นจากการค้ำประกันจนกว่าผู้กู้ได้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 10 การควบคุมหลักประกัน

(1) ให้คณะกรรมการดำเนินการผู้จัดการตรวจสอบเพื่อพิจาณาเงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่องให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกสมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือสำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ หนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่นบรรดามีไว้แก่สหกรณ์จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

ข้อ 11 วิธีให้กู้เงินระยะสั้นเพื่อผลผลิตหลัก

(1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่า การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกัน และโดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันสำหรับฤดูการผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิกและเกษตรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลผลิตหลัก

(2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิตสมาชิกผู้ประสงค์จะขอเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลผลิตหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึงคณะกรรมการดำเนินการ โดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

(3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงานผลิตหรือคำขอกู้แต่ละราย และกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลผลิตหลักของสมาชิกโดยในทางปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม หรือกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือพนักงาน ธ.ก.ส. สอบสวนข้อมูลและรายละเอียดตามแผนงานและคำขอกู้ ยังที่ประชุมกลุ่มหรือไร่นาหรือบ้านเรือนของสมาชิกผู้กู้ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทผลผลิต เนื้อที่เพาะปลูกซึ่งจะใช้เงินกู้นั้น ผลที่ได้ต่อไร่ตามปกติผลผลิตทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าเช่า ใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์ และใช้ในทางอื่นๆผลผลิตส่วนที่ขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดจะได้ และราคาประเมินผลผลิตเพื่อขายผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่จะส่งมอบต่อสหกรณ์ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ยในกรณี ราคาประเมินของผลิตผลส่วนเพื่อขาย ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่จะส่งมอบต่อสหกรณ์ เพื่อชาระหนี้เงินกู้ (รวมทั้งดอกเบี้ย)(ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในด้านการรวบรวม ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบสวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่อ งานนั้น ทั้งจำนวนเงินทุนของผู้กู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดการ จ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้กำหนดชำระคืนเสร็จ และการชำระหนี้เงินกู้รายก่อน ๆ ของผู้ขอกู้นั้น ใน กรณีผู้ขอกู้เลือกใช้การจำนองอสังหาริมทรัพย์ หรือการค้ำประกันก็ให้สอบสวนรายละเอียด แห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกันหรือสอบสวนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกันด้วย และเมื่อที่ประชุมกลุ่มได้ตรวจสอบและรับรองรายการต่าง ๆ แล้ว จึงเสนอแนะ วงเงินกู้ระยะสั่นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกผู้ขอกู้แต่ละ:คนจากกลุ่มนั้น ๆ ต่อคณะ กรรมการดำเนินการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(4) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิต และคำขอกู้ อนึ่ง สมาชิกผู้ขอกู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามความในข้อ 9 (4) เสนอไปพร้อมกันด้วย

(5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้สมาชิกผู้ขอกู้ ถือใช้หนังสือกู้ได้ โดยกำหนดวงเงิน และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย

(6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้วสมาชิกผู้กู้จึงเบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวดๆตามจำนวนและในเวลาที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงานโดยรวมต้นเงินไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้*ใน*การเบิกรับเงินกู้ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ย่อมคิดดอกเบี้ยตามจำนวน เงินต้นที่เบิกรับไปจริงเท่านั้น

อนึ่งหากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินของสมาชิกเป็นไปเพื่อจัดซื้อวัสดุการเกษตรเครื่องอุปโภคบริโภคหรือสินค้าอย่างอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ในรูปของ สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคหรือวัสดุการเกษตรเท่านั้น แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 12 วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่น และเงินกู้ระยะปานกลาง

1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอเงินกู้ระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลัก ระยะปานกลางต้องแจ้งความจำนงขอกู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอกู้รายที่ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ ซึ่งสหกรณ์พึงพิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อแนะนำสมาชิกทำแผนงานผลิต หรือแผนการใช้เงินทุน และคำขอกู้ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควร และให้ผู้สอบสวนทำรายงาน ประกอบคำขอกู้ด้วย

การสอบสวนดังกล่าวรวมทั้งรายการต่างๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานผลิตหรือความมุ่งหมายที่ต้องการเงินทุน จำนวนเงินทุนทั้งหมด ที่ต้องการเพื่องานนั้น จำนวนเงินทุนของสมาชิกผู้ขอผู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้ และกำหนดจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้ กำหนดชำระหนี้เงินกู้ และที่มาแห่งรายได้สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้ การชำระหนี้เงินกู้ รายก่อนๆ ของผู้ขอกู้ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้ขอกู้ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอในแผนงาน ผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอกู้ และข้อความอื่นๆ เกี่ยวกับการประกอบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาชีพ และฐานะทั่วไปของผู้กู้ ทั้งนี้ ตลอดจนฐานะทั่วไปของสมาชิกซึ่งเสนอเข้าค้ำประกัน หรือรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้ และผู้เสนอเข้าค้ำประกันตลอดจนผู้เสนอจำนองทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ

2) สมาชิกผู้กู้ต้องทำหนังสือตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับแผนงานผลิต หรือ แผนการใช้ เงินทุนและค้ำขอกู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตามข้อ 9 (5) ก็ให้ผู้ค้ำประกันทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้เสนอไปพร้อมกันด้วย

3) ให้นำความในระเบียบข้อ 11(6) และข้อ 12 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นเงินกู้ระยะปานกลางโดยอนุโลม

ข้อ 13 การตรวจสอบการใช้เงินกู้

(1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม หรือกรรมการดำเนินการหรือพนักงาน สหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือพนักงาน ธ.ก.ส. ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ อนึ่ง กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้ เพื่อใช้ วิธีปฏิบัติทางเกษตรอันได้ผลดีขึ้นทั้งนี้เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตาม

(2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น หรือภาวะแห่งการผลิตที่ใช้เงินกู้นั้น แสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุผลอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่ สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลด หรือระงับ การจ่ายเงินกู้งวดต่อๆไปสำหรับรายนั้นได้

ข้อ14 ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลิตผล หรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผู้

สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในด้านการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผล หรือผลิตกัณฑ์ของตน ทางสหกรณ์นี้ตามข้อกำหนดในข้อ 15 ในปริมาณที่คุ้มกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึ่งชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์คิดราคาผลิตผล หรือผลิตกัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่ง ผลิตผล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หรือผลิตภัณฑ์นั้น ในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิก ผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุม เกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์มีสิทธิเข้าสำรวจผลิตผลของสมาชิกผู้กู้ในนาไร่ ในลาน ในที่เก็บหรือที่อื่นๆ ในเวลาอันสมควรได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 15 การชำระหนี้เงินกู้เมื่อใกล้ถึงกำหนดการชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้และสหกรณ์จะมอบให้คณะกรรมการดำเนินการหรือพนักงานสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงิน และกำหนดเวลาซึ่งสมาชิกนั้นๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้ หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ย หรือจำนวนผลผลิต หรือผลิตภัณฑ์ ส่วนที่สำหรับชำระหนี้เงินกู้รวมทั้งดอกเบี้ย ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในด้านการรวบรวมผลิตผล หรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ติดสหกรณ์ ตามข้อ 14

ในกรณีจำเป็น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคน เพื่อชำระคืนเงินกู้ หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์ หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในด้านการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร และปฏิบัติตาม

ในการชำระหนี้เงินกู้นั้น ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงานของสหกรณ์หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการ จะกำหนดเป็นคราวๆ

ข้อ 16 การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายรายให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดได้ทุกราย หนี้เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระหนี้เสร็จก่อนก็ให้ชำระหนี้เงินกู้รายนั้นให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่น

ในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละราย หลังจากจัดให้ค่าฤชา ธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้วจึงจะชำระเงินต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ 17 ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภท ในอัตราไม่เกินร้อยละ 12 บาทต่อปี โดยคำนวณตามเงินต้นคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น

คณะกรรมการดำเนินการ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นคราวๆ ไป

ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนต้นเงินทั้งหมด หรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในหนังสือเงินกู้ให้สหกรณ์เรียกว่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มิได้ชำระตามกำหนดนั้นในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 บาทต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ ในวรรคแรก ทั้งนี้โดยคำนวณเป็นรายวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญาเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้ตามข้อ 17

การชำระดอกเบี้ยเงินกู้นั้น ถึงกำหนดพร้อมกับการชำระคืนเงินกู้ หรืองวดชำระหนี้

อนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้กู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้นต่อสหกรณ์ด้วย

ข้อ 18 ในกรณีที่สหกรณ์ให้เงินกู้ระยะสั้น หรือระยะปานกลาง หรือแก่สมาชิกจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 9 บาทต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น การชำระดอกเบี้ยให้เป็นไปตามข้อ 15 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

ข้อ 19 การผ่อนเวลา เมื่อสมาชิกผู้กู้รายใดมีหนี้เงินกู้ใกล้จะครบกำหนดชำระตามสัญญา แต่มีเหตุจำเป็นตามวรรคสองที่ไม่อาจชำระคืนเงินกู้ได้ตามสัญญา สมาชิกผู้กู้จะต้องติดต่อกับสหกรณ์เพื่อขอ ทำหนังสือผ่อนเวลาต่อสหกรณ์ (ให้ใช้กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย) หากไม่ปฏิบัติ สมาชิกอาจจะหมดสิทธิที่จะขอผ่อนเวลา

ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจ สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ไม่ว่าประเภทใด ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้ เพราะมีเหตุจำเป็นเนื่องจากประสบ ภัยธรรมชาติ หรือภัยพิบัติร้ายแรงจนเป็นเหตุให้สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนต้นเงินได้ ก็

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจผ่อนเวลา ให้ได้ตามที่เห็นสมควรคราวละไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาเกินกว่าสามคราวไม่ได้ (ให้ใช้ใน กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย)

ข้อ 20 การเรียกเงินกู้ในกรณีใด ๆ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นอันถึงกำหนดชำระคืนโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยทันที โดยมิพักคำนึงถึงระยะเวลาที่ให้ไว้สำหรับเงินกู้รายนั้นๆ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ หรือผู้จัดการ เรียกคืนโดยในมิชักช้า

(1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเหตุผลใดๆ

(2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ของการกู้เงิน หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

(3) เมื่อสมาชิกผู้กู้มิได้จัดการแก้ไข หรือเพิ่มเติมหลักประกันตามคำสั่งของคณะกรรมการดำเนินการ

(4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในข้อ 14 โดยไม่มีเหตุผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

(5) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับเงินกู้รายนั้นๆ โดยไม่ได้รับผ่อนเวลา หรือไม่ชำระคืนให้เสร็จสิ้นภายใน ระยะเวลาที่ผ่อนให้ หรือเมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินงวดชำระหนี้ตามกำหนด สำหรับงวดนั้นๆ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ข้อ 21 สหกรณ์จะออกสมุดคู่บัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกคน โดยให้ผู้จัดการหรือพนักงานได้รับมอบหมายจากผู้จัดการ ลงรายการเบิกรับเงินกู้ การชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยและค่าปรับ และการถือหุ้นของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน

ห้ามมิให้สมาชิกลงหรือแก้ไขรายการใดๆในสมุดคู่บัญชีเงินกู้ ไม่ว่าโดยตนเอง หรือบุคคลใดที่ไม่มีหน้าที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ 22 ให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการเป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับในรายการสมุดคู่บัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกครั้งที่มีรายการเงินกู้เกิดขึ้น

ข้อ 23 สมาชิกต้องเก็บรักษาสมุดคู่บัญชีเงินกู้ให้ปลอดภัยไม่พึงให้ผู้อื่นใช้สมุดคู่บัญชีเงินกู้แทนเป็นอันขาด และทุกคราวที่ต้องติดต่อกับสหกรณ์ หรือเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ หรือในการประชุมสมาชิกต้องนำสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไปแสดงด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกต้องการขอกู้เงิน เบิกรับเงินกู้ชำระหนี้เงินกู้หรือชำระหนี้อื่นๆ สมาชิกจะต้องนำสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไปยื่นต่อสหกรณ์ด้วยตนเอง หากสมาชิกผู้ใดมิได้นำสมุดคู่บัญชีเงินกู้ไปด้วย สหกรณ์จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อ 24 เมื่อสมาชิกมาเบิกรับเงินกู้ หรือส่งชำระหนี้ให้พนักงานของสหกรณ์ลงรายการต่างๆ ในสมุดคู่บัญชีเงินกู้ให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานของสหกรณ์ทุกครั้ง แล้วให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเท่านั้น เป็นผู้ลงลายมือชื่อในช่อง "ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์" กำกับทุกช่อง และสหกรณ์จะใช้เป็นหลักฐานว่าผู้ลงชื่อดังกล่าวเป็นผู้รับรอง และรับผิดชอบในการเบิก หรือชำระหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

ข้อ 25 ถ้าสมุดคู่บัญชีเงินกู้ของสมาชิกหาย หรือชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ ให้สมาชิกผู้นั้นรับ แจ้งต่อสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อสหกรณ์ยกเลิกเล่มที่หาย หรือชำรุดนั้น และออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดย สมาชิกจะต้องเสียค่าชรรมเนียมเล่มละไม่เกิน 20 บาท

ข้อ 26 เมื่อสมุดคู่บัญชีเงินกู้ของสมาชิกลงรายการเต็มแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสหกรณ์เพื่อสหกรณ์จะออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยไม่คิดมูลค่า

ให้ประธานกรรมการรักษาการระเบียบตามนี้

ประกาศ ณ รันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555

(นายพินิต เพ็ชระ)
ประธานกรรการ
สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อการเกษตร
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยนำปัจจัยทุกตัวเข้าในสมการ

Variables Entered/Removed(b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	x13, x11, x4, x3, x2, x7, x1, x12, x8, x9, x5, x10, x6[a]	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.877[a]	.769	.752	37362.428	1.611

a. Predictors: (Constant), x13, x11, x4, x3, x2, x7, x1, x12, x8, x9, x5, x10, x6

b. Dependent Variable: Y

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	8.092E11	13	6.225E10	44.593	.000[a]
	Residual	2.429E11	174	1.396E9		
	Total	1.052E12	187			

a. Predictors: (Constant), x13, x11, x4, x3, x2, x7, x1, x12, x8, x9, x5, x10, x6

b. Dependent Variable: Y

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	312964.067	105483.969		2.967	.003
	x1	-18998.982	5175.428	-.159	-3.671	.000
	x2	3412.237	5456.596	.026	.625	.533
	x3	-1478.602	2947.524	-.022	-.502	.617
	x4	-625.490	720.071	-.036	-.869	.386
	x5	-887.690	1744.794	-.067	-.509	.612
	x6	.040	.075	.077	.536	.592
	x7	-.076	.087	-.039	-.869	.386
	x8	.186	.131	.111	1.425	.156
	x9	-.247	.102	-.143	-2.421	.016
	x10	.015	.010	.128	1.575	.117
	x11	.537	.042	.747	12.731	.000
	x12	.093	.086	.090	1.079	.282
	x13	-29702.239	13771.691	-.088	-2.157	.032

a Dependent Variable: Y

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความต้องการสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ามะกา จำกัด โดยนำปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติเข้าในสมการ

Variables Entered/Removed(b)

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	x11, x1, x9[a]	.	Enter

a All requested variables entered.

b Dependent Variable: Y

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.850[a]	.723	.720	38015.880	1.610

a. Predictors: (Constant), x11, x1, x9

b. Dependent Variable: Y

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1.197E12	3	3.990E11	276.065	.000[a]
	Residual	4.596E11	318	1.445E9		
	Total	1.656E12	321			

a Predictors: (Constant), X11, X1, X9

b Dependent Variable: Y

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	29966.142	13250.008		2.262	.024
	x1	-6494.706	3305.998	-.058	-1.965	.050
	x9	.178	.048	.114	3.706	.000
	x11	.635	.024	.809	26.275	.000

a Dependent Variable: Y

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นายประภาส พันธุ์ภักดี
วันเดือนปีที่เกิด	9 ธันวาคม 2525
สถานที่เกิด	กาญจนบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์